



รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569



กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน
มิถุนายน 2569



คำนำ

กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายหมอดินอาสาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านการพัฒนาที่ดิน อันเป็นกำลังสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินสู่เกษตรกรและชุมชนในระดับพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินอย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด และนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนของประเทศ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569 ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด ประกอบด้วยการดำเนินกิจกรรม การอบรม 3 หลักสูตร ได้แก่ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และการพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และบริบทของแต่ละชุมชน

เนื้อหาภายในรายงานประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในอนาคต เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการวางแผน ปรับปรุง และยกระดับการดำเนินงานด้านการพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ในการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการพัฒนางานด้านการพัฒนาที่ดินและเครือข่ายหมอดินอาสาให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

มิถุนายน 2569



สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญภาคผนวก	ง
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	จ
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	1
เป้าหมาย และงบประมาณ	1
หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา	1
- หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)	1
- หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	2
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	2
ผลการดำเนินงาน	5
- หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)	5
- การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ “Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” ในงานวันดินโลก ปี 2568	12
- การประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของหมอดินอาสา และบุคคลทั่วไป ต่อการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ฯ ภายในงานวันดินโลก ปี 2568	19
- หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	25
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	75
การประเมินความพึงพอใจของหมอดินอาสาโครงการอบรมหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2569	187
- หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก	187
- หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	193
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดิน ตามบริบทท้องถิ่น	200
คณะผู้จัดทำ	209
ภาคผนวก	210





สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1
8	
ตารางที่ 2	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา
19	
ตารางที่ 3	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการ เสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ
22	
ตารางที่ 4	จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2
30	
ตารางที่ 5	จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3
80	
ตารางที่ 6	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1
187	
ตารางที่ 7	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1
189	
ตารางที่ 8	ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วม อบรมในปีที่ผ่านมา
192	
ตารางที่ 9	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2
194	
ตารางที่ 10	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ ได้รับการอบรมหลักสูตรที่ 2
196	
ตารางที่ 11	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2
199	
ตารางที่ 12	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3
201	
ตารางที่ 13	การรับรู้และการนำความรู้จาก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ ประโยชน์
203	
ตารางที่ 14	ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3
205	
ตารางที่ 15	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3
208	





สารบัญ

	หน้า
ภาพที่ 1	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1
ภาพที่ 2	การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1
ภาพที่ 3	การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก
ภาพที่ 4	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2
ภาพที่ 5	การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2
ภาพที่ 6	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3
ภาพที่ 7	หมอดินอาสาเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3



สารบัญภาคผนวก

	หน้า
QR code รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569 ของ สพข. 1 – สพข. 12	211
QR code รายงานการจัดงานวันหมอดินอาสา ประจำปี 2569	211
QR code ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2568	211
QR code คู่มือการพัฒนาที่ดินสำหรับหมอดินอาสาและเกษตรกร	212
QR code เว็บไซต์หมอดินอาสา	212



บทสรุปผู้บริหาร

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินโครงการอบรมหมอดินอาสาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายหมอดินอาสา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินสู่เกษตรกรทั่วประเทศ ปัจจุบันมีหมอดินอาสาปฏิบัติงานกว่า 78,000 ราย โดยปีงบประมาณ 2569 มีการอบรมหมอดินอาสา จำนวน 49,890 ราย ซึ่งการอบรมหมอดินอาสาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน โครงการแบ่งการอบรมออกเป็น 3 หลักสูตร ได้แก่ **หลักสูตรที่ 1 ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก** ภายใต้หัวข้อ “Healthy Soils for Healthy Cities” มีผู้เข้าร่วมอบรม 1,493 ราย เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดิน การจัดการดินอย่างยั่งยืน และการเรียนรู้จากนิทรรศการและกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ **หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน** มีเป้าหมาย 7,262 ราย มุ่งเน้นการเรียนรู้จากหมอดินอาสาต้นแบบหรือ “ครูหมอดิน” การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน อาทิ AI Chatbot นื่องดินดี บัตรดินดี ระเบิดวิเคราะห์ดินออนไลน์ ตลอดจนการศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ **หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาตามบริบทท้องถิ่น** มีเป้าหมาย 41,135 ราย โดยออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับปัญหาและศักยภาพของแต่ละพื้นที่

นอกจากนี้ มีการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ “Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” ในงานวันดินโลก ปี 2568 โดยมี ดร. สุมิตรา วัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเป็นประธานพิธีเปิดเสวนา มีผู้เข้าร่วมฟัง 300 คน ประกอบด้วยหมอดินอาสา นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป วิทยากรเป็นหมอดินอาสาที่เป็นเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหมอดินดีเด่น ร่วมถ่ายทอดประสบการณ์การพัฒนาพื้นที่เกษตรบนฐานการจัดการดินอย่างยั่งยืน ได้แก่ นางราตรี บัวพันธ์ หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดนครสวรรค์ นายสมชาย แซ่ตัน หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดกาญจนบุรี นายเข้มทอง ศรสสุข หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดศรีสะเกษ นายดิน หะยิมะแซ หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี เป็นพิธีกร ดำเนินรายการ สาระสำคัญที่รับจากการเสวนา (1) ดินคือฐานรากของระบบชีวิตและเศรษฐกิจการเกษตร (2) การปรับเปลี่ยนจากเกษตรเคมีสู่เกษตรอินทรีย์/เกษตรยั่งยืน (3) ยึดหลัก “ความพอดี” และองค์ความรู้ในการขับเคลื่อน (4) สร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับรายได้เกษตรกร (5) การสร้างเครือข่ายและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน (6) เชื่อมโยงสู่สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต การลดสารเคมีและฟื้นฟูดิน ไม่เพียงส่งผลดีต่อผลผลิต แต่ยังส่งผลต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการประเมินความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่เข้ารับการอบรม

- **หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก** พบว่า หมอดินอาสามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านเนื้อหาและหลักสูตรมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 88.7–89.5 ด้านวิทยากรมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 87.9–92.3 โดยเห็นว่าวิทยากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ด้านการบริหารจัดการอบรมมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 85.5–88.8 หมอดินอาสาร้อยละ 90.7 มีความพึงพอใจต่อความรู้และความเข้าใจที่ได้รับ และร้อยละ 89.5 เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง นอกจากนี้ หมอดินอาสาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบหรือศูนย์เรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 92.0

- **หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน** ผลการประเมินพบว่า หมอดินอาสามีความพึงพอใจในระดับสูงมากทุกด้าน โดยด้านเนื้อหาและหลักสูตรมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 91.5–93.4 ด้านวิทยากรได้รับความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 92.7–94.4 เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญและถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริงได้เป็นอย่างดี ขณะที่ด้านการบริหารจัดการมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 89.6–93.1 หมอดินอาสาร้อยละ 90.9 ได้รับความรู้และ

ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และร้อยละ 92.9 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง และร้อยละ 70.3 ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมร่วมกับครุหมอดินในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง

● **หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น**
ผลการประเมินพบว่า หมอดินอาสามีความพึงพอใจในระดับสูง โดยด้านเนื้อหาและหลักสูตรมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 89.0–91.8 ด้านวิทยากรได้รับความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 91.2–93.6 เนื่องจากมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเข้าใจง่าย หมอดินอาสาร้อยละ 92.9 ได้รับความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น และร้อยละ 92.5 เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยร้อยละ 98.8 ตั้งใจนำความรู้ไปขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล

- หมอดินอาสาส่วนหนึ่งเป็นผู้สูงอายุ จึงมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงแอปพลิเคชันและระบบสารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดิน
- ควรออกแบบหลักสูตรและรูปแบบการอบรมให้เหมาะสมกับช่วงวัยและระดับทักษะของหมอดินอาสา โดยเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การสาธิต และการฝึกใช้งานจริง ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดินให้ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน

2. ด้านงบประมาณการพัฒนาศักยภาพ

- งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีข้อจำกัด ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จได้อย่างทั่วถึง
- ควรเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการศึกษาดูงานและการเรียนรู้จากพื้นที่ต้นแบบทั้งภายในและภายนอกจังหวัด

3. ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม

- หมอดินอาสามีความต้องการองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้และถ่ายทอดสู่เกษตรกร
- ควรพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์การเกษตรที่เปลี่ยนแปลงไป และเหมาะสมกับช่วงวัยและศักยภาพการของหมอดินอาสา รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ระหว่างหมอดินอาสาและเครือข่ายในแต่ละพื้นที่

โครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยการดำเนินการช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำการเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดินแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่เกือบทั่วประเทศจำนวน 78,260 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2569)

การอบรมหมอดินอาสาปี 2569 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสาต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นในรูปแบบบูรณาการ โดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- 2.2 เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง
- 2.3 เพื่อสร้างเครือข่าย สาขาอาชีพต่าง ๆ หมอดินอาสา และจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่าง ๆ

3. เป้าหมาย

เป้าหมาย 49,890 ราย

4. งบประมาณ

จำนวน 26,003,420 บาท (ยี่สิบหกล้านบาทสามพันสี่ร้อยยี่สิบบาทถ้วน)

5. หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา

จากมติคณะกรรมการบริหารหลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน โดยให้แยกวันหมอดินอาสาออกจากการอบรม ดังนั้น ในปี 2569 การอบรมหมอดินอาสาจึงมี 3 หลักสูตร ดังนี้

5.1 หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) ภายใต้หัวข้อ “ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต : Healthy Soils for Healthy Cities” ที่จัดขึ้น ณ กรมพัฒนาที่ดิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 5-9 ธันวาคม พ.ศ.2568 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดินและการจัดการดินอย่างยั่งยืน หมอดินอาสาได้ศึกษา ดูงาน และเรียนรู้จากนิทรรศการเทิดพระเกียรติ และองค์ความรู้ที่นำเสนอโดยหน่วยงานต่าง ๆ โดยหมอดินอาสาสามารถนำองค์ความรู้ด้านการจัดการดินไปปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและการพัฒนาชุมชนเกษตรกรรม

หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) มีเป้าหมายจำนวน 1,500 ราย ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด หมอดินอาสาประจำอำเภอ (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาดีเด่น/หมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ

5.2 หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หลักสูตรนี้ เป็นหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล โดยหลักสูตรแบ่งเป็นส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot น้องดินดี LDD on Farm Agri-Map Online ระบบวิเคราะห์ดินออนไลน์ เช่น e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร หมอดินตรวจดิน ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน การให้ความรู้เกี่ยวกับบัตรดินดี ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวม ของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการ ของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีเป้าหมายจำนวน 7,255 ราย ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงาน

5.3 หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น โดยส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สพด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ด้านการพัฒนาที่ดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสา <https://Addmordin.ddd.go.th/> มาใช้ประกอบจัดหลักสูตรอบรมเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเองผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการ หรือการเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้านการเกษตรตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ชาวภาคประชาชนมีความสำคัญ การที่หมอดินอาสาได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้บรรจุหัวข้อการอบรมด้านการข่าวภาคประชาชน (<http://Addmordin.ddd.go.th/data/640304/Poster.pdf>) ที่จัดทำโดยสำนักการข่าว กอ.รมน. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กอ.รมน. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานี่พัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรม ณ สพด. หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น หรือสถานการณ์ในปัจจุบัน มีเป้าหมายจำนวน 41,135 ราย ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงาน

6. วิธีการดำเนินงาน

6.1 วิธีการอบรมหมอดินอาสา 3 หลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) กรมฯ โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. เป็นผู้รับผิดชอบประสาน สพด. นำหมอดินอาสา

ประจำจังหวัด ประจำอำเภอ (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หมอดินอาสาดีเด่นหรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ ตามรายละเอียดจำนวนเป้าหมายและงบประมาณที่ได้รับจัดสรร พร้อมทั้งมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการนำหมอดินอาสาเดินทางเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ เปิดโลกทัศน์ของหมอดินอาสาผ่านนิทรรศการวันดินโลกและการดูงานความสำเร็จของเกษตรกรในสถานที่อื่น ๆ เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของหมอดินอาสา สพด. นำหมอดินอาสาเข้าร่วมงานตามตารางเป้าหมายโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา ทั้งนี้ขอให้ สพด. แจ้งความประสงค์วันที่จะนำหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม (เป้าหมายวันละ 300 ราย ระหว่างวันที่ 5-9 ธันวาคม 2568) ตาม QR code ท้ายโครงการภายในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2568 เพื่อทางกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ จะได้ดำเนินการจัดตารางวันและเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงานต่อไป

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) สพข. และ สพด. พิจารณาคัดเลือกหมอดินอาสาประจำตำบลเป็นอันดับแรก หรือหมอดินอาสาที่สนใจเข้ารับการฝึกปฏิบัติเชิงลึกในศูนย์ฝึกของกรมพัฒนาที่ดินในภูมิภาคต่าง ๆ ศูนย์ศึกษา อื่น ๆ หรือศูนย์ฝึกปฏิบัติของหมอดินอาสา โดยคำนึงถึงศูนย์ฯ ที่คัดเลือกต้องมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับความต้องการของหมอดินอาสาและสามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริง

2) สพข. และ สพด. กำหนด และจัดทำหลักสูตรอบรมที่เหมาะสมให้กับหมอดินอาสา โดยเน้นองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ตนเองและครอบครัว

3) สพด. จัดการอบรมภายใต้รายละเอียดของหลักสูตร และสถานที่ที่กำหนดตามความเหมาะสม

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) สพข. และ สพด. พิจารณาคัดเลือกหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านหรือหมอดินอาสาที่มีพื้นที่เดียวกันที่มีปัญหาพื้นที่ คล้าย ๆ กัน เช่น สพข.6 มีพื้นที่เป็นพื้นที่สูง มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน การสูญเสียหน้าดิน ปุ๋ยพืชไหม้ได้ผลผลิต นำไปสู่แนวความคิดการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมหมอดินอาสา “การอนุรักษ์พื้นที่สูง” โดยใช้วิธีการไถตามขวาง การปลูกแฝกเพื่อการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การคลุมดิน การบ่มดิน การจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช เป็นต้น

2) สพข. และ สพด. คัดเลือก กำหนด และจัดทำหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยมุ่งให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาที่ดินของตนเอง เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน ปรับปรุงบำรุงดิน และอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) สพด. จัดการอบรมภายใต้รายละเอียดของหลักสูตร และสถานที่ที่กำหนดตามความเหมาะสม

6.2 การจัดทำประกาศนียบัตรให้แก่หมอดินอาสาที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ 1 หลักสูตรที่ 2 และหลักสูตรที่ 3 สพด. ที่เป็นผู้จัดการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำประกาศฯ

6.3 กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจ. ได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับวิเคราะห์และนำเสนอพร้อมประเมินการฝึกอบรม เพื่อรายงานผู้บริหารกรมฯ ดังนั้นในการอบรม ขอให้เจ้าหน้าที่ สพด. ทำการประเมินการฝึกอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1 2 และหลักสูตรที่ 3 สพด. ที่เป็นผู้จัดการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินการฝึกอบรมหมอดินอาสา โดยสแกนตาม QR code ท้ายโครงการ

6.4 เมื่อดำเนินการครบถ้วนทุกหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ขอความอนุเคราะห์กลุ่มวิชาการฯ สพข. 1-12 รวบรวมเล่มสรุปรายงานการอบรมหมอดินอาสาในภาพรวม และส่งมายังกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจ. ภายในวันที่ 25 พฤษภาคม 2569 เพื่อรวบรวม นำข้อมูลดังกล่าวฯ เสนอกองแผนงาน และผู้บริหารกรมฯ ทราบพร้อมทั้งนำไปบรรจุในเว็บไซต์หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แก่ผู้ที่สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

6.5 ดังนั้นขอความร่วมมือ ผอ. กลุ่มวิชาการ และเจ้าหน้าที่สพด. ที่รับผิดชอบการจัดอบรมหมอดินอาสา สแกน QR code ทำโครงการฯ เข้ากลุ่มไลน์อบรมหมอดินอาสา เพื่อติดต่อ สื่อสาร ตอบข้อซักถามการดำเนินงาน โครงการอบรมหมอดินอาสาต่าง ๆ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 หมอดินอาสาได้รับการฝึกอบรมได้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามคุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง

7.2 หมอดินอาสาที่เข้าร่วมการอบรมได้รับความเชี่ยวชาญในแต่ละรูปแบบของการอบรม

7.3 หมอดินอาสาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้านให้มีความเชี่ยวชาญสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

7.4 กรมฯ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสา กับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

7.5 กรมฯ มีฐานข้อมูลหมอดินอาสาที่ได้รับการจำแนกคุณสมบัติเป็นกลุ่มตามความเชี่ยวชาญ

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

8.1 รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

8.2 ผู้อำนวยการกองแผนงาน

8.3 ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

8.4 ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 – 12

8.5 ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน 77 จังหวัด

8.6 ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

9. ผู้ประสานงานโครงการ

นางสาวภรภัทร นพมาลัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ นางสาวสุภาวดี เกิดบัวทอง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ นางสาวภัทริรา สุขสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย โทรศัพท์ 0 2579 4194 E-mail: osbldd@gmail.com

จัดทำโดย

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ.

ตุลาคม 2568



แบบสอบถามหลักสูตรที่ 1



แบบสอบถามหลักสูตรที่ 2



แบบสอบถามหลักสูตรที่ 3



กลุ่มไลน์อบรม
หมอดินอาสา



แบบแจ้งความประสงค์วันที่จะ
เข้าร่วมงานหลักสูตรที่ 1
วันใดก็ได้

ผลการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569 แบ่งเป็น 3 หลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ 1 ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในงานวันดินโลก

กรมพัฒนาที่ดินได้จัดงานวันดินโลกปี 2568 ภายใต้หัวข้อ “ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต”: “Healthy soils for healthy cities” ระหว่างวันที่ 5 – 9 ธันวาคม 2568 ณ กรมพัฒนาที่ดิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลาง เพื่อน้อมรำลึกและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อการเกษตร ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน และน้ำในภาคการเกษตร โดยหมอดินอาสามีการกิจหลักที่ดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดิน ให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดินต่อการดำรงชีวิตและความสมดุลของระบบนิเวศเมือง เน้นย้ำบทบาทดินที่สมบูรณ์ในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการอบรมหลักสูตรที่ 1 หมอดินอาสาได้มีการเยี่ยมชมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ : แสดงพระอัจฉริยภาพในหลวงรัชกาลที่ 9 “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม” นิทรรศการ “Healthy soils for healthy cities” นำเสนอความสำคัญของดินที่ส่งผลต่อเมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและอาหารปลอดภัย นิทรรศการดินโลกและวิชาการ: การจัดแสดงนิทรรศการ King Bhumibol World Soil Day Award (รางวัลวันดินโลก) พิพิธภัณฑ์ดิน และกิจกรรมอื่นๆ: โซนความรู้ด้านดิน การเสวนาวิชาการ จำหน่ายผลผลิตเกษตรปลอดภัย และเวิร์กช็อป DIY ซึ่งมีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1 จำนวน 1,493 ราย มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 861,500 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 550 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกรุงเทพฯ ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 320,500 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 160 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 274,250 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 523,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 584,650 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 384,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 280,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.2 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา แพร่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 200,900 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย อุดรดิตถ์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 168,700 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี

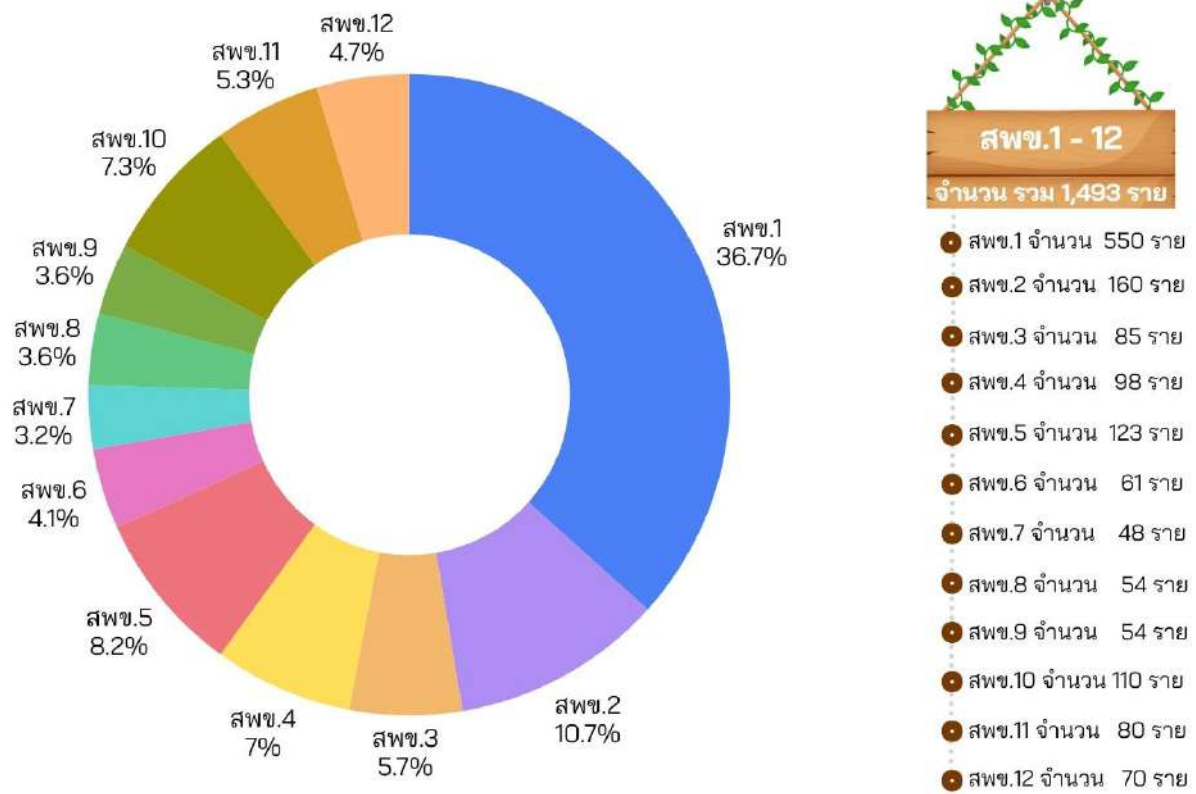
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 455,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 455,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 538,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 1 และตารางที่ 1 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

จำนวนหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม หลักสูตร 1



ภาพที่ 1 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1



ตารางที่ 1 จำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

หน่วยงาน	จำนวนหมอดินอาสา (ราย)
รวม สพข.1	550
สพด.กรุงเทพฯ	50
สพด.ชัยนาท	30
สพด.นครนายก	50
สพด.นครปฐม	60
สพด.นนทบุรี	50
สพด.ปทุมธานี	50
สพด.พระนครศรีอยุธยา	50
สพด.ลพบุรี	30
สพด.สมุทรปราการ	30
สพด.สระบุรี	50
สพด.สิงห์บุรี	30
สพด.สุพรรณบุรี	30
สพด.อ่างทอง	40
รวม สพข.2	160
สพด.จันทบุรี	20
สพด.ฉะเชิงเทรา	40
สพด.ชลบุรี	30
สพด.ตราด	10
สพด.ปราจีนบุรี	30
สพด.ระยอง	15
สพด.สระแก้ว	15
รวม สพข.3	85
สพด.ชัยภูมิ	15
สพด.นครราชสีมา	30
สพด.บุรีรัมย์	20
สพด.สุรินทร์	20
รวม สพข.4	98
สพด.นครพนม	10
สพด.มุกดาหาร	10
สพด.ยโสธร	10
สพด.ร้อยเอ็ด	20
สพด.ศรีสะเกษ	13
สพด.อำนาจเจริญ	10
สพด.อุบลราชธานี	25





รวม สพข.5		123
สพด.กาฬสินธุ์		20
สพด.ขอนแก่น		25
สพด.บึงกาฬ		8
สพด.มหาสารคาม		15
สพด.สกลนคร		17
สพด.หนองคาย		10
สพด.หนองบัวลำภู		8
สพด.อุดรธานี		20
รวม สพข.6		61
สพด.เชียงใหม่		25
สพด.แม่ฮ่องสอน		8
สพด.ลำปาง		12
สพด.ลำพูน		8
ศพล.		8
รวม สพข.7		48
สพด.เชียงราย		18
สพด.น่าน		14
สพด.พะเยา		10
สพด.แพร่		6
รวม สพข.8		54
สพด.พิจิตร		10
สพด.พิษณุโลก		10
สพด.เพชรบูรณ์		10
สพด.เลย		14
สพด.อุตรดิตถ์		10
รวม สพข.9		54
สพด.กำแพงเพชร		10
สพด.ตาก		10
สพด.นครสวรรค์		14
สพด.สุโขทัย		10
สพด.อุทัยธานี		10





รวม สพข.10		110
สพด.กาญจนบุรี		15
สพด.ประจวบคีรีขันธ์		10
สพด.เพชรบุรี		10
สพด.ราชบุรี		15
สพด.สมุทรสงคราม		30
สพด.สมุทรสาคร		30
รวม สพข.11		80
สพด.กระบี่		12
สพด.ชุมพร		12
สพด.นครศรีธรรมราช		12
สพด.พังงา		10
สพด.ภูเก็ต		10
สพด.ระนอง		12
สพด.สุราษฎร์ธานี		12
รวม สพข.12		70
สพด.ตรัง		10
สพด.นราธิวาส		10
สพด.ปัตตานี		10
สพด.พัทลุง		10
สพด.ยะลา		10
สพด.สงขลา		10
สพด.สตูล		10
รวมทั้งสิ้น		1,493

หมายเหตุ : มีการปรับแผนการอบรม



ภาพที่ 2 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1

การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ “Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” ในงานวันดินโลก ปี 2568

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ได้จัดกิจกรรมการเสวนาของหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” ในวันที่ 6 ธันวาคม 2568



เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 2801 กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร โดยมี ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (นายพชร อริยะสกุล) กล่าวรายงาน ซึ่งการเสวนามีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของดินต่อชีวิตในชุมชนเมือง ผลกระทบและการจัดการปัญหาการปิดทับหน้าดิน (Soil Sealing) การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากการทำการเกษตร นำมาใช้สร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อการตั้งถิ่นฐานและโครงสร้างพื้นฐาน ระหว่างนักวิชาการเกษตรกร หมอดินอาสา และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้เพื่อรณรงค์และส่งเสริมแนวปฏิบัติที่

ดีในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล จัดการ และใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืน โดย มีผู้เข้าร่วมรับฟังการเสวนาประมาณ 300 คน

สรุปสาระสำคัญจากการเสวนา ได้ดังนี้

ดร.สุมิตรา วัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นประธานเปิดเวทีเสวนา โดยกล่าวว่ากรมพัฒนาที่ดิน มีพันธกิจสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร โดยมุ่งพัฒนาและใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับสภาพดินและบริบทแต่ละพื้นที่ อย่างรักก็ตาม การขยายตัวของชุมชนเมืองที่รวดเร็ว ส่งผลให้พื้นที่เกษตรและพื้นที่สีเขียวลดลงอย่างต่อเนื่อง เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และส่งผลต่อดิน อากาศสิ่งแวดล้อม การรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นต้องบูรณาการองค์ความรู้การวางแผนการใช้ที่ดินอย่างชาญฉลาดด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมควบคู่กับการฟื้นฟู ปรับปรุง และบำรุงรักษาดิน รวมทั้งการสร้างความรู้และความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน จะช่วยลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินมีเครือข่ายที่สำคัญ คือ หมอดินอาสา ประมาณ 77,000 ราย กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรดินและสนับสนุนภาคการเกษตร โดยหมอดินอาสาเป็นต้นแบบในการดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเพาะปลูก หมอดินอาสาจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่องความสำคัญของดินต่อชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแนวทางการทำเกษตรในเมือง เพื่อนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการดินอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อันเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ ซึ่งการเสวนาในครั้งนี้จะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของหมอดินอาสาที่เป็นต้นแบบ ที่สามารถนำไปต่อยอดสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนเมือง การจัดการปัญหาการปิดทับหน้าดิน (Soil Sealing) ภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่เกษตรไปสู่พื้นที่ก่อสร้าง ตลอดจนเปิดโอกาสให้หมอดินอาสา นักวิชาการ และเกษตรกรได้เสนอแนวคิด “ทำน้อย ได้มาก อนุรักษ์ทรัพยากร ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้” เพื่อสร้างความมั่นคง ภาคการเกษตรได้อย่างยั่งยืน



วิทยากรเข้าร่วมการเสวนาวิชาการ จำนวน 4 ท่าน ได้แก่

≈ นางราตรี บัวพนัส (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดนครสวรรค์)

เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2568

ชนะเลิศหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2568

≈ นายสมชาย แซ่ตัน (หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดกาญจนบุรี)

รางวัลที่ 2 เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2568

รองชนะเลิศอันดับ 1 หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2568

≈ นายเข้มทอง ศรีสุข (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดศรีสะเกษ)

หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2568

อาสาสมัครดีเด่น ปี 2568

≈ นายดิน หะยิมะแซ (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี) เป็นพิธีกรดำเนินรายการ

เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รางวัลที่ 2 ปี 2567

รองชนะเลิศอันดับ 1 หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2567

นางราตรี บัวพนัส หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดนครสวรรค์

“หมอดินต้องมีใจสู้ มุ่งมั่นพัฒนา สู้ดินแดนอันเป็นทอง”

หมอดินราตรีทำการเกษตรอยู่บนพื้นที่กลุ่มชุดดินที่ 28 ชุดดินลพบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีค่าความเป็นด่าง (pH) สูง ส่งผลให้ในฤดูแล้งดินแตกระแหง ทำให้พืชเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ อีกทั้งในอดีตพื้นที่ดังกล่าว



มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ต่อมาหมอดินราตรีได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิตสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มจากการปลูกข้าวอินทรีย์ และยึดแนวคิด “อาหารเป็นยา” หลังจากเคยตรวจพบโรคมะเร็ง จึงหันมาปรับพฤติกรรมการบริโภคและการใช้ชีวิต เน้นอาหารเพื่อสุขภาพ จนสามารถฟื้นตัวและหายจากโรคได้ในที่สุด ประสบการณ์ดังกล่าวจึงกลายเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาระบบเกษตรที่เกื้อกูลทั้งต่อสุขภาพคนและสิ่งแวดล้อม

ในการฟื้นฟูดิน หมอดินราตรีได้นำนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาประยุกต์ใช้อย่างหลากหลาย เริ่มจากหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว จะหว่านปอเทืองเพื่อเป็นพืชปุ๋ยสด และเมื่อปอเทืองออกดอกในช่วงประมาณ 45 วัน จะทำการไถกลบเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน นอกจากนี้ยังปลูกถั่วเขียวเป็นพืชเสริมรายได้ โดยใช้ระยะเวลาปลูกประมาณ 75-80 วัน ให้ผลผลิตเฉลี่ย 300 กิโลกรัมต่อไร่ จำหน่ายได้ในราคากิโลกรัมละ 40 บาท มีการผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.1 และผลิตปุ๋ยหมักจากสับปะรดด้วยสารเร่งซูเปอร์ พด.2 รวมถึงใช้สารเร่งซูเปอร์ พด.3 ในการป้องกันเชื้อรา อีกทั้งยังมีการพัฒนาสูตรน้ำหมักชีวภาพจากมูลค้างคาวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบำรุงพืช พร้อมทั้งผลิตสารควบคุมแมลงศัตรูพืชจากวัตถุดิบธรรมชาติ เช่น สะเดา บอระเพ็ด ร่วมกับสารเร่งซูเปอร์ พด.7 นอกจากนี้ยังใช้ซูเปอร์ พด.14 ซึ่งเป็นไตรโคเดอร์มาในการยับยั้งเชื้อสาเหตุโรคพืช และซูเปอร์ พด.15 ซึ่งเป็นแบคทีเรียสังเคราะห์แสง เพื่อช่วยบำรุงพืชและเพิ่มผลผลิต ปัจจุบันยังมีการนำซูเปอร์ พด.17 มาใช้ในการย่อยสลายฟางข้าว ช่วยลดปัญหาการเผาในพื้นที่นา และส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีการใช้แอปพลิเคชัน “น้องดินดี” นอกจากนี้ยังได้ใช้ “บัตรดินดี” ควบคุม เพื่อพัฒนาการจัดการแปลงอย่างต่อเนื่อง

ในด้านเศรษฐกิจ หมอดินราตรีได้เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการทำนาแบบเคมีและแบบอินทรีย์ พบว่าการผลิตข้าวด้วยวิธีเคมีมีต้นทุนประมาณ 6,500 บาทต่อไร่ และทำนาอินทรีย์มีต้นทุนประมาณ 3,390 บาทต่อไร่ โดยจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาตันละ 6,000–7,000 บาท ขณะที่ข้าวอินทรีย์สามารถจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาประมาณตันละ 18,000 บาท และเมื่อสีเป็นข้าวสารจะมีมูลค่าสูงถึง 50,000–55,000 บาทต่อตัน แม้ว่าผลผลิตต่อไร่จะใกล้เคียงกัน แต่การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินช่วยยกระดับคุณภาพและมูลค่าของผลผลิตได้อย่างชัดเจน ปัจจุบันหมอดินราตรีสามารถส่งออกข้าวอินทรีย์ไปยังต่างประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ญี่ปุ่น และดูไบ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายเกษตรกร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาตลาดและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว จากการเข้าร่วมกิจกรรมเสวนาในงานวันดินโลก หมอดินราตรีจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้จริงในพื้นที่ของตนเอง พร้อมทั้งมุ่งมั่นถ่ายทอดประสบการณ์และแนวคิดสู่คนรุ่นหลัง

หมอดินราตรีเชื่อมั่นว่า “หากดินมีความอุดมสมบูรณ์ ย่อมเป็นรากฐานของระบบนิเวศที่สมดุล เมื่อดินดี น้ำดี อาหารดี สุขภาพของคนก็จะดีตามไปด้วย นำไปสู่การดำรงชีวิตอย่างสมดุล และขยายผลสู่การเป็นเมืองที่สมดุล เกื้อกูลกันอย่างยั่งยืน”

นายสมชาย แซ่ตัน หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดกาญจนบุรี

คำนิยาม “พลิกฟื้นผืนดินที่เสื่อมโทรม ทรัพยากรดิน สลีนในน้ำ ทำให้เกิดประโยชน์ให้ได้มากที่สุดและเกิดความยั่งยืน”

หมอดินสมชายเป็นเกษตรกรที่ปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิด “พืชจะสวยอย่างเดียวไม่พอ ต้องปลอดภัยด้วย” โดยมองว่าการทำเกษตรในปัจจุบันจำเป็นต้องคำนึงถึงทั้งคุณภาพ ความปลอดภัย และความยั่งยืน ควบคู่ไปกับการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากเดิมครอบครัวทำเกษตรแบบดั้งเดิม ปลูกพืชล้มลุก ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนมาปลูกมันสำปะหลัง และพัฒนาไปสู่การปลูกพืชยืนต้น เช่น ทุเรียน เงาะ มะละกอฮอลแลนด์ และกล้วยไข่ โดยการปรับเปลี่ยนชนิดพืชให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศและความต้องการของตลาดในแต่ละช่วงเวลา ในอดีตมีการใช้สารเคมีเป็นหลักเพื่อเร่งผลผลิตซึ่งแม้จะสร้างรายได้ แต่ส่งผลกระทบต่อดินและความยั่งยืนในระยะยาว หมอดินสมชายจึงตระหนักว่า แนวคิดดังกล่าวเป็นเพียง “ความโลภที่อ้างความมั่นคง” และหันกลับมายึดหลักความพอดีตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ควบคู่กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำเกษตร



พื้นที่การเกษตรของหมอดินสมชายประกอบด้วย 2 ชุดดิน ได้แก่ ชุดดินลพบุรี และชุดดินตาคลี มีข้อจำกัดแตกต่างกัน โดยชุดดินลพบุรีมีลักษณะเป็นดินเหนียวปนดินร่วน จำนวน 9 ไร่ เดิมเคยปลูกปาล์มน้ำมัน และมีการใช้ยาฆ่าหญ้าจนดินเสื่อมโทรม ปัจจุบันจึงปรับมาใช้เทคนิค “หม่มดิน” เพื่อฟื้นฟูโครงสร้างดิน และรักษาความชื้น ขณะที่ชุดดินตาคลีซึ่งมีพื้นที่ 8 ไร่ เป็นดินตื้นและระบายน้ำไม่ดี ทำให้พืชเกิดปัญหารากเน่า โดยเฉพาะมะละกอฮอลแลนด์ ในระยะแรกของการปลูกมะละกอ มีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มความหวานของผลผลิตซึ่งพบว่าในปีแรกให้รสชาติดี แต่ในปีต่อมารสชาติเริ่มลดลง และในปีที่ 3 ไม่มีรสชาติ ส่งผลให้ต้องเพิ่มปริมาณปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเกิดปัญหาโรคเชื้อราระบาดในแปลง จึงเริ่มมองหาแนวทางใหม่ โดยได้รับคำแนะนำจากสถานีพัฒนาที่ดินให้ปลูกปอเทืองเพื่อปรับปรุงดิน และนำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง

หมอดินสมชายเริ่มจากการผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่ง พด.1 ร่วมกับปุ๋ยคอกและมูลวัว รวมถึงใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง ชุปเปอร์ พด.2 และ ชุปเปอร์ พด.3 โดยประยุกต์ใช้กับระบบน้ำอัตโนมัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำรุงพืช มะละกอฮอลแลนด์มีการใช้ถุงห่อผลเพื่อป้องกันแมลงและเพิ่มคุณภาพ ทำให้สามารถจำหน่ายได้ในราคา กิโลกรัมละ 10-15 บาท นอกจากนี้ยังมีการใช้ สารเร่งชุเปอร์พด.12 ซึ่งเป็นปุ๋ยชีวภาพร่วมกับน้ำหมัก ส่งผลให้พืชเจริญเติบโตดีและมีรสชาติดีขึ้น รวมถึงใช้ สารเร่งชุเปอร์ พด.13 (ไมคอร์ไรซา) เพื่อช่วยเพิ่มเนื้อผลและลดจำนวนเมล็ด อีกทั้งยังมีการใช้ ชุปเปอร์ พด. 6 ในการบำบัดน้ำเสีย ชุปเปอร์ พด.7 ในการผลิตสารควบคุมแมลงศัตรูพืช สารเร่งชุเปอร์ พด.14 (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อยับยั้งเชื้อโรคพืช และสารเร่งชุเปอร์ พด.15 (แบคทีเรียสังเคราะห์แสง) เพื่อบำรุงพืชและเพิ่มผลผลิต

จากการปรับเปลี่ยนแนวทางดังกล่าว ทำให้มะละกอฮอลแลนด์ของหมอดินสมชายผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP และสามารถจำหน่ายได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ควบคุมไปกับการปลูกผักบนแคร่และการปลูกกล้วยไข่ ซึ่งให้ผลผลิตประมาณ 3,000 เครือ สามารถจำหน่ายได้เครือละ 100 บาท สร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง

หมอดินสมชายสรุปทิ้งท้าย “เมื่อดินได้รับการดูแลจนมีความอุดมสมบูรณ์ พืชย่อมเติบโตแข็งแรงและปลอดภัย ผู้คนในเมืองมีอาหารที่ดีและมีคุณภาพ ชีวิตจึงเกิดความสมด

นายเข้มทอง ศรีสุข หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดศรีสะเกษ

คำนิยาม “ผู้นำทำก่อน น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง”

หมอดินเข้มทองเป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรอยู่ในพื้นที่กลุ่มชุดดินที่ 29 ชุดดินโซคชัย ซึ่งมีลักษณะเป็นดินแห้งแล้ง จนถูกเรียกว่า “เขตดงดินแดง” นับเป็นพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดินอย่างมาก ระยะแรกปลูกพืชหลายชนิด เช่น พักทอง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ยางพารา และมะม่วง ก่อนจะปรับเปลี่ยนมาปลูกทุเรียน



การทำเกษตรในอดีตที่เน้นการใช้สารเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตส่งผลให้ดินเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง และยังกระทบต่อสุขภาพของตนเอง โดยพบปัญหาความดันโลหิตสูง จึงเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยการออกกำลังกาย และการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยจากสารเคมี แนวคิดนี้จึงกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้หมอดินเข้มทองหันมาปรับแนวทางการทำเกษตรสู่ระบบที่ปลอดภัยและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น หมอดินเข้มทองได้เริ่มต้นปลูกทุเรียนโดยอาศัยองค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และมีโอกาส

ไปศึกษาดูงานการปลูกทุเรียนที่จังหวัดจันทบุรีในปี พ.ศ. 2555 ก่อนจะเริ่มปลูกทุเรียนอย่างจริงจังในช่วงปี พ.ศ. 2556-2558 บนพื้นที่ประมาณ 9 ไร่ พร้อมทั้งปลูกมังคุดและสะตอร่วมด้วย ภายใต้บริบทของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีเอกลักษณ์ด้าน “ทุเรียนภูเขาไฟ กรอบนอกนุ่มใน ละมุนลิ้น กลิ่นไม่ฉุน” จากประสบการณ์ที่ผ่านมา หมอดินเข้มทองพบว่า “เมื่อดินเสื่อมโทรม สุขภาพของคนก็เสื่อมลงตามไปด้วย” จึงหันมาให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูดิน โดยการปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง และถั่วพราง เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ควบคู่กับการนำนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาประยุกต์ใช้อย่างหลากหลาย เริ่มจากการใช้สารเร่งชุเปอร์ พด.1 ในการผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกทุเรียน ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยหมอดินเข้มทองรับเปลือกทุเรียนจากสวนใกล้เคียงมาผลิตปุ๋ย และใช้วิธีแลกเปลี่ยนทุเรียนกับมูลวัวเพื่อลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ยังใช้สารเร่งชุเปอร์ พด.2 ในการทำน้ำหมักจากผลไม้ และใช้สารเร่งชุเปอร์ พด.3 เพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของทุเรียน ในด้านการจัดการศัตรูพืช มีการใช้ พด.7 ผลิตน้ำหมักสมุนไพรจากข่าแก่เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืช เช่น ดั้วงวงที่ทำให้เกิดโรคเจาะลำต้น เพลี้ยจักจั่นฝอย เพลี้ยไก่แจ้ และโรคทุเรียนก้านธูป รวมถึงใช้ สารเร่งชุเปอร์ พด.9 เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของ

ธาตุฟอสฟอรัสในดิน อีกทั้งยังศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมผ่านแอปพลิเคชัน “น้องดินดี” นอกจากนี้ยังได้ใช้ “บัตรดินดี” ควบคู่ เพื่อพัฒนาการจัดการแปลงอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการปรับเปลี่ยนสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงจาก 35,000 บาทต่อแปลง เหลือ 31,000 บาทต่อแปลง ขณะที่รายได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน จากเดิม 115,000 บาท เป็น 448,000 บาท นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาช่องทางการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook และจัดส่งสินค้าผ่านไปรษณีย์ไทย ทำให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้น

ในด้านการสร้างเครือข่าย ได้ร่วมกับเกษตรกรในตำบลภูเงิน จังหวัดศรีสะเกษ จัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเข้าร่วมโครงการแปลงใหญ่ทุเรียนภูเขาไฟ เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต อีกทั้งยังถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินให้กับชุมชนใกล้เคียง เช่น การใช้โดโลไมท์เพื่อปรับปรุงดินที่มีความเป็นกรด โดยแบ่งปันกันใช้ในชุมชนอย่างทั่วถึง

หมอดินเข้มทองได้กล่าวว่า “การฟื้นฟูดินให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ ไม่เพียงช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดี และสร้างรายได้อย่างมั่นคงเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสุขภาพของผู้คนและสิ่งแวดล้อมโดยรวม เมื่อดินดี คนมีสุข และชุมชนเข้มแข็ง เกิดการเกื้อกูลกันอย่างสมดุล”

หมอดินอาสา นายดิน หะยิมะแซ หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี ผู้ดำเนินรายการ

ได้สรุป “ดินที่สมบูรณ์” ไม่ได้เป็นเพียงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร แต่เป็นจุดเริ่มต้นของห่วงโซ่คุณค่า ตั้งแต่การผลิตอาหารที่ปลอดภัย สุขภาพที่ดีของคน สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ไปจนถึงเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งเมื่อทุกมิติสมดุล จะนำไปสู่ “เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืนในระยะยาว

สรุปแนวคิดของหมอดินอาสาดินที่สมบูรณ์ สู่มืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต

1. ดินคือฐานรากของระบบชีวิตและเศรษฐกิจ การเกษตร หมอดินอาสาให้ความสำคัญกับ “การฟื้นฟูดิน” เป็นจุดเริ่มต้น โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ การใช้พืชปุ๋ยสด และการลดการใช้สารเคมี ส่งผลให้ดินกลับมามีความอุดมสมบูรณ์ สามารถอุ้มน้ำและธาตุอาหารได้ดี เป็นพื้นฐานของผลผลิตที่มีคุณภาพ

2. การปรับเปลี่ยนจากเกษตรเคมีสู่เกษตรอินทรีย์/เกษตรยั่งยืน หมอดินอาสาประสบปัญหาจากการใช้สารเคมี ทั้งด้านดินเสื่อมโทรม ต้นทุนสูง และผลกระทบต่อสุขภาพ จึงปรับเปลี่ยนแนวทางสู่การใช้เทคโนโลยีชีวภาพ และนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น สารเร่งซูปเปอร์ พด. 1 การผลิตปุ๋ยหมัก สารเร่งซูปเปอร์ พด. 2 การทำน้ำหมักชีวภาพ และสารเร่งซูปเปอร์ พด. 7 การควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งช่วยลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพ และสร้างความปลอดภัย

3. ยึดหลัก “ความพอดี” และองค์ความรู้เป็นตัวขับเคลื่อน แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักอิทธิบาท 4 ถูกนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำเกษตร เน้นความพอดีกับศักยภาพของตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการลงมือทำจริง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน



4. สร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับรายได้เกษตรกร การปรับปรุงดินและระบบการผลิต ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสูง สามารถเข้าสู่มาตรฐาน (เช่น GAP เกษตรอินทรีย์) และจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น รวมถึงการแปรรูปและขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลให้รายได้เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันต้นทุนลดลง

5. การสร้างเครือข่ายและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน หมอดินอาสาทำหน้าที่เป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ในพื้นที่ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายเกษตรกร และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินอย่างแพร่หลาย ทำให้เกิดการขยายผลในระดับชุมชนและพื้นที่

6. เชื่อมโยงสู่สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต การลดสารเคมีและฟื้นฟูดิน ไม่เพียงส่งผลดีต่อผลผลิต แต่ยังส่งผลต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การลดการเผา การฟื้นฟูปะป็นนิเวศ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า



ภาพที่ 3 การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก

การประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของหมอดินอาสา และบุคคลทั่วไป

การประเมินความพึงพอใจต่อการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ หัวข้อ “Healthy soils for healthy cities” ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต

มีการสอบถามความพึงพอใจการเสวนาหมอดินอาสา โดยมีหมอดินอาสาและบุคคลทั่วไปตอบแบบสอบถามจำนวน 139 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา

สถานะ เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.00 เพศหญิง ร้อยละ 41.00 อายุ ส่วนมาก ร้อยละ 30.94 อายุ 56-65 ปี รองลงมา ร้อยละ 29.50 16.55 12.23 และ 10.79 มีอายุ 46 - 55 ปี 36 - 45 ปี 66 ปีขึ้นไป 20 - 35 ปี ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 52.15 ปี อายุสูงสุด 78 ปี และอายุต่ำสุด 22 ปี **การศึกษา** ส่วนมาก ร้อยละ 22.30 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 33.80 22.30 16.50 12.20 6.50 5.00 2.90 และร้อยละ 0.70 จบการศึกษาระดับปริญญาโท มัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาเอก และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามลำดับ โดยมีผู้เข้ารับฟังเสวนาที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ 16.55 อยู่จังหวัดสกลนคร รองลงมา ร้อยละ 10.79 และ 16.55 จังหวัดพะเยา และปัตตานี ร้อยละ 7.91 อยู่ใน จังหวัดกำแพงเพชร ตรัง กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 6.47 อยู่จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 4.32 อยู่จังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ 2.88 อยู่จังหวัดนครราชสีมา อุตรดิตถ์ ร้อยละ 2.16 อยู่จังหวัดนครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พิจิตร ร้อยละ 1.44 อยู่ในจังหวัดนครนายก ปทุมธานี ศรีสะเกษ และ ร้อยละ 0.72 อยู่จังหวัดกาญจนบุรี จันทบุรี ชุมพร เชียงใหม่ ตราด เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน ร้อยเอ็ด ราชบุรี ลำพูน สงขลา อุดรธานี และอุทัยธานี **สถานภาพ** เป็นหมอดินอาสา ร้อยละ 54.00 บุคคลทั่วไป ร้อยละ 46.00 **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.30 เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล รองลงมา ร้อยละ 26.70 25.30 และร้อยละ 6.70 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ตามลำดับ **อาชีพของบุคคลทั่วไป** ส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.30 เป็นข้าราชการ รองลงมา ร้อยละ 23.40 1.60 และ 1.60 เป็นพนักงานของรัฐ ธุรกิจส่วนตัว นักศึกษา ตามลำดับรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา

n=139

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	82	59.00
หญิง	57	41.00
อายุ		
20 - 35 ปี	15	10.79
36 - 45 ปี	23	16.55
46 - 55 ปี	43	30.94
56 - 65 ปี	41	29.50
66 ปีขึ้นไป	17	12.23
$\bar{X}$ = 52.15 ปี S.D. = 11.77		



ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	9	6.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	12.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	16.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1	0.70
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	7	5.00
ปริญญาตรี	47	33.80
ปริญญาโท	31	22.30
ปริญญาเอก	4	2.90
จังหวัดที่ท่านอาศัย		
กรุงเทพมหานคร	10	7.19
กาญจนบุรี	1	0.72
กำแพงเพชร	11	7.91
ขอนแก่น	9	6.47
จันทบุรี	1	0.72
ชลบุรี	2	1.44
ชุมพร	1	0.72
เชียงใหม่	1	0.72
ตรัง	11	7.91
ตราด	1	0.72
นครนายก	2	1.44
นครราชสีมา	4	2.88
นครสวรรค์	3	2.16
นนทบุรี	3	2.16
บึงกาฬ	3	2.16
ปทุมธานี	2	1.44
ปัตตานี	13	9.35
พะเยา	15	10.79
พิจิตร	3	2.16
เพชรบุรี	1	0.72
แม่ฮ่องสอน	1	0.72
ร้อยเอ็ด	1	0.72
ราชบุรี	1	0.72
ลำพูน	1	0.72
ศรีสะเกษ	2	1.44





ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สกลนคร	23	16.55
สงขลา	1	0.72
สมุทรสาคร	6	4.32
อุดรธานี	4	2.88
อุตรดิตถ์	1	0.72
อุทัยธานี	1	0.72
สถานภาพ		
หมอดินอาสา	75	54.00
บุคคลทั่วไป	64	46.00
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	19	25.30
หมอดินอาสาประจำตำบล	31	41.30
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	20	26.70
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	5	6.70
บุคคลทั่วไปอาชีพ		
ข้าราชการ	45	70.30
พนักงานของรัฐ	15	23.40
ธุรกิจส่วนตัว	2	3.10
นักศึกษา	1	1.60
อื่น ๆ	1	1.60

2. ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสา ประเด็นความพึงพอใจในการเสวนา มีดังนี้

ด้านวิทยากร 1. มีความพึงพอใจในเนื้อหาการเสวนามากที่สุด ร้อยละ 65.50 รองลงมา มีความพึงพอใจ ร้อยละ 27.30 และร้อยละ 7.20 อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2. มีความพึงพอใจสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็นมากที่สุด ร้อยละ 66.20 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 28.10 5.00 และ 0.70 อยู่ในระดับปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ 3. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย ร้อยละ 67.60 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 28.10 และร้อยละ 4.30 อยู่ในระดับ มาก และ ปานกลาง ตามลำดับ 4. การตอบคำถามของวิทยากรมีความชัดเจนตรงประเด็น ร้อยละ 67.60 มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 23.70 7.90 และร้อยละ 0.70 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ

ด้านสถานที่/ระยะเวลา 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมร้อยละ 69.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 23.70 และร้อยละ 7.20 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 68.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 23.70 5.80 และร้อยละ 2.20 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ 3. ระยะเวลาในการเสวนามีความเหมาะสมร้อยละ 65.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.70 7.90 และ 2.90 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ



ด้านการให้บริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่ 1. การบริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 71.20 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 24.50 2.90 และร้อยละ 1.40 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ 2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 79.90 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 15.80 3.60 และร้อยละ 0.70 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อยที่สุด ตามลำดับ 3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 68.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 25.20 5.80 และร้อยละ 0.70 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ

ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริง ร้อยละ 75.50 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 20.10 และร้อยละ 4.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชน ร้อยละ 71.90 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 24.50 และร้อยละ 3.60 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 3. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ได้ร้อยละ 75.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 20.10 และร้อยละ 4.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสา

n=139

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ด้านวิทยากร		
1. การมีความรู้ในเนื้อหาของการเสวนา		
มากที่สุด	91	65.50
มาก	38	27.30
ปานกลาง	10	7.20
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. การอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น		
มากที่สุด	92	66.20
มาก	39	28.10
ปานกลาง	7	5.00
น้อย	1	0.70
น้อยที่สุด	-	-
3. การใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย		
มากที่สุด	94	67.60
มาก	39	28.10
ปานกลาง	6	4.30
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
4. การตอบคำถามของวิทยากรมีความชัดเจน /ตรงประเด็น		
มากที่สุด	94	67.60
มาก	33	23.70



ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปานกลาง	11	7.90
น้อย	1	0.70
น้อยที่สุด	-	-
ด้านสถานที่/ระยะเวลา		
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	96	69.10
มาก	33	23.70
ปานกลาง	10	7.20
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์		
มากที่สุด	95	68.30
มาก	33	23.70
ปานกลาง	8	5.80
น้อย	3	2.20
น้อยที่สุด	-	-
3. ระยะเวลาในการเสวนามีความเหมาะสม		
มากที่สุด	91	65.50
มาก	33	23.70
ปานกลาง	11	7.90
น้อย	4	2.90
น้อยที่สุด	-	-
ด้านการให้บริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่		
1. การบริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่	99	71.20
มากที่สุด	34	24.50
มาก	4	2.90
ปานกลาง	2	1.40
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	111	79.90
มาก	22	15.80
ปานกลาง	5	3.60
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	1	0.70

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	95	68.30
มาก	35	25.20
ปานกลาง	8	5.80
น้อย	1	0.70
น้อยที่สุด	-	-
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริง		
มากที่สุด	105	75.50
มาก	28	20.10
ปานกลาง	6	4.30
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. ท่านสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้		
มากที่สุด	100	71.90
มาก	34	24.50
ปานกลาง	5	3.60
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
3. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ได้		
มากที่สุด	105	75.50
มาก	28	20.10
ปานกลาง	6	4.30
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ผู้เข้าร่วมเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ได้รับความรู้และเกิดความชื่นชมต่อบทบาทของหมอดินอาสาทุกท่าน โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่ ควรมีภาพประกอบในการนำเสนอเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงการสรุปเทคนิคการใช้สารเร่ง พด. แต่ละชนิด
2. ควรมีการถ่ายทอดสดผ่านช่องทาง Facebook ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อขยายการเข้าถึงองค์ความรู้สู่ประชาชนในวงกว้าง และจัดทำสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อสรุปสาระสำคัญให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สะดวก
3. ควรเพิ่มการนำเสนอกรณีตัวอย่างของหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่จำกัด ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนเมืองและตอบโจทย์คนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล และหมอดินอาสาที่มีความสนใจ โดยหลักสูตรแบ่งเป็นส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot น้องดินดี LDD on Farm Agri-Map Online ระบบวิเคราะห์ดินออนไลน์ เช่น e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร หมอดินตรวจดิน ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน การให้ความรู้เกี่ยวกับบัตรดินดี ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

หลักสูตร 2 มีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น จำนวน 7,262 ราย งบประมาณ 5,078,500 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 709,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,014 ราย คิดเป็นร้อยละ 14 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 13 สถานีพัฒนาดิน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครนายก นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ และอ่างทอง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการชุมชนและเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ จัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง การส่งเสริมอาชีพในชุมชน การจัดการสุขภาพและสิ่งแวดล้อมชุมชน และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) การจัดการดินและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ การจัดการดินเบื้องต้น การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน และการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. (3) การผลิตพืชและเกษตรผสมผสาน ได้แก่ การปลูกกล้วยหอมทอง ฝรั่ง การเพาะเห็ด การปลูกผักอินทรีย์ การทำเกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ (4) การผลิตปุ๋ยและชีวภัณฑ์ ได้แก่ การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักสูตรซูเปอร์ พด.1 และการผลิตน้ำหมักจากวัชพืชรุกราน (5) นวัตกรรมและการเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร ได้แก่ นวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ การแปรรูปผลผลิต และการจัดการตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สำนักงานพัฒนาดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 330,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 472 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.5 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาดิน ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวดี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดินและการใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ การจัดการดิน การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การใช้ พด.15 และการฟื้นฟูดินในแปลงเกษตร (2) เกษตรอินทรีย์และชีววิถี ได้แก่ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง และการลดการใช้สารเคมีด้วยชีวภัณฑ์ (3) การผลิตพืชและแปรรูปผลผลิต ได้แก่ การจัดการสวนกล้วยหอม การเก็บรักษาผลผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (4) เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ ได้แก่ ระบบน้ำอัจฉริยะในสวนผลไม้ และการเรียนรู้ฐาน Smart Farming

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 539,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 770 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการทบทวนข้อมูลประวัติหมอดินอาสา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดินและอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ ฐานเรียนรู้เรื่องดิน การใช้หญ้าแฝก และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ การทำปุ๋ยหมักจาก พด.1 การทำน้ำหมักชีวภาพจาก พด.2 และ พด. (4) เกษตรอินทรีย์และการผลิตพืช ได้แก่ การผลิตข้าวอินทรีย์ และการปลูกพืชแบบผสมผสาน (5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแปลงต้นแบบ โดยมีการศึกษาดูงานจากศูนย์เรียนรู้หมอดินอาสาในพื้นที่จริง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 634,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 913 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนแนวทางการดำเนินงานหมอดินอาสา และนโยบายกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569 (2) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ เรื่องดิน หญ้าแฝก และงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) การศึกษาดูงานฐานเรียนรู้ด้านการเกษตร ได้แก่ ฐานการปลูกหอมแดง พืชผักพื้นเมือง และการพัฒนาพื้นที่เกษตร (4) เทคโนโลยีและการจัดการทรัพยากรดิน ได้แก่ การตรวจวิเคราะห์ดิน Application ของกรมพัฒนาที่ดิน และการจัดการทรัพยากรดินเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 638,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 912 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 8 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี การอบรมมี 6 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและระเบียบหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน (2) การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ e-Service ตรวจสอบดิน การใช้ LDD Test Kit และผลิตภัณฑ์ชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน (3) การจัดการดินเพื่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน และการอนุรักษ์ดิน (4) การผลิตพืชและเกษตรผสมผสาน ได้แก่ การเพาะเห็ด พืชสวน แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน (5) ปศุสัตว์และประมง ได้แก่ การเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ และการจัดการประมง (6) นวัตกรรมและนิทรรศการหมอดินอาสา ได้แก่ การเยี่ยมชมนิทรรศการและการเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 334,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 478 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์ฯ ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา นโยบายกรมพัฒนาที่ดินและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาในพื้นที่ (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจดินภาคสนาม (LDD Test Kit) การจัดการดินในพื้นที่สูง การใช้หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ลาดชัน (3) การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ การแนะนำและฝึกปฏิบัติการใช้สารเร่ง พด.13 พด.14 พด.15 พด.16 และ พด.17 เพื่อการฟื้นฟูดิน การควบคุมโรคพืช และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (4) การผลิตพืชและเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การปลูกพืชผัก

ปลอดภัย การผลิตข้าวปลอดภัย การผลิตไม้ผล และการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่สูง รวมถึงการเรียนรู้ระบบเกษตรที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของภาคเหนือ (5) การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมวันดินโลก การศึกษาดูงานศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน และการถอดบทเรียนจากหมอดินอาสาต้นแบบในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 267,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 382 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีหัวข้อการจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การวางระบบป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และการใช้หญ้าแฝกในพื้นที่ลาดชัน (2) เกษตรอินทรีย์และการรับรองมาตรฐาน PGS ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์ตามแนวทาง PGS การจัดการแปลงปลูกแบบปลอดภัย และการลดการใช้สารเคมีในการผลิตพืช (3) การผลิตพืชเศรษฐกิจ และการเพิ่มมูลค่า ได้แก่ การปลูกฝรั่งกิมจู การปลูกข้าวปลอดภัย และการบริหารจัดการผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า (4) การเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบในพื้นที่ ได้แก่ การศึกษาดูงานศูนย์ข้าวชุมชน และแปลงเกษตรต้นแบบของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 321,300 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 459 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย และอุดรธานี การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีหัวข้อการจัดการดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช (2) การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพและการลดต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้จุลินทรีย์ พด. ในการผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร (3) การเสริมสร้างทักษะและนวัตกรรมเกษตร ได้แก่ การฝึกปฏิบัติในแปลงเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการแปลงเกษตร และการต่อยอดองค์ความรู้สู่การประกอบอาชีพในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 289,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 414 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแนวทางการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสา ในการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการใช้ประโยชน์หญ้าแฝก การผลิตน้ำหมักชีวภาพจาก พด.2, พด.6 และ พด.7 การทำปุ๋ยมูลไส้เดือน และการจัดการดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต (3) เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรผสมผสาน การผลิตอาหารสัตว์ลดต้นทุน และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบ ได้แก่ การศึกษาดูงานศูนย์ชีวภาพชุมชน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และการถอดบทเรียนจากเกษตรกรต้นแบบ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 278,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 398 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการสำรวจดินและการจัดการดิน การเรียนรู้ทรัพยากรดินจากพิพิธภัณฑ์ดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน การลดและทดแทนการใช้

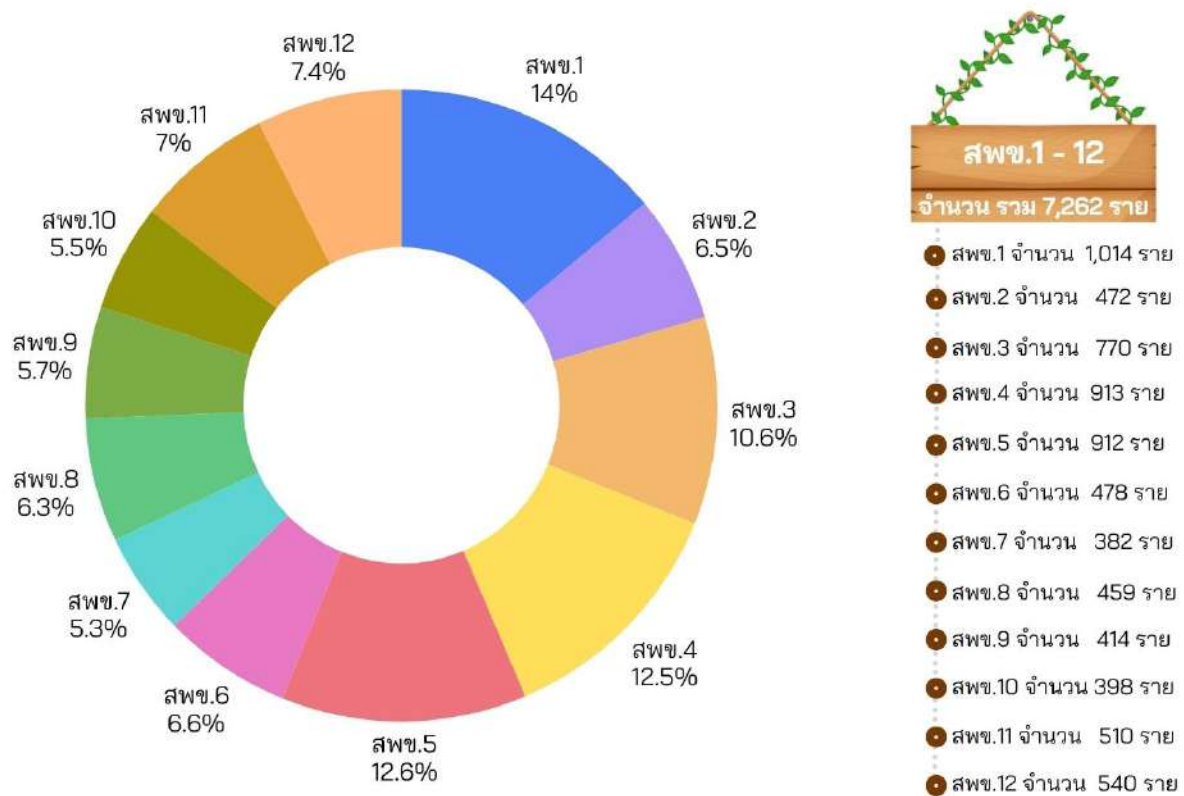
ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร (2) การเกษตรยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำไร่นาสวนผสมผสาน (โคก หนอง นา) การใช้พลังงานทดแทน เช่น Solar Cell และการบริหารจัดการระบบน้ำเพื่อการเกษตร (3) การแปรรูป เพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตร ได้แก่ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การสร้างรายได้จากสินค้าเกษตร และการจัดการตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงการศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ต้นแบบ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 357,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 510 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและการพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา โดยมีหัวข้อหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จด้านอาชีพเกษตร ทำหน้าที่เป็น “ครูหมอดิน” ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่น และการสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาในพื้นที่ (2) การจัดการดินและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ การใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน การใช้จุลินทรีย์เพื่อฟื้นฟูดิน และการจัดการดินในสวนพืชเศรษฐกิจภาคใต้ (3) เกษตรอินทรีย์และพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษาดูงานฟาร์มเกษตรอินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ การบริหารจัดการสวนผลไม้ พืชเศรษฐกิจ และการลดต้นทุนการผลิต (4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ ได้แก่ การเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน และการถอดบทเรียนจากหมอดินอาสาต้นแบบในพื้นที่ภาคใต้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 378,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 540 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.4 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน และแนวทางการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในการพัฒนาพื้นที่การเกษตร (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการใช้ชีวภัณฑ์ มีหัวข้อการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการดินในพื้นที่ภาคใต้ การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม และการลดต้นทุนการผลิต (3) การเกษตรผสมผสานและพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้ ได้แก่ การปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่สวนยางและสวนปาล์ม การใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การจัดการสวนแบบผสมผสาน และการเพิ่มมูลค่าผลผลิต (4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดิน การประยุกต์ใช้ระบบน้ำ-ปุ๋ย และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยบริหารจัดการแปลงเกษตร

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 4 และตารางที่ 4 แสดงจำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2

จำนวนหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม หลักสูตร 2



ภาพที่ 4 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2



ตารางที่ 4 จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพข.1 (หมอดินอาสา จำนวน 1,014 ราย)										
สพด.ลพบุรี	1	118	25 ธ.ค. 68	นายบุญเดียว บุญหมั่น	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ลพบุรี	- การจัดการชุมชนให้ เกิดความเข้มแข็ง อย่างยั่งยืนด้วย ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง - การจัดการสุขภาพ และอนามัย สิ่งแวดล้อมชุมชน - การส่งเสริมอาชีพ ให้กับคน ในชุมชน -การทำการเกษตร ผสมผสาน และ การเกษตรทฤษฎีใหม่ -การเลี้ยงชันโรง เพื่อ ช่วยผสมเกสรให้กับ ผลไม้ -การทำปุ๋ยหมักจาก เศษใบไม้ น้ำหมัก จุลินทรีย์	1. ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน จังหวัด นครนายก 2. ศูนย์เรียนรู้ โครงการอันเนื่องมา จากพระราชดำริ ระดับอำเภอบ้านทุ่ง กระโปรง อำเภอบ้าน นา จังหวัดนครนายก	นางวรรณนา กรทอง นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
สพด.ปทุมธานี	1	50	20-21 ม.ค. 69	นายสุวรรณ ปานปูน	หมอดินอาสา ประจำจังหวัด	1.ศึกษาดูงาน การ ฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม งานศึกษาพัฒนาไม้ ผล งานศึกษาพัฒนา ป่าไม้และสัตว์ป่า งาน	1.โครงการศึกษา วิธีการฟื้นฟูดินเสื่อม โทรมเขาชะงุ้มอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ	ว่าที่ ร.ต.ธีรภัทร์ สังข์แก้ว	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พัฒนาแหล่งน้ำ การ เลี้ยงไส้เดือน การ ทำการเกษตรแบบ ทฤษฎีใหม่ฯลฯ 2.ศึกษาเรียนรู้ดูงาน การใช้หญ้าแฝกและ พืชปุ๋ยสดเพื่อการ ปรับปรุงบำรุงดิน การทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และปุ๋ยหมัก การทำ น้ำส้มควันไม้ การ จัดการดิน ความรู้ เกี่ยวกับพืชสมุนไพร การทำน้ายาสารพัด ประโยชน์ การทำ เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น	2.ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ศูนย์ฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ ของ หมอดินอาสา น.ส. ศิริรัตน์ แตงแตงเพชร ต.สวนฝั้ว อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี			
สพด. นครนายก	1	40	15-16 ม.ค. 69	นางพิสมัย ยก่อง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครนายก	1. การใช้ เทคโนโลยีชีวภาพ ของกรมพัฒนาที่ดิน ในการผลิตพืช 2. การบริหารจัดการ พื้นที่ให้เหมาะสม สำหรับการปลูกพืช 3. การทำเกษตรตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงและเกษตร	1.ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 2.ศูนย์ศึกษาวิธีการ ฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม ตำบลเขา ชะงุ้ม อำเภอโพ ธาราม จังหวัดราชบุรี	นางเมณฑา จันทนเทศ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง						
						ทฤษฎีใหม่ 4. การผลิตปุ๋ยหมัก เพื่อฟื้นฟูดินเสื่อม โทรม					
สพด.สิงห์บุรี	1	40	12 มี.ค. 69	น.ส.กัญญภัทร พอสม	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สิงห์บุรี	1. การเรียนรู้วิถีและ เทคนิคในการปลูก ปลูกกล้วยหอมทอง และฝรั่งโดยใช้ นวัตกรรมของกรม พัฒนาที่ดิน 2. การทำเกษตรแบบ ผสมผสาน โดยใช้ แนวคิดการจัดการ แสงธรรมชาติ และ แก้มลิงธรรมชาติเพื่อ ปลูกพืชหลากหลายชนิดที่มี ความต้องการแสงที่ แตกต่างกันในพื้นที่ เดียวกัน และสามารถ เจริญเติบโตได้ตาม ธรรมชาติแบบไม่ต้อง พึ่งพาสารเคมี	1. ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินหมอดินนุกูล นามปราศรัย ต. นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี 2. .วิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์ สวน ฟุ้งจร ต.บึงขำอ้อ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	น.ส.ทัศนีย์ กฤษณะ	-	-	
สพด. สมุทรปราการ	1	40	14 พ.ย.68	น.ส.สุภารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สมุทรปราการ	1. ให้ความรู้และการ จัดการดินเบื้องต้น การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ฟื้นฟู ดินด้วยการปลูก	1. วัดขุนสมุทรจีน อำเภอพระสมุทร เจดีย์ 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ เพื่อการพัฒนาที่ดิน	น.ส.สุรัชนา พิชญานนท์	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						หลัฟ้าแฝก 2. กิจกรรมปลูกแฝก เพื่ออนุรักษ์ดินและ น้ำ และเพื่อการ ปรับปรุงบำรุงดิน 3. ฝึกปฏิบัติการทำ น้ำหมักชีวภาพสูตร ต่างๆและการผลิตปุ๋ย หมักสูตร ชุปเปอร์ พด.1	อำเภอพระสมุทร เจดีย์			
สพด.ชัยนาท	1	50	12 พ.ย. 68	นายอนุกุล นามปราศรัย	หมอดินอาสา ดีเด่นกรมพัฒนา ที่ดินลำดับที่ 6 ปี 68	1.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด. 2.การ ปลูกกล้วยหอมและ การแปรรูป	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน นายอนุกุล นามปราศรัย หมู่ 2 ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	น.ส.ดร.ณิ อ่อนศรี นักวิชาการเกษตร	-	-
สพด.นนทบุรี	1	40	26 ม.ค. 69	นายอนุกุล นามปราศรัย	หมอดินอาสา ดีเด่นกรมพัฒนา ที่ดินลำดับที่ 6 ปี 68	1.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด. 2.การเรียนรู้วิธีและ เทคนิคในการปลูก กล้วยหอมทอง และ ฝรั่งโดยใช้ นวัตกรรมของกรม พัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน นายอนุกุล นามปราศรัย หมู่ 2 ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	นายวีรณัฐ สียากาศ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
สพด.นครปฐม	1	106	30-31 ม.ค. 69	น.ส.นรินทร์พร นาเมือง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครปฐม	1. การจัดการดิน 2. ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง การทำไร่นา สวนผสมผสานตาม	1. สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 10 2. ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา	นายณัฐพงษ์ แก้วรัตนชัย	ข้อจำกัดของ งบประมาณที่ จัดสรรไม่ สามารถนำ	ควรเปิดกว้าง ในเรื่องพื้นที่ การฝึกอบรม ไม่จำกัด



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						แนวทางเกษตรทฤษฎี ใหม่ (โคก หนอง นา) 3. การจัดการตลาด ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ที่ดิน ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 3. buffalo market ratchaburi อำเภอ จอมบึง จังหวัด ราชบุรี		หมอดินไป ศึกษาดูงานใน พื้นที่ที่น่าสนใจ ในการศึกษา เรียนรู้	เฉพาะศูนย์ฝึก ปฏิบัติเท่านั้น
สพด. กรุงเทพฯ	1	30	4 มี.ค. 69	น.ส.นันทรา ทักษ์รัตนศรีธัญ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร	1. นวัตกรรม การเกษตรสมัยใหม่ 2. การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	1. คูโบต้า ฟาร์ม อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี. 2. ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	น.ส.สุภาภรณ์ นามบุญสา	-	-
สพด.อ่างทอง	1	80	15 ม.ค. 69	นายวัฒนา พัฒนถาวร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อ่างทอง	1. การเพาะเห็ด การ ผลิตก้อนเชื้อเห็ดชนิด ต่าง ๆ และ การปลูก ผักอินทรีย์จากก้อน เชื้อเห็ดเก่า	1. กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนเพาะเห็ดบ้าน ไผ่ดำ ต.โรงช้าง อ. พรมบุรี จ.สิงห์บุรี	นางสุมาลมาศ รวยทรัพย์	-	-
						2. การทำเกษตร ผสมผสาน มีสวน ผลไม้และสวนผัก อินทรีย์บนพื้นที่ 3 ไร่	2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน (ชยุตม์ ฟาร์ม) ม.2 ต.โพชนไก่อ. อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี			
สพด. สุพรรณบุรี	1	110	4 มี.ย. 69	นายองอาจ นักพื่อน	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุพรรณบุรี	1. การผลิตส้มโอแบบ ปลอดภัยจากสารเคมี 2. สเปรย์หอมป้องกัน ยุงจากผิวส้มโอ	ศูนย์การเรียนรู้ส้มโอ มณฑลนครชัยศรี ตำบลสัมปทวน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	น.ส.กุลณัฐ ศรีมูล	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง						
						3. กิ่งพันธุ์ส้มโอสายพันธุ์ดั้งเดิม					
สพด.สระบุรี	1	110	12-13 ก.พ. 69	นางปวีณา ยงยีน	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สระบุรี	1.การจัดการดินตาม ศาสตร์พระราช 2.การผลิตน้ำหมัก ชีวภาพจากน้ำนมโค	1.ศูนย์เรียนรู้ฟาร์มโค นม ไทย-เดนมาร์ก ต.มิตรภาพ อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี 2.ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินประจำตำบลซับสนุ่น ของนายสมพร อาภาศิริกุล หมู่ที่ 3 ต.ซับสนุ่น อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี	น.ส.กิติญา จารุญทิพวรรณ	-	-	
สพด. พระนคร ศรีอยุธยา	1	200	28-29 ม.ค. 69	น.ส.กชกร กานตารัมภ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน พระนครศรีอยุธยา	1.การใช้เทคโนโลยี ชีวภาพของกรม พัฒนาที่ดินเพื่อปลูกพืช 2.การจัดการวัสดุ เหลือใช้ในพื้นที่ให้ เกิดประโยชน์ 3.การใช้พื้นที่ให้ เหมาะสมสำหรับทำ การเกษตร	1.ศูนย์เรียนรู้เพื่อการ พัฒนาที่ดิน ต.ทัพหลวง อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี 2.โรงงานผลิตปุ๋ย อินทรีย์บริษัท เอจี ประเทศไทยจำกัด 3.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ เพื่อการพัฒนาที่ดิน ต.บ้านไร่ อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	นายทศพร รอดหลง	-	-	
สพข.2 (หมอดินอาสา จำนวน 472 ราย)											
สพด.ชลบุรี	1	90	20 ก.พ. 69	นางจันทร์จิรา ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชลบุรี	1. ฐานการเรียนรู้ไม้ ดอกไม้ประดับ	ศูนย์บริการการ พัฒนาปลวกแดงตาม	น.ส.สุภา ไกรผล	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2. ฐานการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง 3. ฐานการเรียนรู้ ระบบน้ำอัจฉริยะใน แปลงทุเรียน	พระราชดำริ จังหวัด ระยอง			
สพด. ฉะเชิงเทรา	1	90	26-27 พ.ย.68	นายบุญสม พรหมสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ฉะเชิงเทรา	1. ปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพสูง (สูตร หมอดินประหยัด ปานเจริญ) 2. จุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง (สูตรหมอดิน ประหยัด ปานเจริญ) 3. การทำเกษตร อินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีด้วยชีวภัณฑ์	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์ตำบล บางช้าง อำเภอสาม พราน จังหวัดนครปฐม	น.ส.ประภาศรี แก้วคำ	-	-
สพด.สระแก้ว	1	60	11 ธ.ค.68	น.ส.น้ำฝน อิสระ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	1. การฝึกปฏิบัติและ เรียนรู้ทำการเกษตร ไร่นาสวนผสม 2. วิสาหกิจชุมชน หัตถกรรมและการ แปรรูปข้าวปลา อาหารตำบลแหลม ประดู่ 3. การใช้ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.15	ศูนย์ถ่ายทอดการ พัฒนาที่ดิน ตำบล แหลมประดู่ อำเภอ บ้านโพธิ์ จังหวัด ฉะเชิงเทรา	น.ส.ณัฏชนาถ อรุณศรี	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ตราด	1	36	3-4 ก.พ.69	น.ส.อุบลรัตน์ บัวเฟื่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด		1.ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS จันทน์พัฒนา ต.เขาบายศรี อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 2.เครือข่ายเกษตรอินทรีย์ PGS จันทน์พัฒนา ต.สองพี่น้อง อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 3.ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ต.มะขาม อ.มะขาม จ.จันทบุรี			
สพด.ปราจีนบุรี	1	66	18 พ.ย.68	นายไพโรจน์ แจ่มแจ้ง	หมอดินอาสา	1.การจัดการดินในแปลงก๊วยหอมพันธุ์คาเวนดิช 2.ให้ความรู้ในการเก็บผลผลิตและรักษาผลผลิต 3.สาธิตการแปรรูปผลผลิต	ณ ไร่ไพโรจน์ก๊วยหอม ต.ขอนแก่น อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี	น.ส.สุนันท์ทิพย์ โยธาศรี	-	-
สพด.ระยอง	1	50	26 พ.ย.68	นายวรพจน์ กุศลสงครามหะกุล	หมอดินอาสาประจำศูนย์ฯ	1. การจัดการดิน 2. การใช้ผลิตภัณฑ์พด.	สวนมะพร้าว น้ำหอมลุงแดง นายวรพจน์ กุศลสงครามหะกุล ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.จันทบุรี	1	80	15 ม.ค.69	นายวัลลภ จันทรัมย์	ผู้อำนวยการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ	1.การดำเนินงานศูนย์ฝึกหมอดินอาสาและบทบาทการเรียนรู้ในชุมชน 2.การแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาหมอดินอาสาและการจัดการความรู้ท้องถิ่น 3.การพัฒนาที่ดินในแปลงสาธิตและฐานเรียนรู้จริง 4.การจัดการพืชสวนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ (ระบบน้ำอัจฉริยะ) 5.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในพื้นที่เกษตร 6.การถ่ายทอดองค์ความรู้และการปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง	- ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา ต.ทุ่งควายกิน อ.แก่ง จ.ระยอง - โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จ.ระยอง	น.ส.ทัชชา จันทกลม	-	-
สพข.3 (หมอดินอาสา จำนวน 770 ราย)										
สพด.บุรีรัมย์	1	34	9-10 ธ.ค. 68	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	บรรยาย - ทบทวนความถูกต้องของข้อมูลประวัติหมอดินอาสา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้านหมอดินอาสา ต.โคกมะม่วง อ.ปะคำ	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	เนื่องจากความพร้อมของเกษตรกรแต่ละพื้นที่ไม่พร้อมกันจึง	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	35	21-22 ม.ค. 69	นายธรรมรัตน์ กังวาลสิงหนาท	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	นโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 การปฏิบัติงาน (ฐานเรียนรู้)	จ.บุรีรัมย์ 1) บ.โนนเขวา เลขที่ 24 ม.8 ต.หัวฝาย อ.แคนดง จ.บุรีรัมย์ 2) โคกหนองนา สวนตาเพลิน บ.โคกสูงใต้ ม.9 ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์	นายธรรมรัตน์ กังวาลสิงหนาท	ทำให้ต้องจัดการอบรมแยกย่อยเป็นหลายๆรุ่น เพื่อให้หมอดินอาสาได้มาอบรมตามเป้าหมาย	-
	3	33	27-28 ม.ค. 69	น.ส.วิสร่า จิตเจริญ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	3) ฐานเรียนรู้ที่ 3 งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4) ฐานเรียนรู้ที่ 4 การปลูกพืชผสมผสาน	1)สวนนายบุญยังศิลา ต.โคกสะอาด อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์	น.ส.วิสร่า จิตเจริญ	ครบถ้วน	-
	4	51	27-28 ม.ค. 69	นายราชศวรรษ สายกระสุน	เจ้าพนักงานเกษตรชำนาญงาน		1)ศูนย์เรียนรู้หมอดินบ้านเลียบเหี่ยว ต.ชุมเห็ด อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ 2)สวนลุงชัย หมู่ 6 ต.ชุมเห็ด อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์	1) นายราชศวรรษ สายกระสุน 2) นายพชร เสมียนรัมย์		-
	6	35	29 -30 ม.ค. 69	น.ส.ชินาลย์ พริ้งเพระ	เจ้าพนักงานเกษตรปฏิบัติงาน		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ นางรอง จ.บุรีรัมย์	น.ส.ชินาลย์ พริ้งเพระ		-
สพด. นครราชสีมา	1	24	4 พ.ย.68	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	บทบาทหน้าที่ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลห้วยประดู่	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						บริหารงานหมอดิน อาสา, นโยบายสำคัญ ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของ หมอดินอาสา	อ.ห้วยแถลง จ. นครราชสีมา			
	2	60	6พ.ย.68	นายอภิชัย กะตะศิลา	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	ในโครงการของกรม พัฒนาที่ดิน, การแลกเปลี่ยนองค์ ความรู้ระหว่างหมอ ดินอาสาด้วยกันเอง	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒน าที่ดินตำบลหุ่งประดู่ อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา	นายอภิชัย กะตะศิลา	-	-
	3	46	20พ.ย.68	นายดาวรุ่ง วิสุทธิ์	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		ศูนย์ ศพก. ตำบลหนองไทร อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	นายดาวรุ่ง วิสุทธิ์	-	-
	4	37	4 ธ.ค. 68	นายวินิต วาริอุดมทรัพย์	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒน าที่ดินตำบลหุ่งประดู่ อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา	นายวินิต วาริอุดมทรัพย์	-	-
	5	44	23 ธ.ค. 68	นางมนัสนันท์ ไชยนุรัตน์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครราชสีมา		ศูนย์ ศพก.อำเภอวัง น้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา	น.ส.สายฝน ขอพิมาย	-	-
	6	61	25 ธ.ค. 68	นายขจิตพงษ์ นามภักดี	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒน าที่ดิน ตำบลพลับพลา อำเภอโชคชัย จังหวัด นครราชสีมา	นายขจิตพงษ์ นามภักดี	-	-
	7	28	26 ธ.ค. 68	นายพลกฤษณ์ การรักษา	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		ศูนย์ ศพก.อำเภอ ห้วยแถลง จังหวัด นครราชสีมา	นายพลกฤษณ์ การรักษา	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ชัยภูมิ	1	124	16-17 ก.พ. 69	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	- วิสาทกิจชุมชนกลุ่ม เศรษฐกิจพอเพียง บ้านโคกนกทา 1) เศรษฐกิจพอเพียง 2) การปลูกผักปลอด สารพิษ - เจ้าหน้าที่สถานี พัฒนาที่ดินชัยภูมิ บรรยาย ชี้แจง แนวทางการดำเนินงาน และนโยบายของกรม พัฒนาที่ดิน ประจำปี งบประมาณ 69 การปฏิบัติงาน 1) เรื่อง ดิน 2) เรื่อง หญ้าแฝก 3) เรื่อง งานจัดระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 4) เรื่อง การใช้ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 5) เรื่อง e-Service ตรวจสอบดินเพื่อ การเกษตรหมอดิน ตรวจดิน	- ศูนย์เรียนรู้โครงการ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ วิสาทกิจชุมชนกลุ่ม ปลูกผักปลอดสารพิษ บ้านโคกนกทา ตำบล ดงกลาง จังหวัด ชัยภูมิ - ศูนย์ศึกษา ธรรมชาติและสัตว์ป่า ห้วยกุ่ม ตำบลหนอง โพนงาม อำเภอ เกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ นายธนมงคล ขวัญทิพย์ น.ส.ขวัญสุตา ชั้นบุตร น.ส.จุฑาทศย์ รัตนพงศ์ น.ส.นาทชนก ผ่านสุวรรณ นายนพดล ดอกไม้ น.ส.วาทีณี ขัดทองงาม	- หมอดินบาง อำเภออยู่ไกล ทำให้เข้า อบรมช้า - หมอดินบาง รายมีอายุมาก เข้าไม่ถึง เทคโนโลยี สมัยใหม่	
สพด.สุรินทร์	1	158	18 ธ.ค.68	นายวินัย ขมบุตร	ผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	1.รับฟังการบรรยาย/ เรียนรู้งานพัฒนา ที่ดินจาก	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ อ.ปากช่อง	น.ส.พวงพิศ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ - การจัดการดิน - การปลูกหญ้าแฝก - การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 2.ศึกษาดูงานภายใน ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ	จ.นครราชสีมา	พันธ์สำโรง นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		
สพข.4 (หมอดินอาสา จำนวน 913 ราย)										
สพด.นครพนม	1	100	15-16 ธ.ค. 68	นายศรารุช ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม	1.การจัดการดิน 2.การปลูกหญ้าแฝก 3.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 4.ศึกษาดูงาน โครงการทหารพันธุ์ดี ณ ค่ายพระยอดเมือง ขวาง	สถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม ต.หนอง ญาติ อ.เมือง จ.นครพนม	-	-	-
สพด. อำนาจเจริญ	1	58	11 ก.พ. 69	น.ส.นตนาภา คุณพันธ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อำนาจเจริญ	1. e-Service ตรวจสอบดินเพื่อ การเกษตร 2. การให้ความรู้ เกี่ยวกับบัตรดินดี 3.ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ	1. ศูนย์พิพิธภัณฑ์ดิน สพข. 4 2. เกษตรอีสานใต้ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี	นายชูวทย์ พึงพรหม	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
บริหารงานหมอดินอาสา										
สพด. ศรีสะเกษ	1	211	26-27 ธ.ค. 68	นายสาคร เหมือนตา	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ศรีสะเกษ	1. ชี้แจงโครงการและ การบรรยายให้ความรู้ หัวข้อดังนี้ 1.1 มอบนโยบายการ ดำเนินงานหมอดิน อาสา การสร้าง เครือข่ายเพื่อพัฒนา งานของหมอดินอาสา และระเบียบกรม พัฒนาที่ดินว่าด้วย การบริหารงานหม อดินอาสา พ.ศ. 68 1.2 การตรวจ วิเคราะห์ดิน และ Application ของ กรมพัฒนาที่ดิน 1.3 ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดินเพื่อ เพิ่มผลผลิต (จุลินทรีย์ พด.1-17) 1.4 การจัดการ ทรัพยากรดินเพื่อ บรรเทาภาวะโลกร้อน 2. การศึกษาดูงาน	ณ สถานีพัฒนาที่ดิน ศรีสะเกษ และ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรี สะเกษ	1. นายใหม่ กำไ้ม 2. น.ส.ธัญญภรณ์ สายกระสุน 3. นายไพฑูรย์ คำตา 4. น.ส.ผจงจิตต์ ประทุมวงศ์	หมอดิน ค่อนข้างมี อายุมากเป็น ส่วนใหญ่ ทำ ให้การเข้าถึง เทคโนโลยี สมัยใหม่ของ กรมพัฒนา ที่ดินได้ช้า และโทรศัพท์ มือถือที่ไม่ สามารถใช้ Application ของกรม พัฒนาที่ดินได้ และไม่มี อินเทอร์เน็ต 2. สถานการณ์ ตามแนว ชายแดนไทย- กัมพูชา	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ตามฐาน เรียนรู้ ดังนี้ 2.1 สถานีพัฒนาที่ดิน ศรีสะเกษ ได้แก่ นิทรรศการการตรวจ วิเคราะห์ดิน และ Application ของ กรมพัฒนาที่ดิน ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดินเพื่อ เพิ่มผลผลิต การไถ กลบตอซังและการใช้ เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด เพื่อการปรับปรุง บำรุงดิน 2.2 ศูนย์วิจัยพืชสวน ศรีสะเกษ ได้แก่ ฐาน เรียนรู้การปลูก หอมแดง พันธุ์บัว หลวง พืชผักพื้นเมือง การท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ด้าน การเกษตร และ เส้นทางธรรมชาติ หนองซี้				



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ยโสธร	1	88	13 ก.พ. 69	นายสุทธิต วงษ์จันทา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 4	บรรยาย ชี้แจง แนวทางการดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 การปฏิบัติงาน 1) เรื่อง ดิน 2) เรื่อง หลุมแฝก 3) เรื่อง งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4) เรื่อง การปลูกพืชผสมผสาน	1. ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 ตำบลแจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี และศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยอุบล	น.ส.เข็มทอง สมสินธ์	-	-
สพด.มุกดาหาร	1	50	27 พ.ย. 68	นายมรุ ภูทองขาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	1. การผลิตปุ๋ยหมักพด. 2. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. 3. การปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินประจำตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร	นางคนีสริน เย็นไทย	-	-
สพด.อุบลราชธานี	1	216	28 ธ.ค. 68	นายสุทธิต วงษ์จันทา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 4	1. ภาควิชาบรรยายประกอบด้วย -นิทรรศการ เกลิมพระเกียรติ “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม” -นิทรรศการวันดินโลก	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี	น.ส.กาญจนา ชาวบุรี	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						-นิทรรศการเฉลิม พระเกียรติ โดย หน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ -นิทรรศการมีชีวิต (ศูนย์เรียนรู้การ พัฒนาที่ดิน) 2. ภาคปฏิบัติ แบ่งกลุ่มหมอดินเข้า ฐานเรียนรู้ ซึ่งมี ทั้งหมด 8 ฐาน ดังนี้ -การผลิตและการใช้ สารเร่ง พด.13 -ศาลาдинไทย -ปรุง หมัก ห่ม บ่มดิน -ไบโอชาร์ -มหัศจรรย์สารเร่ง พด. -หลุมดิน -บัตรดินดี น้องดินดี -ระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ				
สพด.ร้อยเอ็ด	1	190	26 - 27 ธ.ค. 68	ดร.เอกภาพ พลเชื้อ	โฆษก กษ. (ฝ่าย การเมือง)	1. การใช้นวัตกรรม ใหม่ของกรมพัฒนา ที่ดิน	1. สถานีพัฒนาที่ดิน ร้อยเอ็ด ต.สระคู อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด	นายไวกุณฐ์ คำสำลี	-	ขอ งบประมาณ ค่าใช้จ่ายต่อ รายเพิ่มขึ้น



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง						
						2.ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา 3.การศึกษาดูงานใน ศูนย์เรียนรู้ของสถานี พัฒนาที่ดิน					
สพข.5 (หมอดินอาสา จำนวน 912 ราย)											
สพด. หนองบัวลำภู	1	30	12-13 มี.ค. 69	นางนิตยา พากุล	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดินใน แปลงผักสวนครัว 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 4.ฝึก การปฏิบัติและเรียนรู้ จากศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ตำบลเมืองใหม่ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู	นางอังคิรา วิบูลย์กุล	-	-	
	2	30	7-8 เม.ย. 69	นางนิตยา พากุล	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดินใน แปลงผักสวนครัว 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 4.ฝึก การปฏิบัติและเรียนรู้ จากศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ตำบลกุดดินจี่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู	ว่าที่ ร.ต.อนุรักษ์ ศรีวิเศษ	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.สกลนคร	1	120	20 มี.ค. 69	นายสมาน ก้อนศรีษะ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สกลนคร	1 การจัดการดิน 2 หลุมแฝกเพื่อการ ปรับปรุงและบำรุงดิน 3 การทำเกษตรแบบ ผสมผสาน 4 การใช้ ผลิตและใช้ประโยชน์ ภัณฑ์ พด.14,16,17	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน นายสมชาย ทองดีนอก ต.หลุบเสา อ.ภูพาน จ.สกลนคร	นายไชยันต์ โคตุเคน	-	-
สพด.ขอนแก่น	1	198	9 ก.พ.69	นางสุกัญญา ทวีกิจ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ขอนแก่น	การจัดการดิน	ณ โรงแรมราชวดี รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล ขอนแก่น ตำบลบ้าน เป็ด อำเภอเมือง จัง หัดขอนแก่น	น.ส.วรรณวิษา คามนา	-	-
สพด.กาฬสินธุ์	1	140	22-ม.ค.-69	นายมหิทร ภูติโส	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กาฬสินธุ์	1.จัดทำระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำ 2.ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยพืชปุ๋ยสด 3.สาธิตการผลิต/การ ใช้ประโยชน์ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ ที่ผลิตจากสารเร่ง ชุปเปอร์ พด. 4.ศึกษาการเลี้ยงกบ 5.การปลูกผักสวนครัวแบบอินทรีย์	1.โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฟาร์ม ตัวอย่างบ้านกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัด มหาสารคาม	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์	-	-
สพด.อุดรธานี	รุ่นที่ 1	62	16-มี.ค.-69	นายกิตติ ไชยนิมิตร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุดรธานี	ฝึกการปฏิบัติและ เรียนรู้จากศูนย์	1. ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน สวนอักษกล	1. นางปฐมรัตน์ หัสกรรจ์ นักวิชาการเกษตร	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน	ตำบลบะฮี อำเภอ พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร	ชำนาญการ 2. น.ส.ปิยวรรณ เชิมขันธุ์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ 3. นายวชิระ จั่นคง เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		
	รุ่นที่ 2	93	31-มี.ค.-69	นายกิตติ ไชยนิมิตร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุดรธานี	1. ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 2. การจัดการดิน เพื่อการปลูกพืช เศรษฐกิจในจังหวัด อุดรธานี 3. ประเด็น ด้วยวัสดุอินทรีย์ เทคโนโลยีกรมพัฒนา ที่ดิน/การใช้ ประโยชน์ความ หลากหลายทาง ชีวภาพของจุลินทรีย์ ดิน 4. ศึกษาดูงาน “การจัดการปลูกข้าว ญี่ปุ่น ในพื้นที่ดิน ทราย”	1. ศูนย์ขยายพันธุ์พืช ที่ 10 ตำบลเมืองเพีย อำเภอกุดจับ จังหวัด อุดรธานี 2."พอดี้ ฟาร์ม" ของหมอดิน อาสาประจำหมู่บ้าน นายเสกสรรค์ โพธิ สาร ตำบลสร้างก่อ อำเภอกุดจับ จังหวัด อุดรธานี	น.ส.อรุณา จุฑาประชากุล นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. หนองคาย	1	60	10-11 กพ 69	นายวิชัย ทองขาว	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน หนองคาย	- หมอดินอาสาเข้าใจ บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดิน ว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ. 69 - นโยบายสำคัญของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ การมีส่วน ร่วมของหมอดินอาสา ในโครงการของกรม พัฒนาที่ดิน - e-Service ตรวจสอบดินเพื่อ การเกษตรหมอดิน ตรวจดิน - ผลិតภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดิน - เศรษฐกิจพอเพียง - ฝึกการปฏิบัติและ เรียนรู้จากศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน	1. ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน สถานีพัฒนา ที่ดินหนองคาย 2. ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.อุดมพร อ. เฝ้าไร่ จ.หนองคาย	นายธีรวุฒิ ตุ่นคำ นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-
สพด. มหาสารคาม	1	129	9-10 ก.พ.69	-	-	1. การทำจุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง 2. เพาะพันธุ์ต้นกล้า	1. โครงการทหาร พันธุ์ดี มทบ.23 ค่าย ศรีพัชรินทร์ อ.เมือง	น.ส.วนิดา พานิกร	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พระราชทาน/ โครงการบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง 3. การเลี้ยงปุยมูล ไส้เดือน/การทำน้ำส้ม ควันไม้ 4. การเพาะเลี้ยง จิ้งหรีด 5. การแสดงสุนัข K9 6. บรรยาย เรื่อง “พด.17” สารชีวภาพ ย่อยสลายต่อซังพืช โดย กทช 7. เยี่ยมชม นิทรรศการของหมอดินอาสา และเยี่ยม ชมผลิตภัณฑ์ของ หมอดินอาสา	จ.ขอนแก่น 2. โรงแรมราชวดี รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล			
สพด.บึงกาฬ	1	50	9 มี.ค. 69	นายชินภัทร เจณบ้านผือ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1.กิจกรรมเพาะเห็ด 2.กิจกรรมพืชสวน 3.งานศึกษาและ พัฒนาด้านปศุสัตว์ 4.กิจกรรมศึกษาและ พัฒนาด้านประมง 5.กิจกรรมศึกษาและ พัฒนาระบบเกษตร ผสมผสาน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ภูพานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ต.ห้วย ยาง อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร	นายนพดล อุบลเลิศ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
6.แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่										
สพข.6 (หมอดินอาสา จำนวน ราย)										
สพด.เชียงใหม่	1	258	10-11 ก.พ. 69	นายนิลภัทร คงพ่วง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เชียงใหม่	1. ทบพวนบทบาท หน้าที่ของหมอดิน อาสา 2. นโยบายกรม พัฒนาที่ดินและ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ 3. แนะนำผลิตภัณฑ์ ชีวภาพของกรม พัฒนาที่ดิน 4. ทบพวนการ วิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit 5. การบริการและ สารสนเทศของกรม พัฒนาที่ดินนำคณะ หมอดินศึกษาดูงาน	- ห้องประชุมสนาม กีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี - พิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 6	1. นายจอมพล กฤษณสุวรรณ 2. นายสรวิชัย พันธ์คำ	งบประมาณ ไม่เพียงพอใน การนำหมอดินอาสาใน พื้นที่ทางไกล เข้าร่วม กิจกรรม	ควรไปศึกษา ดูงาน ต่างจังหวัด
สพด. แม่ฮ่องสอน	1	48	22 -23 ธ.ค. 68	น.ส.จันทนา ยะจา	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน แม่ฮ่องสอน	1. ร่วมงานวันดินโลก ของ สพด. แม่ฮ่องสอน 2. ทบพวนบทบาท หน้าที่ของหมอดินอาสา	1. ลานชุมชนคน พอเพียง ศาลากลาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อ. เมืองแม่ฮ่องสอน จ. แม่ฮ่องสอน	น.ส.วรรณพุด เดียวกุล	งบประมาณ ไม่เพียงพอใน การนำหมอดินอาสาใน พื้นที่ทางไกล	ควรไปศึกษา ดูงาน ต่างจังหวัด



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน สารเร่งพด.13, พด.14, พด.15, พด.16 และ พด. 17 4. การวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit และการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย 5. แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ 6. นำหมอดินศึกษาดูงาน ที่ศูนย์ฝึกปฏิบัติงาน	2. สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน ม.3 ต.ปางหมู อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน 3. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน บ้านนาปลาจาด ม.4 ต.ห้วยผา อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน		เข้าร่วมกิจกรรม	
สพด.ลำปาง	1	96	25-ธ.ค.-68	น.ส.สุมาลัย นวลศรี	ปลัดอำเภองาว	1.ชี้แจงระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 2.แอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดิน 3.นวัตกรรม พด.ใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนที่ดิน อ.งาว จ.ลำปาง	น.ส.วารุณี กันทะ น.ส.กรองกาญจน์ สายมัน	งบประมาณ ไม่เพียงพอ	หมอดินอาสาอยากไปศึกษาดูงานต่างจังหวัด



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						4.ฝึกปฏิบัติการขยาย เชื้อ พด.15 5.การขยายพันธุ์หญ้า แฝกและการใช้หญ้า แฝกในการอนุรักษ์ดิน และน้ำ				
สพด.ลำพูน	1	56	16 ธ.ค.68	นางสุธรา ยิทธิระ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ลำพูน	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การตัดแต่งข้อลำไย เพื่อเพิ่มผลผลิต 3.การปลูกข้าวแบบ นาโยน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านหนอง ปลิง ต.หนองล่อง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน	นายจักรพันธ์ อินทจักร	-	-
	2		17 ธ.ค.68			4. การปลูกหญ้าแฝก 5. การใช้เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 6. การวิเคราะห์ดิน เบื้องต้นโดยใช้ LDD Test Kit 7. แนวทางเศรษฐกิจ พอเพียงฯ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ตำบลตันธง อ.เมือง จ.ลำพูน	นางสาวจิตาธิปไตย ธำรงเลาหะพันธ์	-	-
ศพล.	1	20	5-6 ก.พ. 69	น.ส.สุภาวดี บุญธรรม (แทน ผอ.ศพล.)	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1. ทบทวนบทบาท หน้าที่ของหมอดิน อาสา 2. นโยบายกรม พัฒนาที่ดินและ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่สอดคล้อง	- ห้องประชุม ศูนย์ ปฏิบัติการพัฒนา ที่ดินโครงการหลวง อำเภอแม่อรมี จังหวัด เชียงใหม่ - ศูนย์อำนวยการ โครงการพัฒนาตาม	1. นายนิพนธ์ ตรีระแสง เจ้าพนักงาน การเกษตร อาวุโส 2. นางนันทพร	งบประมาณ ไม่เพียงพอใน การนำหมอดิน อาสาใน พื้นที่ทางไกล เข้าร่วม กิจกรรม	ควรไปศึกษาดู งาน ต่างจังหวัด บ้าง



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						กับมูลนิธิโครงการหลวง 3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน 4. ทบทวนการวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit 5. การบริการและสารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดิน 6. ฐานเรียนรู้ในโครงการ จำนวน 8 ฐาน ประกอบด้วย ฐานปลูกพืชเมืองหนาว ฐานประมง ฐานพืชผักปลอดภัย ฐานเลี้ยงสัตว์ ฐานการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ฐานบ้านเกษตรกรตัวอย่าง ฐานการผลิตพืชแบบผสมผสาน และฐานการพัฒนาที่ดิน	พระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	ครองราษฎร์ นักวิชาการเกษตร		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพข.7 (หมอดินอาสา จำนวน 382 ราย)										
สพด. เชียงราย	1	136	28 ม.ค.69	นายปริญญา นนท์ ทองคำ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เชียงราย	1. ศึกษาดูงานภายใน โครงการศูนย์เรียนรู้ การผลิตพืชตามแนว พระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ 2. ศึกษาดูงานด้าน การปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี (GAP) การผลิตหัวพันธุ์มัน ฝรั่งปลอดโรค และ การผลิตต้นกล้าชา- กาแฟคุณภาพ เพื่อ เสริมสร้างองค์ความรู้ และยกระดับการผลิต ทางการเกษตรอย่าง ยั่งยืน 3. ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับพืชพรรณ และระบบการจัด การเกษตรอินทรีย์ แบบครบวงจร	1. ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร เชียงใหม่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ 2. โครงการ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เกษตรกรรมบนพื้นที่ สูง มูลนิธิชัยพัฒนา อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	นายกิตติศักดิ์ สมณา		
สพด.น่าน	1	100	4 -5 ก.พ. 69	นายเอก ดิพรมกุล	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 7	- ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ จังหวัดแพร่ - ศึกษาดูงาน ณ ไร่ ธนโชติ ด้านบริหาร จัดการน้ำ ด้านการ	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน บ้านทุ่งศรี หมู่ 3 ตำบลทุ่งศรี อำเภอ	นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						วางแผนฟาร์ม - ศึกษาดูงาน ณ ไร่ ธนโชติ ด้านการปลูก ผักหวานเพื่อการแปรรูป ด้านการปลูกฝรั่ง กิมจู	ร้องกวาง จังหวัดแพร่			
สพด.พะเยา	1	68	12-13 ก.พ. 69	นายธวัชชัย น้อยหมอ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 2.เกษตรอินทรีย์ PGS	ศูนย์ข้าวชุมชนข้าว ปลอดสารพิษตำบล แม่ฮั่ว อ.พาน จ.เชียงราย	นายธวัชชัย น้อยหมอ	-	-
สพด.แพร่	1	78	29 มกราคม 2569	นายณัฐพลสิทธิ์ เถระรัชชานนท์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน แพร่	1.เทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดินเพื่อ เพิ่มผลผลิต การเกษตร 2.การพัฒนาอาชีพ การเกษตรแบบ ผสมผสานอย่างยั่งยืน	ไร่เทียนสว่าง ศูนย์ ชีวภาพชุมชน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	นายภัทรารุณ ศรีโพธิ์	-	-
สพข.8 (หมอดินอาสา จำนวน 459 ราย)										
สพด. พิษณุโลก	1	90	26 ก.พ.69	น.ส. ทิพย์วรรณ หลวงวงศ์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดิน 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 4.เกษตรผสมผสาน	ณ ไร่เทียนสว่าง ศูนย์ ชีวภาพชุมชน ตำบล ปากน้ำ อำเภอสวรรค โลก จังหวัดสุโขทัย	นายสุรเดช ใจแปง		
สพด.เลย	1	90	29-30 ม.ค. 69	นางจุฬาลักษณ์ แก้วอ่อน	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เลย	1.ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดินตำบล	1.โรงแรมใบบุญเพลส อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	น.ส.จรรยา สัตตานุสรณ์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย 2.เรียนรู้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง 3.ฝึกปฏิบัติการผลิต ปุ๋ยหมัก และน้ำหมัก ชีวภาพ 4.ฝึกปฏิบัติการ จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ/หญ้าแฝก 5.ฝึกปฏิบัติการ เรียนรู้ Mobile Application กรม พัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ.68 7.ถอดบทเรียนและ สรุปบทเรียนเพื่อ แลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างหมอดินอาสา	2.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลภู หอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย			
สพด.อุดรดิตถ์	1	75	29-30 ม.ค. 69	น.ส.นิรชา ชุมดินพิทักษ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุดรดิตถ์	1.ถ่ายทอดองค์ ความรู้เกี่ยวกับการ ทำเกษตรผสมผสาน	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลน้ำ ไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์	น.ส.สุวรรณา มันขานา	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.บรรยาย การใช้ นวัตกรรมใหม่ของ กรมพัฒนาที่ดิน 3.ฝึกปฏิบัติ การใช้ชุด ตรวจสอบดินเพื่อ การเกษตร 4.บรรยาย การ ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน 5.สรุปฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	2.เขื่อนสิริกิติ์ อำเภอ ท่าปลา จังหวัด อุตรดิตถ์			
สพด. เพชรบูรณ์	1	75	11 - 12 ธ.ค. 68	นายกัจจ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์	1. ระเบียบกรม พัฒนาที่ดินว่าด้วย การบริหารหมอดิน อาสา พ.ศ.2568 2. การวิเคราะห์ดิน และการตรวจสอบดิน ภาคสนาม และการ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ ดินเพื่อการเพาะปลูก 3. การใช้ Application กรม พัฒนาที่ดิน และ AI Chatbot คุยกับน้อง ดินดี 4. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์และ	สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์	นายเกียรติศักดิ์ ลูงคะ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง						
						นวัตกรรมใหม่จาก กรมพัฒนาที่ดิน					
สพด.พิจิตร	1	86	18-19 ก.พ. 69	นายมนต์ชัย พรมลองวัน	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน พิจิตร	1.ศึกษาดูงานการ พัฒนาอาชีพ การเกษตรแบบ ผสมผสานด้วยการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการ จัดการดินและน้ำให้ เกิดประโยชน์การ พัฒนาระบบอย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืน	ไร่เทียนสว่าง บ้านไม้ งาม ม.4 ต.ปากน้ำ อ.สวรรคโลก จ. สุโขทัย	1.น.ส.วาสนา พรมนิล 2.นายกิตติกร ฤทธิเกรียง 3.น.ส.นัฐชนัญ ชินปุชยานนท์ 4.นายเอกดนัย บุญนนท์	-	-	
						2.ศึกษาดูงาน โครงการผลิตทุเรียน ตามระบบเกษตร ปลอดภัย กลุ่มแปลง ใหญ่ทุเรียน	ไร่สานฝัน บ้านแม่ รากกลาง ม.14 ต.บ้านตก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย				
สพข.9 (หมอดินอาสา จำนวน 414 ราย)											
สพด. กำแพงเพชร	1	78	20 ก.พ. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กำแพงเพชร	บรรยาย “หมอดิน อาสาเข้าใจบทบาท หน้าที่ ระเบียบกรม พัฒนาที่ดินว่าด้วย การบริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ.2569 และนโยบายสำคัญ ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กรม พัฒนาที่ดิน”	ไร่เทียนสว่างแหล่ง เรียนรู้การพัฒนา อาชีพการเกษตรแบบ ผสมผสาน ศูนย์ ชีวภาพชุมชน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	เจ้าหน้าที่สถานี พัฒนาที่ดิน กำแพงเพชร สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 9	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ตาก	1	54	27 - 28 ธ.ค. 68	นายวิษณุ พิมบำรุง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดินตาก	- ศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน ไร่เทียนสว่าง - ศึกษาองค์ความรู้ “ด้านการพัฒนาที่ดิน ชลประทาน ฝนหลวง ตรวจบัญชีสหกรณ์”	- ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน ไร่เทียนสว่าง จ.สุโขทัย และงานมหกรรม การเกษตรและท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา	เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินตาก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9	-	-
สพด. นครสวรรค์	1	150	15-16 ม.ค. 69	นายวัชร สิงห์โตทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	1 ศึกษาเรียนรู้ พิพิธภัณฑสถาน กำเนิดของดิน ลักษณะดินที่ดีที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก และแนวทางการแก้ปัญหา 2 ศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน - คั้นชีวิตให้ดิน ด้วยพลังธรรมชาติ - ทฤษฎีใหม่ วิถีอยู่	ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ พิพิธภัณฑสถาน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 จังหวัดราชบุรี	เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน นครสวรรค์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 กรมพัฒนาที่ดิน	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						รอตของเกษตรกร ไทย				
สพด.สุโขทัย	1	84	5-6 ก.พ. 69	นายชรินทร์ ศิริแก้ว	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุโขทัย	1. การออกแบบงาน จัดระบบด้านอนุรักษ์ ดินและน้ำ 2. การจำแนกชั้นดิน 3. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 4. การปรุงดิน บาร์ ดินดี 5. การทำน้ำหมัก ชีวภาพ พด.2,6,7	ณ ศูนย์เรียนรู้ด้าน การพัฒนาที่ดินใน สถานีฯ และศูนย์ เรียนรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	เจ้าหน้าที่สถานี พัฒนาที่ดินตาก	-	-
สพด.อุทัยธานี	1	68	21-22 ม.ค. 68	นายวิรุช คงเมือง	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 9	การใช้ประโยชน์หญ้า แฝก เกษตรผสมผสาน การทำมูลไส้เดือน และการผลิตอาหาร สัตว์ลดต้นทุน เกษตรทางเลือก เกษตรอินทรีย์	- ศูนย์ชีวภาพชุมชน (ไร่เทียนสว่าง) ตำบล ปากน้ำ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย - ศูนย์การเรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร ตำบลป่าแฝก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัด สุโขทัย	น.ส.ชุลีพร วัฒนจินดารัตน์	-	-
สพข.10 (หมอดินอาสา จำนวน 398 ราย)										
สพด. กาญจนบุรี	1	100	10-11พ.ย. 68	นายคำนิง แสงขำ	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต10 รักษาการใน	1.ทรัพยากรดิน การ สำรวจดินและการ จัดการดิน ณ พิพิธภัณฑ์ดิน 2.การ	1.ณ พิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 10 ตำบลหินกอง อำเภอ	นางจิราภรณ์ สัพพสิน นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
					ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กาญจนบุรี	ใช้นวัตกรรมของกรม พัฒนาที่ดินในการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ ศูนย์ เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS	เมือง จังหวัดราชบุรี 2.โครงการศึกษา วิธีการฟื้นฟูที่ดิน เสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี			
สพด.เพชรบุรี	1	86	19 ธ.ค. 68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี	1.การเรียนรู้วิถีชีวิต ชาวนาไทย 2.เกษตรปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิต และจิตวิญญาณ ชาวนาไทย (นาเหี้ยใช้)	น.ส.ขวัญทัย ปิ่นศรี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	-	-
สพด. ประจวบคีรีขันธ์	1	46	29 พ.ย.68	นายจำนงค์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์	1.การขับเคลื่อนหมอดินอาสาจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ และ มอบนโยบายบทบาท ของหมอดินอาสาใน ยุค โดย เจ้าหน้าที่ สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์ และ หมอดินอาสา 2.ร่วมงานวันดินโลก “ดินของพ่อ สานต่อ คีรีขันธ์” จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 3.ร่วมฟังเสวนา วิชาการ เรื่อง ดินของ พ่อ สู่วันดินโลก โดย	งานวันดินโลกจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ “ดิน ของพ่อ สานต่อของดี คีรีขันธ์” อำเภอเมือง จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	น.ส.อารีวรรณ ภูระยา	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์/ สำนักงานเกษตร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์/ สมาคมดินโลก				
	2	46	12 ธ.ค.68	นายจำนงค์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์	1.เทคโนโลยีเพื่อการ พัฒนาที่ดินโดย เจ้าหน้าที่ สถานี พัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์ และ หมอดินอาสา 2.เรียนรู้และฝึก ปฏิบัติ ณ ศูนย์ฝึก ปฏิบัติของ สถานี พัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน สถานี พัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์	น.ส.อารีวรรณ ภูระยา	-	-
สพด.ราชบุรี	1	100	13-14 พ.ย. 68	นายคำนิง แสงขำ	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 10	1.มอบนโยบาย “บทบาทหมอดิน อาสาในการ ขับเคลื่อนงานกรม พัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 69” และแนะนำการใช้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมของกรม พัฒนาที่ดิน	1.อาคารฝึกอบรม สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 10 2.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน หมู่ 3 ตำบลหนองไผ่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี 3. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน หมู่ 4	น.ส.จุฑารัตน์ อินทร์รอด นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการปรับปรุงบำรุงดินสำหรับปลูกพืชไร่ 3. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการปรับปรุงบำรุงดินสำหรับปลูกไม้ผล 4. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบเกษตรสมัยใหม่	ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 4. ศูนย์เรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรไร่รักกาญจน์ ตำบลยางม่วง อำเภอด่านมะกอก จังหวัดกาญจนบุรี			
สพด.สมุทรสงคราม	1	36	27-28 พ.ย. 68	นางฉวีวรรณ ทองเปลว	หมอดินอาสาประจำตำบล	1.การทำเกษตรอินทรีย์ 2.การทำเกษตรแบบพอเพียง 3.การต่อยอดพัฒนาผลผลิตทางด้านการเกษตร	สวนเพชร เกาะอินทรีย์วิถีไทย อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	นายธนวิน ชุมสุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
สพด.สมุทรสาคร	1	30	26-27 ม.ค. 69	น.ส.เกษร จำปา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10	1.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพลดและทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร	1.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนา	นายชาญณรงค์ ศศิธร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.เกษตรทฤษฎีใหม่ ระบบพลังงาน ทดแทน Solarcell ระบบน้ำ การแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและ สร้างรายได้	ที่ดิน ตำบลท่าเสา อำเภอ ไทรโยค จังหวัด กาญจนบุรี 2.ไร่รักกาญจน์ (ศูนย์ เรียนรู้และท่องเที่ยว เชิงเกษตร) ตำบลยางม่วง อำเภอ ท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี			
สพข.11 (หมอดินอาสา จำนวน 510 ราย)										
สพด.พังงา	1	48	16-17 ธ.ค. 68	นายสุชล แก้วเกาะสบ้า	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 11	1.การสร้างตลาดและ การสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าอินทรีย์ 2.ฟาร์มเกษตร อินทรีย์ที่ประสบ ความสำเร็จ 3.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และโรงปุ๋ยพลังชีวิต	สถานีพัฒนาที่ดิน พังงา ม.7 ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา	น.ส.อังคารมาศ สินิน	-	-
สพด.กระบี่	1	50	21 ม.ค. 69	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กระบี่	1.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 2. การทำเกษตรกรรม แบบครบวงจรและ ยั่งยืน	- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาที่ดิน ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรพลสุข ของ นางพลสุข พิทยา สุนทร ตำบลบ้านควน อำเภอเมือง	น.ส.สุภา ออมจิตร	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							- ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินและการทำ เกษตรกรรมแบบครบ วงจรและยั่งยืนของ นายประกิจ จิตรใจ ภักดิ์ หมอดินอาสา ประจำตำบลนาโยง เหนือ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง			
สพด ชุมพร	1	68	26 ธ.ค. 68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิลิ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชุมพร	ศึกษาดูงาน และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดิน ตำบลกะเปอร์ อำเภ กะเปอร์ จังหวัด ระนอง	ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดิน ตำบลกะเปอร์ อำเภ กะเปอร์ จังหวัด ระนอง	น.ส จุไรรัตน์ สุขตะโก เจ้าพนักงาน การเกษตร อาวุโส	-	-
สพด. นครศรีธรรมราช	1	166	23 ธ.ค.68	นายวิเชียร พรหมทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช	1. การเตรียมตัวอย่าง ดิน และการตรวจ วิเคราะห์ดิน 2. การใช้สารเร่ง พด. 3. เสวนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในงานวันดิน โลก (World Soil Day) 4. ร้านสินค้าเกษตร ของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาจินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	166	10 ก.พ. 69	นายเอกชัย สุนทร	รองผู้ว่าราชการ จังหวัด นครศรีธรรมราช	1. หมอดินอาสา ประจำจังหวัด นครศรีธรรมราชนำ กล่าวคติพจน์ชาว หมอดินอาสา 2. พิธีทำบุญตักบาตร 3. การใช้สารเร่ง พด. 14 ไตรโคเดอร์มา ควบคุมและกำจัดโรค พืช และสารเร่ง พด. 17 สารชีวภาพย่อย สลาย 4. การทำและการใช้ สารเร่ง พด. 15 แบบที่เรียสสังเคราะห์ แสงยตอซังพืช 5. กิจกรรมสัมพันธ์ 6. ร้านสินค้าเกษตร ของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาทินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
สพด.ระนอง	1	28	29 ม.ค.69	นายคำนิง แสงข้า	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 11	ศึกษาดูงาน และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัด ชุมพร และ ศูนย์การ เรียนรู้บ้านน้อยกลาง ใหญ่ ตำบลวังตะกอก	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัด ชุมพร 2. ศูนย์การเรียนรู้ บ้านน้อยกลางป่า ใหญ่ ตำบลวังตะกอก	นางพรทิพย์ สวนขานี นักวิชาการ เกษตรชำนาญ การพิเศษ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. สุราษฎร์ธานี	1	150	10 ก.พ. 69	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุราษฎร์ธานี	ป่าใหญ่ ตำบลวัง ตะกอก อำเภอหลัง สวน จังหวัดชุมพร 1.หมอดินอาสาที่ ประสบผลสำเร็จ ใน การประกอบอาชีพ การเกษตรเป็น ต้นแบบในการสอน ผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” 2.บรรยายภาพรวม ของการอบรม หมอ ดินอาสาเข้าใจ บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงาน หมอดินอาสา พ.ศ. 68 มีความเข้าใจและ นโยบายสำคัญของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กรมพัฒนา ที่ดิน การมีส่วนร่วม ของหมอดินอาสาใน โครงการของกรม พัฒนาที่ดิน	อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ศูนย์เรียนรู้การพัฒนา ที่ดินสถานีพัฒนา ที่ดินสุราษฎร์ธานี	นายสุรเชษฐ์ แพเพชรทอง	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ภูเก็ต	1	20	19-20 พ.ย. 68	นายทรงวุฒิ แสงสุริยะ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	1.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหา/อุปสรรคในการทำงาน 2.การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ลดต้นทุนการผลิต” 3. การปรุงดินด้วยเทคนิค “บ่มดิน” 4. วิธีขยายเชื้อจุลินทรีย์ พด.3 ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชในดิน” 5. การวางแผนการปลูก และการผสมดินเพื่อปลูกผัก 6.การฝึกปฏิบัติการขยายเชื้อสารเร่งซูเปอร์ พด.3 จุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชในดิน	ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน หมู่ 2 บ้านป่าคลอก ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	น.ส.นาฏกมล แก้วพิชัย	-	-
สพข.12 (หมอดินอาสา จำนวน 540 ราย)										
สพด.นราธิวาส	1	38	29 ม.ค. 69	นายอัสมาน ตาละ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดินและปุ๋ย อย่างมีประสิทธิภาพ 2. การผลิตลองกองอินทรีย์	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายนุรดิน เจ๊ะอาแว ตำบลมะรือโบตก	นางภาณิศา สวนจันทร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. ลดต้นทุนการผลิต ด้วยนวัตกรรม พด.	อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส			
				นายอาดิส อะกุนยาดา	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	1. แฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ 2. เกษตรผสมผสาน ตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียง 3. ลดต้นทุนการผลิต ด้วยนวัตกรรม พด.	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน นางสุนิสา เจ๊ะเลาะ (ชนากานต์ ฟาร์ม) ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	นางภาณิศ สวนจันทร์ นักวิชาการเกษตร (ชำนาญการ)		
สพด.พัทลุง	1	64	3 ก.พ. 69	นายวิโรจน์ ชูช่วย	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน พัทลุง	1.โครงการพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	1. ณ โครงการพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ต.หูล่อง อ.ปากพนัง จ. นครศรีธรรมราช	น.ส.ดวงพร จิตรานนท์	-	-
						2.การจัดการแปลงส้ม โอทับทิมสยาม	2.ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ณ บ้านแสง วิมาน ต.คลองน้อย อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช			
สพด.สงขลา	1	110	6 ม.ค. 69	นายธรรมรัฐ พุทธะสุภา	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สงขลา	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกสละสุมาตรา 3.การจัดการดูแล แปลงปลูก	1.สวนเกษตร ผสมผสาน บ.คลองใหญ่ หมู่ที่ 1 ต.คลองใหญ่ อ.ตะโหมด จ.พัทลุง	น.ส.รัตนดา แก้วประดับเพชร นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						4.วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	(นางสุนันทา อุทัยรังษี เจ้าของศูนย์ฯ)			
						1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกพืชเกษตรผสมผสาน 3.การทำไร่นาสวนผสม 4.การจัดการดูแลแปลงปลูก 5.การจัดการด้านตลาด 6.การบริหารจัดการกลุ่ม	2.ไร่นาสวนผสม บ้าน ทุ่งนารี หมู่ที่ 3 ตำบล ทุ่งนารี อำเภอบำ บอน จังหวัดพัทลุง (นายณรงค์ ศรีมุสิกะ เจ้าของศูนย์ฯ)	น.ส.รัตนา แก้วประดับเพชร นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-
สพด.ยะลา	1	58	27 ม.ค. 69	นายอาทิตย์ ภูมิหิษฐ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ยะลา	1.เทคนิคการจัดการ ดินและปุ๋ยในฝรั่งและ ไม้ผลสู่การท่องเที่ยว 2.ศึกษาดูงานภายใน แปลงฝรั่งและไม้ผล 3.เทคนิคการจัดการ ดินและปุ๋ยในแปลง ผสมผสาน 4.ศึกษาดู งานภายในแปลง ผสมผสาน	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดิน หมอ ดินสมชาย จันทะสระ ต.ฉลุง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 2.ผลิดอก ออกผลคาเฟ่ ต.พิจิตร อ.นาหม่อม จ.สงขลา	นายสุภณัฐ เอียดยู	-	-
สพด.ตรัง										
สพด.สตูล	1	34	24 ม.ค. 69	นายอิทธิศักดิ์ ขุนทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	สวนเกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาที่ดิน สวนเกษตรทองคำ ต.เกาะเต่า อ.ป่า พะยอม จ.พัทลุง	น.ส.สุรัตน์วดี ศรีสุวรรณ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้ เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						สวนสละพีชเศรษฐกิจ สร้างรายได้	ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง สวนแก้วสุนันทา ต.คลองใหญ่ อ.ตะโหมด จ.พัทลุง			
สพด.ปัตตานี	1	110	25 พ.ย. 68	นางอารีย์ สวนแก้ว	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกสละสุมาลี 3.การจัดการดูแล แปลงปลูก 4.วิถีชีวิตเศรษฐกิจ พอเพียง	1.สวนเกษตร ผสมผสาน บ้านคลอง ใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบล คลองใหญ่ อำเภอตะ โหมด จังหวัดพัทลุง (นางสุนันทา อุทัย รังษี เจ้าของศูนย์ฯ)	นายอัลฮัมดี อัศศิริตกุล	-	-
						1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกพืชเกษตร ผสมผสาน 3.การทำไร่นาสวนผสม 4.การจัดการดูแล แปลงปลูก 5.การจัดการด้านตลาด 6.การบริหารจัดการ กลุ่ม	2.ไร่นาสวนผสม บ้าน ทุ่งนารี หมู่ที่ 3 ตำบล ทุ่งนารี อำเภอป่า บอน จังหวัดพัทลุง (นายณรงค์ ศรีมุสิกะ เจ้าของศูนย์ฯ)			



ภาพที่ 5 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรมระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจ โดยส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สผด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ด้านการพัฒนาที่ดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสา <https://lddmordin.ddd.go.th/> มาใช้ประกอบจัดทำหลักสูตรอบรมเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ผลิตรายการและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการ หรือการเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้านการเกษตรตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ชาวภาคประชาชนมีความสำคัญที่หมอดินอาสาได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้บรรจุหัวข้อการอบรมด้านการข่าวภาคประชาชน <http://lddmordin.ddd.go.th/data/640304/Poster.pdf> ที่จัดทำโดยสำนักการข่าว กอ.รมน. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กอ.รมน. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานีพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

หลักสูตร 3 มีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น จำนวน 41,135 ราย งบประมาณ 16,124,920 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 1,466,080 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 3,740 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 13 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครนายก นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ และอ่างทอง การอบรมสรุปได้ 6 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่และการขับเคลื่อนงานหมอดินอาสา เช่น บทบาทหน้าที่หมอดินอาสา ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน และการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง (3) เทคโนโลยีชีวภาพและผลิตภัณฑ์ พด. เช่น พด.16 และ พด.17 การใช้จุลินทรีย์ พด. การขยายเชื้อ พด.15 และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (4) การผลิตพืชและเกษตรในเมือง เช่น การปลูกผักจิ๋วเพื่อสุขภาพ การปลูกผักคนเมือง (สวนผักแนวตั้ง) การปลูกผักแบบยกแคร่ และการเพาะเห็ดในตะกร้า (5) เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การใช้พื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับการเกษตร การทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเกษตรทฤษฎีใหม่ (6) การลดต้นทุนและการต่อยอดนวัตกรรม เช่น การลดต้นทุนการผลิตด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ การจัดการดินเพื่อปลูกพืช และการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินในพื้นที่จริง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 744,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,900 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การปรุงดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้หญ้าแฝก การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. และการผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 / น้ำหมักชีวภาพ พด.2 (2) เกษตรอินทรีย์และชีวภัณฑ์ เช่น การลดการใช้สารเคมีด้วยชีวภัณฑ์ การใช้จุลินทรีย์ พด.15 การเพาะเห็ด และการทำปุ๋ยมูลไส้เดือน (3) การผลิตพืช และแปลงเรียนรู้ เช่น การปลูกผักแบบยกแคร่ การปลูกผักคนเมือง สวนผักแนวตั้ง และการปลูกพืชในแปลงสาธิต (4) เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เช่น การใช้งานนวัตดินดีด้วยสมาร์ทโฟน การถอดบทเรียนจากหมอดินอาสา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจากศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 2,461,760 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 6,280 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่และนโยบายหมอดินอาสา เช่น บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรม (2) ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมของดินและการจัดการดิน เช่น ความรู้เรื่องดินที่เสื่อมโทรม การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการแก้ปัญหาดินในพื้นที่เกษตร (3) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การใช้หญ้าแฝก การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (4) เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น พด.15 พด.16 พด.17 ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และการสาธิตการใช้งานในแปลงจริง (5) แปลงต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศพก. และสวนเกษตรหมอดินอาสาในพื้นที่ต่าง ๆ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 2,535,064 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 6,467 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร โยธธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและแนวทางดำเนินงานหมอดินอาสา เช่น การมอบนโยบายการดำเนินงานหมอดินอาสา การสร้างเครือข่าย และระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน (2) การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้แอปพลิเคชันของกรม และการนำข้อมูลดินไปใช้ประโยชน์ (3) ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ เช่น การใช้สารเร่ง พด. การถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ และการประยุกต์ใช้ในพื้นที่เกษตร (4) การเรียนรู้ตามฐานและการพัฒนาเกษตรพื้นที่ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ และการเรียนรู้ฐานด้านหอมแดง พืชผักพื้นเมือง และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 3,104,640 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 7,920 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 8 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) เทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดินด้านดิน น้ำ ปุ๋ย เช่น การจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การใช้เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน และการจัดการธนาคารปุ๋ย (2) การผลิตพืชเศรษฐกิจและเกษตรปลอดภัย เช่น การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรปลอดภัย การปลูกถั่วพุดด้วยผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และการลดต้นทุนการผลิตในสวนยาง (3) การจัดการพื้นที่เกษตรและเกษตรทฤษฎีใหม่ เช่น การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เป็นเกษตรผสมผสาน และการจัดระบบแปลงตามบริบทพื้นที่ (4) กิจกรรมเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การฝึกปฏิบัติฐานตรวจวิเคราะห์

ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 และฐานผลิตข้าวอินทรีย์ (5) การต่อยอดอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โรงปุ๋ยพลังชีวิต การเพาะเลี้ยงจิ้งหรีด การทำของใช้จากดิน และการแสดงผลงานของหมอดินอาสาในนิทรรศการ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 1,025,472 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,616 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์ฯ ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) การประเมินความเหมาะสมของที่ดินและการเลือกใช้พื้นที่ปลูกพืช เช่น การประเมินความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจเบื้องต้น (2) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่สูง เช่น การปลูกหญ้าแฝก การใช้ LDD pH Test kit การจัดการดินในพื้นที่โครงการหลวง และการเก็บตัวอย่างดิน (3) เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานด้านการเกษตร (4) เกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ PGS การทำเกษตรผสมผสาน การเลี้ยงไส้เดือน และการใช้ระบบน้ำเพื่อการผลิตพืช (5) การเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบและโครงการหลวง เช่น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และการศึกษาดูงานเพื่อขยายผลสู่ชุมชน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 858,480 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,190 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดินและการวิเคราะห์ดิน เช่น หมอดินตรวจดิน การเก็บตัวอย่างดิน การวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และการนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ประโยชน์ (2) เทคโนโลยีชีวภาพและผลิตภัณฑ์ พด. เช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 และการใช้ผลิตภัณฑ์ พด. ต่าง ๆ (3) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การใช้หญ้าแฝก การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด (4) เกษตรอินทรีย์และฐานต้นแบบ เช่น เกษตรอินทรีย์ PGS การปลูกฝรั่งกิมจู และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในศูนย์เรียนรู้ชุมชน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 795,760 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,030 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย และอุดรธานี การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่หมอดินอาสาและนโยบายสำคัญ เช่น บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา ความเข้าใจนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน (2) ความรู้ด้านวิชาการพัฒนาที่ดิน เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ การใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน และการเก็บตัวอย่างดิน (3) การวิเคราะห์ดินและการใช้ผลิตภัณฑ์ กรมพัฒนาที่ดิน เช่น LDD Test Kit ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. และการใช้ข้อมูลดินเพื่อวางแผนผลิต (4) การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในพื้นที่ เช่น การใช้หญ้าแฝก พืชปุ๋ยสด และการปรับปรุงดินร่วมกับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่ขอนแก่นและพิษณุโลก

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 860,832 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,196 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี การอบรมมี 4 หมวด มีดังนี้ (1) นโยบายและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความรู้เรื่องดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข และบทบาทการดำเนินงานของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การเก็บตัวอย่างดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการแก้ปัญหาดินในพื้นที่เกษตร (3) นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน เช่น พด.13 พด.14 และ พด.15 รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพในพื้นที่จริง

(4) แปลงเรียนรู้และเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้อินทรีย์แบบมีส่วนร่วม และศพก. เครือข่ายในพื้นที่นครสวรรค์และใกล้เคียง

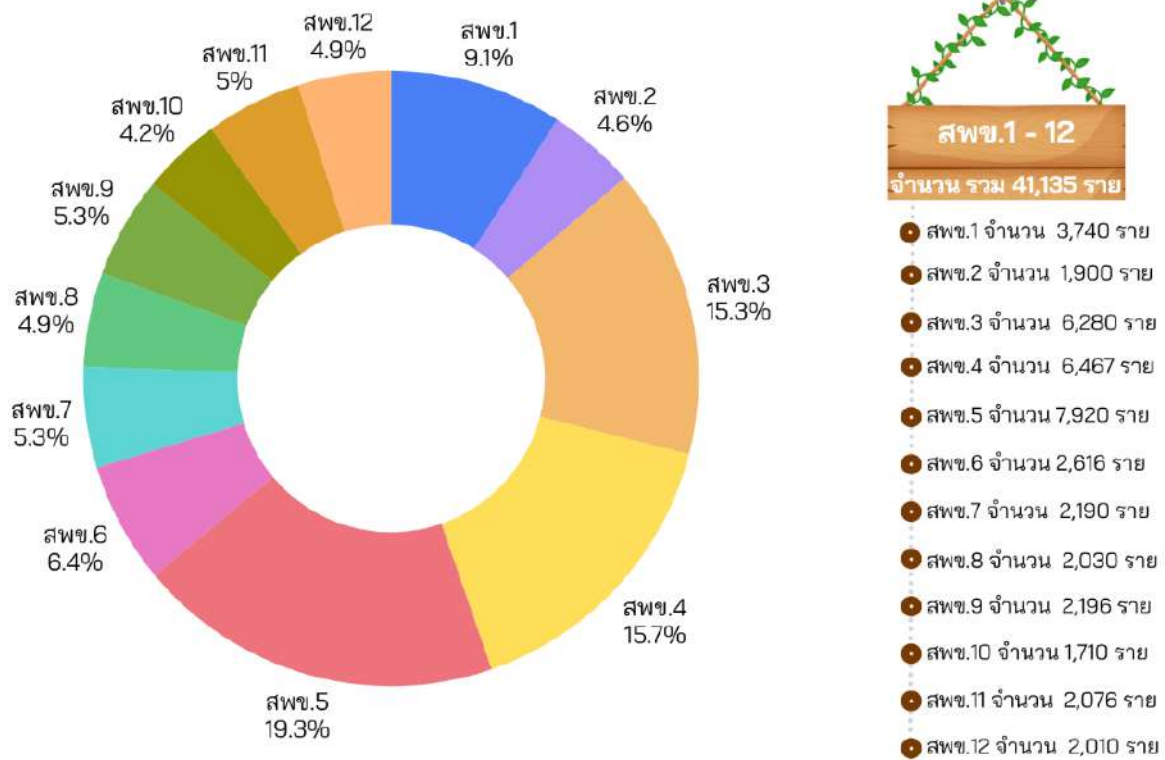
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 670,320 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,710 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.2 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ความรู้ด้านการจัดการดิน การวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ หลุมแฝก และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พต. (2) เกษตรยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเรียนรู้วิถีชีวิตชาวนาไทย เกษตรปลอดภัย การจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อลดและทดแทนปุ๋ยเคมี และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ (3) การแปรรูปและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และการศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้และฟาร์มต้นแบบในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และสมุทรสาคร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 813,792 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,076 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่หมอดินอาสาและระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การทบทวนบทบาทหน้าที่ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้สารเร่ง พด. เช่น การเตรียมตัวอย่างดิน การใช้สารเร่ง พด. การใช้ พด. 14 ไตรโคเดอร์มา และ พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลาย (3) การถ่ายทอดเรียนรู้ในงานวันดินโลกและร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงาน World Soil Day และการจัดร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา (4) การพัฒนาระบบเกษตรและพื้นที่ต้นแบบ เช่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่จากปาล์มน้ำมันเป็นพืชผสมผสาน การบริหารจัดการดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินในสวนและแปลงผลิตจริง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 787,920 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,010 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) วันดินโลกและการสื่อสารเรื่องดินสู่ชุมชน เช่น กิจกรรมวันดินโลก “Healthy Soils for Healthy Cities” และการเชื่อมโยงดินกับเมืองที่สมดุลและเกื้อกูลชีวิต (2) คาร์บอนและการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน เช่น คาร์บอนกับการทำการเกษตร และการลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (3) การวิเคราะห์ดินและเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน เทคโนโลยีดิจิทัลกรมพัฒนาที่ดิน และการใช้นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน (4) ฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ฐานเรียนรู้ในพื้นที่ภาคใต้ การนำผลิตภัณฑ์ พด. 15-17 ไปใช้ประโยชน์ และการศึกษาดูงานในสถานีพัฒนาที่ดินและศูนย์เรียนรู้ของชุมชน

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 4 และตารางที่ 5 แสดงจำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3

จำนวนหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม หลักสูตร 3



ภาพที่ 6 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3



ตารางที่ 5 จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพข.1 (หมอดินอาสา จำนวน 3,740 ราย)										
สพด. พระนครศรี อยุธยา	1	50	19 ธ.ค. 68 4 มี.ค. 69	น.ส.กชกร กานตารัมภ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน พระนครศรีอยุธยา	- การลดต้นทุนและ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อการเกษตร -การสาธิตปลูกผักจืด เพื่อสุขภาพ	- สถานีพัฒนาที่ดิน พระนครศรีอยุธยา - มหาวิทยาลัยราช มงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขต พระนครศรีอยุธยา หันตรา	น.ส.พิมลพรรณ ไถยนันท์	-	-
	2	540								
สพด.ลพบุรี	1,	120	20 ม.ค. 69,	นายบุญเดียว บุญหมั่น	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ลพบุรี	แนะนำและบรรยาย ให้ความรู้เรื่อง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	ศพก. อ.ท่าหลวง จ.ลพบุรี / ศูนย์ชีวภาพชุมชน ม.4 ต.พัฒนานิคม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี / ห้อง ประชุม อบจ.ลพบุรี อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี	นายเจษดา จันทร์ภาส	-	-
	2,	20	21 ม.ค. 69,							
	3	35	28 ม.ค. 69							
	4,	75	14 ม.ค. 69,	นายบุญเดียว บุญหมั่น	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ลพบุรี	แนะนำและบรรยาย ให้ความรู้เรื่อง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	ศูนย์วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ข้าวโพด เขารวก ต.เขารวก อ.ลำสนธิ จ.ลพบุรี / วัดโคกเจริญ ต.โคก เจริญ อ.โคกเจริญ จ.ลพบุรี / ห้อง ประชุมโรงเรียนบ้าน	นางวรรณณา กรรทอง	-	-
5,	50	16 ม.ค. 69,								
6	50	20 ม.ค. 69								



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ท่ามะนาว ต.ท่ามะนาว อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี			
	7, 8, 9	115 30 30	16 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69, 23 ม.ค. 69	นายบุญเดียว บุญหมั่น	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ลพบุรี	แนะนำและบรรยาย ให้ความรู้เรื่อง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	วัดสว่างอารมณ์ ต.สระโบสถ์ อ.สระ โบสถ์ จ.ลพบุรี / ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการ พัฒนาที่ดิน ต.คลองเกตุ อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี / วัดคู้กลาน ต.ขอนแก่นบุรี อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	นายณัฐพงศ์ ภูวก	-	-
	10, 11	100 75	21 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69	นายบุญเดียว บุญหมั่น	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ลพบุรี	แนะนำและบรรยาย ให้ความรู้เรื่อง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	หอประชุมที่ว่าการ อำเภอบ้านหมี่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี / หอประชุมที่ว่าการ อำเภอท่าม่วง อ.ท่าม่วง จ.ลพบุรี		-	-
สพด.สระบุรี	1	400	27 ม.ค.69	น.ส.สายวรุณ แสนเมืองมูล	นักวิชาการ เกษตรชำนาญการ	1.การเก็บตัวอย่าง และการวิเคราะห์ดิน 2.การใช้แผนที่ ทางการเกษตร และการวางแผนการ ใช้ที่ดิน 3.การจัดการดิน	ห้องประชุมองค์การ บริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ต.ปากเพรียว อ.เมืองสระบุรี จ. สระบุรี		-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ดินปัญหา การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน 4.การอนุรักษ์ดินและน้ำ วิธีกลและวิธีพืช				
สพด.ปทุมธานี	1	62	22 ม.ค. 69	-	-	1.ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา รวมถึงระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2553 2.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ 3.การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงปุ๋ยไส้เดือนดิน 4.การปรับปรุงบำรุงดินด้วยผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 5.การปรุงดินสำหรับปลูกผัก พร้อมศึกษาดูงานการปรุงดินเพื่อปลูกผัก ณ ฟาร์มลุงแดง	ณ ฟาร์มลุงแดง ต.คลองเจ็ด อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	น.ส.วัลลภา ชัยมาต	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ปทุมธานี	2	118	10 ก.พ. 69	นายรพีพงศ์ หน่วยจันทิก	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ปทุมธานี	1.การใช้จุลินทรีย์ใน การทำการเกษตร เพื่อลดต้นทุน	ณ อาคารฝึกอบรม สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 1 ต.ลำผักกูด อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี	น.ส.ธัญลักษณ์ ปั่นพุ่ม	-	-
						2.ทบทวนบทบาท หน้าที่ของหมอดิน อาสา รวมถึงระเบียบ กรมพัฒนาที่ดินว่า ด้วยการบริหารงาน หมอดินอาสา พ.ศ. 2553 3.ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุง บำรุงดินด้วย ผลิตภัณฑ์ของกรม พัฒนาที่ดิน				
สพด. สุพรรณบุรี	1	100	26 ธค.68	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการ ปรับปรุงบำรุงดิน	ห้องประชุมอาคาร ฝึกอบรม สพด. สุพรรณบุรี ต.ทับใต้ เหล็ก อ.เมือง สุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี	นายทอง ไม้เลี้ยง	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	40	14 ก.พ.69	นายองอาจ นักพ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน 57/2 ม.2 ต.บางงาม อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี	น.ส.กุลณัฐ ศรีมูล	-	-
	3	45	24 ก.พ.69	นายองอาจ นักพ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.หนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี	นายภิญโญ หนูแก้ว	-	-
	4	30	27 ก.พ.69	นายองอาจ นักพ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี	นายภิญโญ หนูแก้ว	-	-
	5	75	25 มี.ค.69	นายองอาจ นักพ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	อาคารอเนกประสงค์ เทศบาลตำบลด่านช้าง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	นายชัยวัฒน์ วงษ์ไริ	-	-
	6	115	27 มี.ค. 69	นายองอาจ นักพ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ห้องประชุมอาคารฝึกอบรม สพด. สุพรรณบุรี ต.ทับตีเหล็ก อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี	น.ส.พัชรินทร์ บัวเอี่ยม	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. นครนายก	1	180	25 ธ.ค. 68	นางพิสมัย ยกย่อง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครนายก	1.บทบาทหน้าที่ หมอดินอาสา 2.การขับเคลื่อนงาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ตามนโยบายของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ 3.การใช้เทคโนโลยี ชีวภาพของกรม พัฒนาที่ดินในการ ผลิตพืช 4.การจัดการดินเพื่อ การผลิตพืช	ณ สถานีพัฒนาที่ดิน นครนายก	น.ส.วรรณา วันดี	-	-
สพด.สิงห์บุรี	1	180	24 ธ.ค. 68	นายวรชาติ อ่อนนุช	ผู้ว่าราชการ จังหวัดสิงห์บุรี	1.การถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดินสู่เมืองยั่งยืน 2.เทคนิคการปลูกพืช 3. เวิร์กช็อปสร้าง ดินดีด้วยตัวเอง	สถานีพัฒนาที่ดิน สิงห์บุรี	น.ส.ทัศนีย์ กฤษณะ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. สมุทรปราการ	1	30	23 ธ.ค. 68	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สมุทรปราการ	1.เรื่องการจัดการดิน ในหัวข้อ การปรุงดิน และการใช้หัวเชื้อพด. ชนิดต่างๆ 2.เรื่องการจัดการดิน ในหัวข้อ ปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพสูง และน้ำ หมักชีวภาพสูตรต่างๆ 3.การใช้ผลิตภัณฑ์ พด. สาธิตการผลิต แบคทีเรียสังเคราะห์ แสง พด.15	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ในคลองบาง ปลากรด อ.พระสมุทร เจดีย์ จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุรัชนา พิชญานนท์	-	-
	2	40	23 ธ.ค. 68	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สมุทรปราการ	1. ด้านการพัฒนา ที่ดิน วิธีการเก็บ ตัวอย่างดิน 2. ด้านการพัฒนา ที่ดิน การใช้ผลิตภัณฑ์ พด.ต่างๆ 3. การสาธิตการทำ ปุ๋ยหมักจากสารเร่ง ซูเปอร์ พด.1 4. การอนุรักษ์ดินและน้ำ 5. การปรับปรุง คุณภาพดิน	ศูนย์การเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงคัง บางกะเจ้า ต.บางยอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุนิสา สายสืบ	-	-





หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	3	35	20 ก.พ. 69	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1.เรื่องการจัดการดินในหัวข้อ การปรุงดินและการใช้หัวเชื้อพด. ชนิดต่างๆ 2.เรื่องการจัดการดินในหัวข้อ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ 3.การใช้ผลิตภัณฑ์พด. สาธิตการผลิตแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15 และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุรัชนา พิทยานนท์	-	-
	4	35	26 ก.พ. 69	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ด้านการพัฒนาที่ดิน วิธีการเก็บตัวอย่างดิน 2. ด้านการพัฒนาที่ดิน การใช้ผลิตภัณฑ์พด.ต่างๆ 3. การสาธิตการทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.1 4. การอนุรักษ์ดินและน้ำ 5. การปรับปรุงคุณภาพดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) หมู่ 4 ต.คลองสวน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุนิสา สายสืบ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.นนทบุรี	1	70	13 มี.ค. 69	นายพินิจ งานนิยม	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นนทบุรี	1.การใช้เทคโนโลยี สารเร่งซูเปอร์พด. 2.ดินดี อากาศดี วิธี เกษตรปลอดฝุ่น 3.แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ ประดับ	ณ แปลงใหญ่ไม้ ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 1 ต.บางใหญ่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี	นายพัสกร ทะสานนท์ นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-
	2	70	24 มี.ค. 69	นายพินิจ งานนิยม	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นนทบุรี	1.การสืบค้นปริมาณ ผลิตภัณฑ์ของสถานี พัฒนาที่ดินนนทบุรี ในสต็อกและบริการ ต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกร สามารถตรวจสอบ ข้อมูลก่อนเข้ารับ บริการ ลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสะดวก ในการเข้ารับบริการ 2.การเก็บตัวอย่างดิน อย่างถูกวิธี ภายใต้ หัวข้อ “การเก็บ ตัวอย่างดิน เรื่องง่าย ๆ ที่หลายคนอาจลืม” เพื่อให้สามารถนำดิน ไปวิเคราะห์และใช้ผล วิเคราะห์ในการ ปรับปรุงดินได้อย่าง ถูกต้อง	ณ ห้องประชุม สำนักงานเทศบาล เมืองบางรักพัฒนา ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	นายวีรณัฐ लियाาศ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-





หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การแนะนำ ผลิตภัณฑ์ พด. ของ กรมพัฒนาที่ดิน พร้อมวิธีการใช้งาน และแนวทางการต่อ ยอนวัตกรรมด้าน การพัฒนาที่ดินใน ภาคการเกษตร 4.การพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ ตอบข้อซักถาม เพื่อให้ หมอดินอาสาสามารถ นำความรู้ไปประยุกต์ ใช้ในพื้นที่ของตนเอง				
สพด.ชัยนาท	1	20	23 ธ.ค.68	นายวันวิสาข์ จันทิกา	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	1.การจัดการดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด.	ศูนย์การเรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพ สินค้าเกษตรอำเภอ เนินขาม จังหวัด ชัยนาท	นายวันวิสาข์ จันทิกา นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
	2	65	24 ธ.ค.68	นางจรรุวรรณ มีสม	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	1.การตรวจวิเคราะห์ดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด. 3.การปลูกแฝก	ศูนย์การเรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพ สินค้าเกษตรอำเภอ หันคา จังหวัดชัยนาท	นางจรรุวรรณ มีสม นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
	3	31	24 ธ.ค. 68	นายสายชล ปิ่นนาค	เจ้าพนักงาน การเกษตรชำนาญ งาน	1.การขยาย เชื้อจุลินทรีย์พด.15 2.การจัดการดิน	โคกหนองนาหมวด วิรัช ต.หนองบัว อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท	นายสายชล ปิ่นนาค	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด.		เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		
	4	17	24 ธ.ค. 68	นายวันวิสาข์ จันทิกา	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	1.การจัดการดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด. 3.การปลูกผักปลอดสาร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติหอด ดินอาสา นายนิคม ชูเมือง ต.โพนางคำตอก อ.สรรพยา จ.ชัยนาท	นายวันวิสาข์ จันทิกา นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
	5	47	24 ธ.ค. 68	นางธัญญาเรศ ดวงบุผา	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	1.การตรวจวิเคราะห์ดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด. 3.การปลูกผัก	โคกหนองน่ายากะปุ ต.ทางน้ำสาคร อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท	นางธัญญาเรศ ดวงบุผา นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	-	-
สพด.นครปฐม	2	310	18 พ.ย. 68	น.ส.นรินทร์พร นาเมือง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครปฐม	1. งานพัฒนาที่ดินกับ เครือข่ายหอดิน อาสา 2. การทำนาแบบ เปียกสลับแห้ง และ การใช้ผลิตภัณฑ์ พด. กรมพัฒนาที่ดิน 3. วิเคราะห์ดินเบื้องต้น	1. หอประชุมที่ว่าการ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 124 ราย	นายธราธิป บุญบุตร	-	-
			1 - 2 ธ.ค. 68	พันโท ดร.สินธพ แก้วพิจิตร	สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรจังหวัด นครปฐม เขต 2	1. การใช้สารชีวภัณฑ์ ในการทำแมลง ศัตรูพืช 2. นวัตกรรมใหม่การ ใช้พลังงาน แสงอาทิตย์	2. หมู่บ้านเด็กเฉลิม พระเกียรติ มูลนิธิ สงเคราะห์เด็ก ของสภากาชาดไทย ตำบลนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม	นายรัฐพงษ์ แก้วรัตนชัย	-	-





หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. งานพัฒนาที่ดินกับ เครือข่ายหมอดิน อาสา ความรู้ด้านการ ใช้เทคโนโลยีการ พัฒนาที่ดิน การตรวจ วิเคราะห์ดิน และการ ใช้เทคโนโลยีการ พัฒนาที่ดิน พด.14 ไตรโคเดอร์มา ,พด 15 แบคทีเรีย สังเคราะห์แสงและ พด.16 แบคทีเรีย ควบคุมไส้เดือนฝอย รากปม ร่วมกับการใช้ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ ดิน และสารชีวภาพ ย่อยสลายต่อซังพืช พด.17 การทำเกษตร ในเมือง“ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูล ชีวิต”	จังหวัดนครปฐม จำนวน 186 ราย			
สพด.อ่างทอง	1	200	20 มี.ค. 69	นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล	อดีต รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	1.เทคนิคการใช้ เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน ในการลดต้นทุนการ ผลิตพืช”	หอประชุมองค์การ บริหารส่วนจังหวัด อ่างทอง ตำบลป่าจั่ว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง	นางสุมาลมาศ รายทรัพย์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2. ประสพการณ์การปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ 3. พด. 15 แบบที่เรีย สักเคราะห์แสง และ พด.16 แบบที่เรีย ควบคุมไส้เดือนฝอย รากปม และ พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลายต่อซังพืช				
สพด. กรุงเทพฯ	1	60	19 ก.พ. 69	น.ส.นัทธาทักษิณศรีธนย์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร	1. สาธิตการผสมดินปลูกและการบ่มดิน 2. เรียนรู้การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 3. ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้การสาธิตส่งเสริมการใช้ สารเร่ง พด.15 4. ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ และการวิเคราะห์ดินอย่างง่าย 5. นวัตกรรม	สถานีพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร	น.ส.สุภาภรณ์ นามบุญสา		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
การเกษตรจากไร่นาสนมชัย										
สพข.2 (หมอดินอาสา จำนวน 1,900ราย)										
สพด. ปราจีนบุรี	1	78	3 ธ.ค. 68	น.ส.วรรัตน์ สิ่วรวงกุล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ปราจีนบุรี	1.การผลิตปุ๋ยหมักพด.1 2.การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.2 3. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดิน สารเร่ง พด.1-17 4. การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 5.การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน 6. งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 7.การปรับปรุงดินกรดด้วยปูนโดโลไมท์ 8. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 9. ฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit	ณ ห้องประชุมรพ.สต.นนทรี หมู่ 8 ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	นายสาโรช ดุรงค์กาญจน์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	74	4 ธ.ค. 68	น.ส.วรรัตน์ ลีวรังกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1. การผลิตปุ๋ยไส้เดือน 2. การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน 3. การใช้ พด.14 และแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15 4. งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 5. การปรับปรุงดินเปรี้ยวด้วยปูนมาร์ล 6. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 7. การใช้แอฟลิเคชั่นกรมพัฒนาที่ดิน	ณ ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่ายอำเภอบ้านสร้าง) หมู่ 2 ตำบลบางกระเบา อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี	น.ส.ชนากานต์ เมฆลอย นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
	3	83	12-ธ.ค.-68	น.ส.วรรัตน์ ลีวรังกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1. การผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 2. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.2 3. การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด 4. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยใช้ BCG Model และการจัดการ Zero Waste แบบครบวงจร	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ม.10 ต.หนองโพน อ.ศรีมหาโพธิ จ.ปราจีนบุรี	น.ส.ปาริชาติ ไผ่ผักแว่น นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						5.การเก็บตัวอย่างดิน และการตรวจ วิเคราะห์ดิน 6 ฝึกปฏิบัติการตรวจ วิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit				
	4	84	15 ธ.ค. 68	น.ส.วรรัตน์ สิวรางกุล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ปราจีนบุรี	1.การใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน 2 การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์พด.ต่างๆ 3.รูปแบบการจัดการ ดินในแปลงไม่ผล 4. การทำเกษตรอย่าง เหมาะสม 5. การลดต้นทุนการ ผลิตภาคการเกษตร 6. การถอดบทเรียน จากหมอดินอาสา 7. สาธิตการขยายเชื้อ ใช้สารเร่ง พด. 14 จากข้าวโพด	ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ไม้เค็ด อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี	น.ส.สุนทรทิพย์ โยธาศรี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	-	-
	5	51	23 ธ.ค. 68	น.ส.วรรัตน์ สิวรางกุล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ปราจีนบุรี	1.การผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 2. การผลิตน้ำหมัก ชีวภาพ 3 การเก็บ	ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินตำบลนาดี ม.13 ต.นาดี อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี	น.ส.วรรัตน์ ภาคภูมิ เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญการ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน พด.2 4. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดินสารเร่ง พด.1-17 5.การแอปพลิเคชันน่องดินดี ด้วยสมาร์ตโฟน 6 ฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit				
สพด.ตราด	1	140	12 พ.ย. 68	น.ส.อุบลรัตน์ บัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด	1.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เป็นแนวทางและระบบการผลิตทางการเกษตร (GAP) โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร 2.เกษตรอินทรีย์ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพ 3.หมอดินเสวนา พืชเศรษฐกิจ 4 ชนิด	สถานีพัฒนาที่ดินตราด	-	-	-





หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ระยอง	1	95	12 พ.ย. 68	นายวชิระ แสงประทุม	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน	1. ศาสตร์พระราช หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง 2. ประโยชน์สารเร่ง พด. 3. สารเร่ง พด.7 เสริม ที่พื้ดินอวรุทธหุดแมลง ศัตรูพืช	ศูนย์บริการพัฒนา ปลวกแดงตาม พระราชดำริ	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-
	2	45	29 ม.ค. 69	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	การจัดการธาตุอาหาร พืชอย่างแม่นยำตาม บริบทท้องถิ่น	ศูนย์เรียนรู้การบำบัด น้ำเสียแบบธรรมชาติ ช่วยธรรมชาติ โครงการวิจัยและ พัฒนาสิ่งแวดล้อม แหลมผักเบี้ย กปร.	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-
	3	45	30 ม.ค. 69	นางนารินทร์ อุบลนุช	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	การจัดการธาตุอาหาร พืชอย่างแม่นยำตาม บริบทท้องถิ่น	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินตาขัน	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-
สพด. ฉะเชิงเทรา	1	380	26 ธ.ค. 68	นายบุญสม พรหมสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ฉะเชิงเทรา	1. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.14,15,16,17 2. Agri-map แผนที่ เกษตรเพื่อการบริหาร จัดการเชิงรุก	ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขานินซอน	น.ส.ประภาศรี แก้วคำ	-	-
สพด.ชลบุรี	1	220	26 ธ.ค. 68	นางจันทร์จิรา ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชลบุรี	1. พด.16 จุลินทรีย์ ควบคุมไส้เดือนฝอย รากปม 2. เกษตรอินทรีย์ใน เมือง	หอประชุมที่การ อำเภอศรีราชา เลขที่ 21 ถ.สุขุมวิท ตำบล ศรีราชา อำเภอศรี ราชา จังหวัดชลบุรี	น.ส.สุภา ไกรผล	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.จันทบุรี	1	150	21 ต.ค. 68	นายมนทล	เลขานุการนายก องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด จันทบุรี ผู้แทน นายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัด จันทบุรี	3. พด.17 สารชีวภาพ ย่อยสลายต่อซังพืช 4. ผักแนวตั้ง ปุ๋ยหมัก คอนโด 1.การพัฒนาที่ดินเพื่อ ยกระดับเกษตรกรสู่ มาตรฐาน GAP 2.แนวทางการ พัฒนาการเกษตร ภายใต้ “Chanthaburi Green Smart City” 3.การจัดการดินเพื่อ รองรับการผลิตพืช เศรษฐกิจและการ ส่งออก 4.ระบบสนับสนุนการ พัฒนาเกษตรกร (BDS) กับการบริหาร จัดการดิน 5.การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้านการ พัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหมอดิน อาสาในการขับเคลื่อน	องค์การบริหารส่วน จังหวัดจันทบุรี หมู่ 2 สุขุมวิท ต.ท่าช้าง อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี	น.ส.ทัชชา จันทกมล	-	-
	2	150	22 ต.ค. 68	นายมนทล	เลขานุการนายก องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด จันทบุรี ผู้แทน นายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัด จันทบุรี	3. พด.17 สารชีวภาพ ย่อยสลายต่อซังพืช 4. ผักแนวตั้ง ปุ๋ยหมัก คอนโด 1.การพัฒนาที่ดินเพื่อ ยกระดับเกษตรกรสู่ มาตรฐาน GAP 2.แนวทางการ พัฒนาการเกษตร ภายใต้ “Chanthaburi Green Smart City” 3.การจัดการดินเพื่อ รองรับการผลิตพืช เศรษฐกิจและการ ส่งออก 4.ระบบสนับสนุนการ พัฒนาเกษตรกร (BDS) กับการบริหาร จัดการดิน 5.การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้านการ พัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหมอดิน อาสาในการขับเคลื่อน	องค์การบริหารส่วน จังหวัดจันทบุรี หมู่ 2 สุขุมวิท ต.ท่าช้าง อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี	น.ส.ทัชชา จันทกมล	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						เกษตรสมัยใหม่ระดับ ชุมชน				
สพด.สระแก้ว	1	190	27 พ.ย. 68 – 17 ธ.ค. 68	นายขจรยศ สมสาย	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สระแก้ว	1. ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา นโยบายสำคัญ ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ 2. นวัตกรรม เทคโนโลยีชีวภาพกรม พัฒนาที่ดิน พค.๑๔ และ พค.๑๕ ๓. งาน จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ ๔. การสร้าง ฝายชะลอน้ำ เพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	1. ศูนย์เรียนรู้การ เลี้ยงไหม ตำบล โคกลาน อำเภอตา พระยา จังหวัด สระแก้ว 2. ศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว 3. ศูนย์ฝึกหมอดิน อาสาดำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 4. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน ตำบล ไทยอุดม อำเภอ คลองหาด จังหวัด สระแก้ว 5. ที่ว่าการอำเภอ วัฒนานคร จังหวัด สระแก้ว	น.ส.ภาณุชนาถ อรุณศรี	-	-





หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	180	25 ธ.ค. 68	นางพัชรี ศาลาศิลป์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว	1. ปลุกผักคนเมือง (สวนผักแนวตั้ง) 2. การปรุงดิน 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. ๑๕ 4. การปลูกผักแบบยกแคร่ 5. การเพาะเห็ดในตะกร้า 6. ปุ๋ยมูลไส้เดือนรักษาลોક 7. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	น.ส.ภาณุชนา อรุณศรี	-	-
สพข.3 (หมอดินอาสา จำนวน 6,280 ราย)										
สพด.	1,	100	10 พ.ย. 68,	นายอภิชัย	นักวิชาการเกษตร	บทบาทหน้าที่	บ้านไร่นายคำ	นายอภิชัย	-	-
นครราชสีมา	2,	50	11 พ.ย. 68,	กะตะศิลา	ปฏิบัติการ	ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการ	ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา /	กะตะศิลา		
	4,	55	12 พ.ย. 68,			บริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน,	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา / สวนเกษตรหมอดิน			
	7,	80	13 พ.ย. 68,			ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการ	บ้านตะเคียนงาม หมู่ 13 ต.ทัพรั้ง อ.พระทองคำ จ.นครราชสีมา			
	9	104	14 พ.ย. 68							



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						จัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน	/ สวนเกษตรหมอดิน บ้านสายธาร หมู่ 10 ต.คลองเมือง อ.จก ราช จ.นครราชสีมา / อาคารฝึกอบรม สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 3 ต.จอหอ อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา			
	3, 5, 8, 10	74 100 110 43	11 พ.ย. 68, 12 พ.ย. 68, 13 พ.ย. 68, 14 พ.ย. 68	น.ส.สายฝน ขอพิมาย	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	บทบาท หน้าที่ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้บ้านถนนโพธิ์ ต.ถนนโพธิ์ อ.โนนไทย จ. นครราชสีมา / ศูนย์เรียนรู้บ้านหนองอ้ายอู๋ ต.โนนเต็ง อ.คง จ.นครราชสีมา / ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินตำบลลำคองหส์ อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัย อ.ลพบุรี จ.ลพบุรี	น.ส.สายฝน ขอพิมาย	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	155	12 พ.ย. 68	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา, นโยบายสำคัญ ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กรม พัฒนาที่ดิน, การมี ส่วนร่วมของหมอดิน อาสาในโครงการของ กรมพัฒนาที่ดิน, เกษตรอินทรีย์, ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับ LDN และ ความเสื่อมโทรม ของดิน	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินตำบลขุนทอง อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	-	-
	11	183	18 พ.ย. 68	นายพลกฤษณ์ การรักษา	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา, นโยบายสำคัญ ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กรม พัฒนาที่ดิน, การมี ส่วนร่วมของหมอดิน อาสาในโครงการของ	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ต.ประทาย อ.ประทาย จ.นครราชสีมา		-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						กรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการจัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน				
	12,	100	18 พ.ย. 68,	นายขจิตพงษ์	นักวิชาการเกษตร	บทบาท หน้าที่	เทศบาลนครบุรีรัมย์	นายขจิตพงษ์	-	-
	13,	77	19 พ.ย. 68,	นามักดี	ปฏิบัติการ	ระเบียบกรมพัฒนา	ต.ครบุรีใต้ อ.ครบุรี	นามักดี		
	14,	130	20 พ.ย. 68,			ที่ดินว่าด้วยการ	จ.นครราชสีมา /			
	15,	50	21 พ.ย. 68,			บริหารงานหมอดิน	สำนักงานเกษตร			
	16,	43	25 พ.ย. 68,			อาสา, นโยบายสำคัญ	อำเภอวังน้ำเขียว			
	17	50	26 พ.ย. 68			ของกระทรวงเกษตร	อ.วังน้ำเขียว			
						และสหกรณ์ กรม	จ.นครราชสีมา /			
						พัฒนาที่ดิน, การมี	สำนักงานเกษตร			
						ส่วนร่วมของหมอดิน	อำเภอปักธงชัย			
						อาสาในโครงการของ	อ.ปักธงชัย			
						กรมพัฒนาที่ดิน,	จ.นครราชสีมา /			
						ความรู้เรื่องความ	สำนักงานเกษตร			
						เสื่อมโทรมและการ	อำเภอหนองบุญมาก			
						จัดการดินของดิน,	อ.หนองบุญมาก			
						ความรู้เรื่องการ	จ.นครราชสีมา /			
						ปรับปรุงบำรุงดิน	สำนักงานเกษตร			
							อำเภอเสิงสาง อ.เสิง			
							สาง จ.นครราชสีมา /			
							สำนักงานเกษตร			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							อำเภอโชคชัย อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา			
	18,	45	16 ธ.ค. 68,	นายวินิต	เจ้าพนักงาน	บทบาท หน้าที่	หอประชุม อบจ.	นายวินิต	-	-
	19,	80	17 ธ.ค. 68,	วาริอุตมทรัพย์	การเกษตร	ระเบียบกรมพัฒนา	ประจำอำเภอ	วาริอุตมทรัพย์		
	22,	110	18 ธ.ค. 68,		ชำนาญงาน	ที่ดินว่าด้วยการ	ลำทะเมนชัย			
	23	72	19 ธ.ค. 68			บริหารงานหมอดิน	จ.นครราชสีมา /			
						อาสา, นโยบายสำคัญ	สำนักงานเกษตร			
						ของกระทรวงเกษตร	ประจำอำเภอชุมพวง			
						และสหกรณ์ กรม	จ.นครราชสีมา /			
						พัฒนาที่ดิน, การมี	สำนักงานเกษตร			
						ส่วนร่วมของหมอดิน	อำเภอพิมาย อ.พิมาย			
						อาสาในโครงการของ	จ.นครราชสีมา /			
						กรมพัฒนาที่ดิน,	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม			
						ความรู้เรื่องความ	ประสิทธิภาพการ			
						เสื่อมโทรมและการ	ผลิตสินค้าเกษตร			
						จัดการดินของดิน	(ศพก.) อ.ห้วยแถลง			
						และงานจัดระบบ	จ.นครราชสีมา			
						อนุรักษ์ดินและน้ำ				
	20,	60	17 ธ.ค. 68,	นายดาวรุ่ง	เจ้าพนักงาน	บทบาท หน้าที่	ห้องประชุมสำนักงาน		-	-
	21,	129	18 ธ.ค. 68,	วิสุทธิ์	การเกษตร	ระเบียบกรมพัฒนา	เกษตรอำเภอ			
	24	200	19 ธ.ค. 68		ชำนาญงาน	ที่ดินว่าด้วยการ	เทพารักษ์ ต.สำนัก			
						บริหารงานหมอดิน	ตะคร้อ อ.เทพารักษ์			
						อาสา, นโยบายสำคัญ	จ.นครราชสีมา /			
						ของกระทรวงเกษตร	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม			
						และสหกรณ์ กรม	ประสิทธิภาพการ			
						พัฒนาที่ดิน, การมี	ผลิตสินค้าเกษตร			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ส่วนร่วมของหมอดิน อาสาในโครงการของ กรมพัฒนาที่ดิน, เกษตรอินทรีย์, ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับ LDN และ ความเสื่อมโทรมของดิน	ตลาดบัวขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา / หอประชุมเทศบาล ตำบลหนองบัวตะ เกียด อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา			
สพด.บุรีรัมย์	1, 8, 10, 16	280	11 ธ.ค. 68, 15 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	ทบทวนความถูกต้อง ข้อมูลประวัติหมอดิน อาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรม พัฒนาที่ดิน ประจำปี งบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานี พัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ ร่วมขับเคลื่อนในการ พัฒนาที่ดินเพื่อ การเกษตรร่วมกับ หมอดิน; ฝึกปฏิบัติ ตามบริบทของ สถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจ วิเคราะห์ดิน ฐาน จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1	แปลงงานจัดระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำฯ ต.โคกมะม่วง อ.ปะ คำ จ.บุรีรัมย์ / ศูนย์ เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร อ. เฉลิมพระเกียรติ / ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ตาจ อ. ละหานทราย / ศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ต.หนองไม้งาม อ. บ้านกรวด	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดินและฐานเกษตรผสมผสาน				
	2, 11, 17	270	11 ธ.ค. 68, 12 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68	น.ส.วิสร่า จิตเจริญ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	ทบทวนความถูกต้อง ข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ต.ไทยสามัคคี อ.หนองหงส์ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ต.ทุ่งกระเต็น อ.หนองกี่ / บ้านหนองม่วงใต้ ต.ทะเลเมนชัย อ.ลำปลายมาศ	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดินและฐานเกษตรผสมผสาน				
	3, 5, 12, 20	267	11 ธ.ค. 68, 12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68	นายพชร เสมียนรัมย์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าว	ศูนย์กลุ่มแปลงใหญ่บ้านโคกกะฐิน ต.นาโพธิ์ อ.นาโพธิ์ / ศูนย์กลุ่มแปลงใหญ่บ้านหลักศิลา-หินตั้ง ม.13 ต.หนองแวง อ.บ้านใหม่ไชยพจน์ / กลุ่มวิสาหกิจเกษตรอินทรีย์ อ.พุทไธสง บ้านโนนชิงไค / สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						อินทรีย์ ฐานผลิตผัก อินทรีย์ ฐานปรุงดิน และฐานเกษตร ผสมผสาน				
	4, 9, 15	280	12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68	นายธรรมรัตน์ กังวาลสิงหนาท	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	ทบทวนความถูกต้อง ข้อมูลประวัติหมอดิน อาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรม พัฒนาที่ดิน ประจำปี งบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานี พัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ ร่วมขับเคลื่อนในการ พัฒนาที่ดินเพื่อ การเกษตรร่วมกับ หมอดิน; ฝึกปฏิบัติ ตามบริบทของ สถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจ วิเคราะห์ดิน ฐาน จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าว อินทรีย์ ฐานผลิตผัก	ศูนย์เรียนรู้ประจำ ตำบล โคกหนองนา ต.สะแก อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ / สวน เกษตรพอเพียงบ้าน อโณทัย ม.5 ต.เมือง ไผ่ อ.กระสัง จ. บุรีรัมย์ / ศูนย์กลี กรรมตามรอยศาสตร์ พระราชา บ้านโชค กราด หมู่ 4 ต.บ้าน ตะโก อ.ห้วยราช	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						อินทรีย์ ฐานปรุงดิน และฐานเกษตร ผสมผสาน				
	6, 13, 18	280	12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68	นายราชศวรรษ สายกระสุน	เจ้าพนักงาน เกษตรชำนาญงาน	ทบทวนความถูกต้อง ข้อมูลประวัติหมอดิน อาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรม พัฒนาที่ดิน ประจำปี งบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานี พัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ ร่วมขับเคลื่อนในการ พัฒนาที่ดินเพื่อ การเกษตรร่วมกับ หมอดิน; ฝึกปฏิบัติ ตามบริบทของ สถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจ วิเคราะห์ดิน ฐาน จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าว อินทรีย์ ฐานผลิตผัก อินทรีย์ ฐานปรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เมือง บุรีรัมย์ บ้านโนน สำราญ หมู่ที่ 16 ต.ถลุงเหล็ก อ.เมือง บุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ / ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านโนน สมบูรณ์ หมู่ที่ 11 ต.หนองตาต อ.เมือง บุรีรัมย์ / ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เมือง บุรีรัมย์ บ้านโนน สำราญ หมู่ที่ 16 ต. ถลุงเหล็ก อ.เมือง บุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						และฐานเกษตรผสมผสาน				
	7, 14, 19, 7, 14, 19	270	12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68	น.ส.ชินาลย์ พริ้งเพระ	เจ้าพนักงานเกษตรปฏิบัติงาน	ทบทวนความถูกต้อง ข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.โนนสุวรรณ	-	-	



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						และฐานเกษตรผสมผสาน				
สพด.ชัยภูมิ	1	120	25 ธ.ค. 68	นายอนันต์ นาคเนียม	ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ	1. บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา 2.ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 3.การแสดงจุดสาธิตของโครงการตามพระราชดำริ โดยจัดในรูปแบบของนิทรรศการมีชีวิต 4. การทำของใช้จากดิน 5. การวิเคราะห์ดิน 6. การทำน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ นายธนมงคล ขวัญทิพย์ น.ส.ขวัญสุดา ชันบุตร น.ส.จุฑาทศย์ รัตนพงศ์ น.ส.นาทชนก ผ่านสุวรรณ นายณพดล ดอกไม้ น.ส.วาทีณี ชัดทองงาม	-	-
	2, 3	160 100	7 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดิน	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ / เทศบาลตำบลหนองบัวแดง	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4,	40	20 ม.ค. 69,	นายธนมงคล	เจ้าพนักงาน	อาสา, ทบพนว	หอประชุมที่ว่าการ	นายธนมงคล	-	-
	5,	60	21 ม.ค. 69,	ขวัญทิพย์	การเกษตรอาวุโส	ความถูกต้องข้อมูล	อำเภอบ้านแท่น /	ขวัญทิพย์		
	6	50	22 ม.ค. 69			ประวัติหมอดินอาสา	อำเภอกำแพงศรี /			
						การดำเนินงาน และ	อำเภอกอนสวรรค์			
	7,	70	14 ม.ค. 69,	น.ส.ขวัญสุดา	นักวิชาการเกษตร	นโยบายของกรม	หอประชุมที่ว่าการ	น.ส.ขวัญสุดา	-	-
	8,	100	15 ม.ค. 69,	ชั้นบุตร	ปฏิบัติการ	พัฒนาที่ดิน, การใช้	อำเภอกเกษตรสมบูรณ์	ชั้นบุตร		
	9	48	16 ม.ค. 69			ประโยชน์ปุ๋ยหมักและ	/ หอประชุมที่ว่าการ			
						น้ำหมักชีวภาพ, พด.	อำเภอกุเชียว /			
						15-พด.17,	หอประชุมที่ว่าการ			
						เทคโนโลยีสารสนเทศ	อำเภอกอนสาร			
	10,	32	13 ม.ค. 69,	น.ส.วาทีณี	เจ้าพนักงาน	ด้านการพัฒนาที่ดิน,	หอประชุมองค์การ	น.ส.วาทีณี	-	-
	11,	41	13 ม.ค. 69,	ชัดทองงาม	การเกษตร	บัตรดินดี, แหล่งน้ำใน	บริหารส่วนตำบลรัง	ชัดทองงาม		
	12	46	14 ม.ค. 69		ปฏิบัติงาน	ไร่นา, งานจัดระบบ	งาม / หอประชุม			
						อนุรักษ์ดินและน้ำ,	องค์การบริหารส่วน			
						GAP	ตำบลรังงาม /			
							หอประชุมองค์การ			
							บริหารส่วนตำบล			
							บ้านเพชร			
	13,	20	19 ม.ค. 69,	น.ส.จุฑาทศย์	นักวิชาการเกษตร	หอประชุมองค์การ	น.ส.จุฑาทศย์	-	-	-
	14,	40	20 ม.ค. 69,	รัตนพงศ์	ปฏิบัติการ	บริหารส่วนตำบลชัย	รัตนพงศ์			
	15	29	16 ม.ค. 69			ใหญ่ / ศูนย์ถ่ายทอด				
						เทคโนโลยีเพื่อการ				
						พัฒนาที่ดิน เทพสถิต				
						/ ศาลาประชาคม				
						ตำบลตลาดแร่				



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	16	44	16 ม.ค. 69	นายพนพล ดอกไม้	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ดิน หนองบัวระเหว	นายพนพล ดอกไม้	-	-
สพด.สุรินทร์	1	238	24 ธ.ค. 68	นางจิตรทิพา เหลืองวิเศษ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	- ชี้แจงโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา “หลักสูตร 3” - บรรยาย บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วย	สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์ ตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์	น.ส.ทองสวย พบบัญ น.ส.พวงพิศ พันธุ์สำโรง นางนิภารัตน์ ตระกูลพงษ์	-	-
	2, 9	127 165	20 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69	น.ส.สุวรรณี สุดสงวน	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	การบริการงานหมอดินอาสา และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน - บรรยาย องค์ความรู้งานพัฒนาที่ดิน	ห้องประชุม อบต.สังขะ ต.สังขะ อ.สังขะ จ.สุรินทร์ / ห้องประชุมวิทยาลัยการอาชีพปราสาท ต.ปรี้อ อ.ปราสาท จ.สุรินทร์		-	-
	3, 7, 12	40 40 105	21 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69, 23 ม.ค. 69	น.ส.ศศิธร หุ่นทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1) ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2) ด้านเกษตรอินทรีย์ 3) ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน 4) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 5) ด้านการจัดการดิน	ห้องประชุมเทศบาล ต.นาหนองไผ่ ต.นาหนองไผ่ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ / หอประชุม อ.ศีขรภูมิ ต.ระแงง อ.ศีขรภูมิ จ.สุรินทร์ / ศาลาโรงปุ๋ย บ.อำปลี หมู่ 20 ต.บักได		-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						น้ำ ปูย - สรุปผลการฝึกอบรม	อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์			
	4, 11	54 50	21-ม.ค.-69	น.ส.พวงพิศ พันธ์สำโรง	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมตอบข้อซักถาม	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร ต.สนม อ.สนม จ.สุรินทร์ / ศูนย์ เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร (สวนป่าน้ำใจ) บ้านชีตุน หมู่ 9 ต.โนน อ.โนน นารายณ์ จ.สุรินทร์	น.ส.พวงพิศ พันธ์สำโรง	-	-
	5, 8, 10	45 55 35	21 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69, 23 ม.ค. 69	นายฤชดา ศรีทับทิม	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		หอประชุมสำนักงาน เกษตรอำเภอบัวเขต ต.บัวเขต อ.บัวเขต จ.สุรินทร์ / ศาลา ประชาคมบ้านกาบ เชิง หมู่ 17 ต.กาบ เชิง อ.กาบเชิง จ. สุรินทร์ / หอประชุม ที่ว่าการอำเภอท่าตูม ต.ท่าตูม อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์	นายฤชดา ศรีทับทิม	-	-
	13, 14	70 105	26 ม.ค. 69, 27 ม.ค. 69	นางนิภารัตน์ ตระกูลพงษ์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ห้องประชุมสหกรณ์ การเกษตรรัตนบุรี	นางนิภารัตน์ ตระกูลพงษ์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							จำกัด ต.ไผ่ อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์ / ห้องประชุม อบต.สลักได ต.สลักได อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์			
	15,	66	26 ม.ค. 69,	นายปิยะพงษ์	เจ้าพนักงาน		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ต.สำโรงทาบ อ.สำโรงทาบ จ.สุรินทร์ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน หมอดินสมเดช บุตรงาม ต.ศรีสุข อ.ศรีณรงค์	นายปิยะพงษ์ วงเวียน	-	-
	16	40	28 ม.ค. 69	วงเวียน	การเกษตรปฏิบัติงาน					
สพข.4 (หมอดินอาสา จำนวน 6,467 ราย)										
สพด. อุบลราชธานี	1, 3	100 40	13 ม.ค. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	1) บทบาทหน้าที่และระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี	น.ส.จุฬารัตน์ ศิลปชาติ	-	-
	2, 5, 6	120 74 77	13 ม.ค. 69, 20 ม.ค. 69, 21 ม.ค. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	2) ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลใน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ได้แก่ การจัดการดิน ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี / หอประชุมที่ว่าการ	นายพิพัฒน์พล สายเชื้อ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พต. และการอนุรักษ์ ดินและน้ำ 3) การสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนางานกรม พัฒนาที่ดิน	อ.สำโรง / ศูนย์ เรียนรู้การพัฒนา ที่ดินฯ หมู่ 11 ต.กาบิน อ.กุดข้าวปุ้น จ.อุบลราชธานี			
	4, 7, 16	40 38 56	13 ม.ค. 69, 29 ม.ค. 69, 24 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุบลราชธานี		สถานีพัฒนาที่ดิน อุบลราชธานี ต.ท่า ช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี / ศพก. หมู่ 1 ต.ท่า เมือง อ.ดอนมดแดง จ.อุบลราชธานี / ศูนย์เรียนรู้ฯ (น.ส. ทองดี ดันเลิศ) บ้าน ดอนสระคา หมู่ 6 ต.ลาดควาย อ.ศรีเมืองใหม่ จ.อุบลราชธานี	น.ส.กาญจนา ชาวบุรี	-	-
	8, 9	110 43	29 ม.ค. 69, 30 ม.ค. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุบลราชธานี		ศูนย์เรียนรู้การพัฒนา ที่ดินฯ ต.แก้งเหนือ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี / ศพก. หมู่ 5 ต.นาตาล อ.นาตาล จ.อุบลราชธานี	นายมานิชญ์ ครองตน	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	10, 12, 14	70 46 110	17 ก.พ. 69, 18 ก.พ. 69, 19 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี ออบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		ที่ว่าการ อ.บุญทริก / สำนักงานเกษตร อ.สิรินธร / สำนักงานเกษตร อ.พิบูลมังสาหาร	น.ส.ปิยะนุช มงคลศรีวิทยา	-	-
	11, 13	115 150	17 ก.พ.69, 19 ก.พ.69	น.ส.มยุรี ออบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		หอประชุมที่ว่าการ อ.ม่วงสามสิบ / หอประชุมที่ว่าการ อ.ตระการพืชผล	นางศิริลักษณ์ มูลสิน	-	-
	15	161	20 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี ออบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		บ้านกอก หมู่ 6 ต.บ้านกอก อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี	นายวิทยากร ภูมาศ	-	-
	17, 18, 19	50 50 150	24 ก.พ. 69, 25 ก.พ. 69, 26 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี ออบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		ห้องประชุมองค์การบริหารส่วน ต.เมืองเดช อ.เดชอุดม / หอประชุมที่ว่าการ อ.นาจะหลวย / ศพก. นายถนอม โพธิลา หมู่ 5 ต.สีวิเชียร อ.น้ำยืน	นายคมเพชร สมแสง	-	-
สพด. ศรีสะเกษ	1	25	4 ก.พ. 69	นายสาคร เหมือนตา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	1. บทบาทหน้าที่และระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 2. ความรู้เกี่ยวกับ	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อ.บึงบูรพ์ (นายไพโรมาตร ศรีนันท)	นายใหม่ กำไ้มล น.ส.ธัญญาภรณ์ สายกระสุน นายไพฑูรย์ คำตา	1. หมอดินค่อนข้างมีอายุมากเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยี	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	40	6 ก.พ. 69			ข้อมูลใน "ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน" ดังนี้	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศิลาลาด	น.ส.ผจงจิตต์ ประทุมวงศ์	สมัยใหม่ของกรมพัฒนาที่ดินได้เข้า	
	3	65	9 ก.พ. 69			- การอนุรักษ์ดินและน้ำ - ผลัดเกสรพันธุ์จูลิ้นทรีย์ พด. - หญ้าแฝก - การจัดการดินและการวิเคราะห์ดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.โดด อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ (นายพล ศรีมูม)		และโทรศัพท์มือถือที่ไม่สามารถใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดินได้ และไม่มีอินเทอร์เน็ต	
	4	156	6 ก.พ. 69				ห้องประชุมศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ภูสิงห์			
	5	117	10 ก.พ. 69				ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ			
	6	40	11 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อ.เมืองจันทร์ (นายอนันต์ ศรีเรือง)			
	7	72	11 ก.พ. 69				ศูนย์ฝึกปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ดิน ต.ศรีแก้ว อ.ศรีรัตนะ			
	8	44	11 ก.พ. 69				หอประชุมที่ว่าการอำเภอโนนคูณ			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	93	11 ก.พ. 69				ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอราชไศล			
	10	100	11 ก.พ. 69				หอประชุมที่ว่าการอำเภอวังหิน			
	11	141	12 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ต.กระแซง อ.กันทรลักษ์ (นายโกวิท จันทะมัน)			
	12	65	13 ก.พ. 69				ศาลาวัดบึงจันทร์ นคร ต.ห้วยเหนือ อ.ชุมพวง			
	13	90	13 ก.พ. 69				หอประชุมที่ว่าการอำเภอน้ำเกลี้ยง			
	14	46	13 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.สุขสวัสดิ์ อ.ไพรบึง (นายสมศักดิ์ สุคะตะ)			
	15	67	16 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.หนองฮาง อ.เบญจลักษ์ (นายวิจิต อนันเทพา)			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	16	72	16 ก.พ. 69				สวนลุงเวียง บ้านชำ ชีเหล็ก ต.พราน อ.ขุนหาญ			
	17	76	16 ก.พ. 69				ศูนย์ชีวภาพชุมชน บ้านหนองแก้ว ต.หนองแก้ว อ.เมือง (นายเลี่ยม พรหมวันดี)			
	18	136	16 ก.พ. 69				ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล อ.ปรางค์กู่			
	19	155	17 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.คำเนียม อ.กันทรารมย์ จังหวัด ศรีสะเกษ			
สพด.ยโสธร	1	480	24 ธ.ค. 68	นายสุทธิพล วงศ์จันทา	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 4	บทบาท หน้าที่ การ บริหารงานหมอดิน อาสา, นโยบายสำคัญของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์, การมีส่วนร่วมของ หมอดินอาสาใน โครงการของ กรมพัฒนาที่ดิน,	สถานีพัฒนาที่ดิน ยโสธร ตำบลหนองคู อำเภอเมือง จังหวัดย โสธร	น.ส.เข็มทอง สมสินธ์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ความรู้เรื่องความ เสื่อมโทรมและ การจัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการ ปรับปรุงบำรุงดิน				
สพด. มุกดาหาร	1	290	18 ธ.ค. 68	นายมรุ ภูทองขาว	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน มุกดาหาร	1. เทคนิคการบ่มดิน เพื่อการเกษตร 2. การใช้ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพ พด. 3. การใช้งานน้องดินดี Ai Chatbot	สถานีพัฒนาที่ดิน มุกดาหาร	นางคนิสริน เย็นไทย	-	-
สพด.ร้อยเอ็ด	1, 3, 5, 7, 10, 13, 16	70 50 65 50 50 50 65	4 พ.ย. 69, 6 พ.ย. 69, 7 พ.ย. 69, 11 พ.ย. 69, 14 พ.ย. 69, 20 พ.ย. 69, 25 พ.ย. 69	น.ส.สิญรัตน์ ณรงค์ภักดีรัตน์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ร้อยเอ็ด	1. ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานของ หมอดินอาสา 2. องค์ความรู้ด้าน การพัฒนาที่ดิน 3. การจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และที่ดิน ให้ใช้ ประโยชน์ ตามความ ต้องการและความ เหมาะสมตามบริบท ของท้องถิ่น	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.เมืองร้อยเอ็ด / ศูนย์เรียนรู้โคกหนอง นา (ศพก.เครือข่าย) อ.อาจสามารถ จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.ศรีสมเด็จ / ศูนย์ ฝึกปฏิบัติการพัฒนา ที่ดิน อ.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.เชียงขวัญ / ศพก. อ.อาจสามารถ	น.ส.สุพัตรา ปัจชะ	ไม่มี	ขอรับการ สนับสนุน งบประมาณ ค่าใช้จ่ายต่อ รายเพิ่มขึ้น



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2, 4, 17, 18	95 112 116 127	6 พ.ย. 69, 7 พ.ย. 69, 27 พ.ย. 69, 28 พ.ย. 69	น.ส.สิญรัตน์ ณรงค์ภักดิ์รัตน์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ร้อยเอ็ด	1. ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานของหมอ ดินอาสา 2. องค์ ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน 3. การจัดการ ดิน น้ำ ปุ๋ย และที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์ ตาม ความต้องการและ ความเหมาะสมตาม บริบทของท้องถิ่น	ศพก. อ.โพนทอง / ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ม.11 ต.พรมสวรรค์ อ.โพน ทอง / ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม (เครือข่าย ศพก.) ม.1 ต.ศรีวิสัย อ.เสลภูมิ / ศูนย์เรียนรู้เกษตร ผสมผสาน (เครือข่าย ศพก.) ม.11 ต.ขวัญเมือง อ.เสลภูมิ	นายไวภูณท์ คำสาลี	-	-
	6, 9, 14, 19	130 65 130 75	7 พ.ย. 69, 11 พ.ย. 69, 21 พ.ย. 69, 28 พ.ย. 69	น.ส.สิญรัตน์ ณรงค์ภักดิ์รัตน์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ร้อยเอ็ด		ศพก. บ้านเกษตร สมบูรณ์ ต.พนมไพร อ.พนมไพร / ศพก. บ้านหนองตาไถ่ ต.คูอิง อ.หนองฮี / ศพก. บ้านน้อยคูขาม ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ / ศพก.เครือข่าย บ้านหนองบัวดอน อ.โพนทราย จ.ร้อยเอ็ด	น.ส.นวลรัตน์ ยิ่งเจริญ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	8, 11, 12, 15	100 100 100 50	11 พ.ย. 69, 14 พ.ย. 69, 19 พ.ย. 69, 21 พ.ย. 69	น.ส.สิญรัตน์ ณรงค์ภักดิรัตน์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ร้อยเอ็ด		ศพก. อ.เกษตรวิสัย / ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน อ.ปทุมรัตน์ จ. ร้อยเอ็ด / ศูนย์ฝึก ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.เมืองสรวง	ว่าที่ ร.ต.อาทิตย์ เกษดี	-	-
สพด. นครพนม	1	60	25/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน นครพนม	- การจัดการดิน	ศพก.ตำบลพิมาน อำเภอนาแก	นายสุรเชษฐ์ มณีรักษ์	-	-
	2	20	26/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน นครพนม	- ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	ศพก.ตำบลโคกสี อำเภอวังยาง	นายสุรเชษฐ์ มณีรักษ์	-	-
	3	50	13/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน นครพนม	- การอนุรักษ์ดินและ น้ำ	ศพก.ตำบลวังตามัว อำเภอเมือง	นายพัลลภ ทวีทรัพย์	-	-
	4	50	11/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน นครพนม		อบต.นาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า	นายพัลลภ ทวีทรัพย์	-	-
	5	60	24/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน นครพนม		ศพก.เครือข่าย ตำบล พระกลางทุ่ง อำเภอ ธาตุพนม	น.ส.นิชาภา พนาจันทร์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	50	18/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		ศูนย์เรียนรู้ผู้ผลิตข้าวแม่ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์	น.ส.นิชาภา พนาจันทร์	-	-
	7	40	25/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลท่าจำปา อำเภอกำแพงแสน	น.ส.กัลยาวรรณ วิชา	-	-
	8	50	26/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		โครงการฟาร์มตัวอย่างหนองปลาเคื่อ ตำบลกุดตาไก อำเภอลำดวน	น.ส.กัลยาวรรณ วิชา	-	-
	9	40	20/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		แปลงเรียนรู้โครงการ 1 ต 1 ท ตำบลนาขาม อำเภอเรณูนคร	น.ส.กัลยาวรรณ วิชา	-	-
	10	30	17/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		ศูนย์ถ่ายทอดฯ ตำบลหนองซน อำเภอนาทม	นายสุรพงษ์ เบญจมาตย์	-	-
	11	57	12/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		ศพก.ตำบลโพนทอง อำเภอบ้านแพง	นายสุรพงษ์ เบญจมาตย์	-	-
	12	60	19/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน นครพนม		ศูนย์เครือข่าย ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม	นายสุรพงษ์ เบญจมาตย์	-	-
สพด. อำนาจเจริญ	1	225	16 ธ.ค. 68	นางสาวนตนาภา คุณพันธ์	ผู้อำนวยการ	1.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่า ด้วยการ	สถานีพัฒนาที่ดิน อำนาจเจริญ	นายชูวิทย์ พึ่งพรหม	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	40	18 ธ.ค. 68		สถานีพัฒนาที่ดิน อำนาจเจริญ	บริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568	ศูนย์เรียนรู้ นางดวงคำ บุญเกื้อ	น.ส.ณัฐทิภาณุ สมคณะ	-	-
	3	65	26 ธ.ค. 68			2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ 3. การปรับปรุงบำรุงดิน 4. การบริหารจัดการน้ำ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน	นายชูวิทย์ พึ่งพรหม	-	-
สพข.5 (หมอดินอาสา จำนวน 7,920 ราย)										
สพด.	1	150	25 ธ.ค. 68	นายคเชนทร์	ผู้อำนวยการ	1.การใช้เทคโนโลยี	สถานีพัฒนาที่ดิน	นางอังค้วรา	-	-
หนองบัวลำภู	3	120	12 ก.พ. 69	สุฝน	สถานีพัฒนาที่ดิน หนองบัวลำภู	และผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	หนองบัวลำภู ต.หนองบัว	วิบูลย์กุล	-	-
	2	100	10 ก.พ. 69			2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	นางกมลวรรณ จันคำ	-	-
สพด.สกลนคร	1	105	27 ก.พ. 69	นายอภิสิทธิ์ อักษรพรหม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ต.หนองลาด อ.เมือง	นายอภิสิทธิ์ อักษรพรหม	-	-
	2	175	26 ก.พ. 69	นายไชยันต์ โคตุเคน	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส	2.การจัดการดิน ปัญหา	ศูนย์ฯ ศพก. อ.วานรนิวาส	นายไชยันต์ โคตุเคน	-	-
	3	85	27 ก.พ. 69	นางปัจจุพร ตั้งศิริ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ศูนย์ฯ ศพก. อ.โพนนาแก้ว	นางปัจจุพร ตั้งศิริ	-	-
	4	130	4 มี.ค. 69	น.ส.กษมาพร แก้วพรหม	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ฯ ศพก. อ.สว่างแดนดิน	น.ส.กษมาพร แก้วพรหม	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	5	85	24 ก.พ. 69	น.ส.สุพรรณารังษี	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์ฯ ศพก. อ.วาริชภูมิ	น.ส.สุพรรณารังษี	-	-
	6	70	25 ก.พ. 69	น.ส.นริศราหมื่นหัต	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศาลาประชาคมบ้านดงสวรรค์ ต.ไฮหย่อง อ.พังโคน	น.ส.นริศราหมื่นหัต	-	-
	7	45	26 ก.พ. 69	น.ส.สุพรรณารังษี	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์ฯ ศพก. เครือข่าย อ.ส่องดาว	น.ส.สุพรรณารังษี	-	-
	8	105	25 ก.พ. 69	น.ส.นริศราหมื่นหัต	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ฯ ศพก. อ.พรรณานิคม	น.ส.นริศราหมื่นหัต	-	-
สพด.ขอนแก่น	1	200	23-ธ.ค.-68	นายยุทธพรพิรุณสาร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ณ ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	นางสุกัญญาทวีกิจ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2, 3, 6, 15	21 56 45 38	25 ธ.ค. 68, 26 ธ.ค. 68, 6 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69	น.ส.นิภาพร ไชยศรี	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของ กรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วย พืชปุ๋ยสด	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.สาวะถี อ. เมือง จ.ขอนแก่น / สำนักงานเกษตร อำเภอยะยี่น อ.พระ ยี่น จ.ขอนแก่น / ศพก. บ้านสว่าง พัฒนา ต.หนองแขง อ.บ้านแฮด จ. ขอนแก่น / ศพก. บ้านสว่างคำโอง ต. ห้วยเตย อ.คำสูง จ. ขอนแก่น	น.ส.นิภาพร ไชยศรี		
	4, 5, 10, 16	46 30 91 43	5 ม.ค. 69, 6 ม.ค. 69, 7 ม.ค. 69, 9 ม.ค. 69	นางภาวิณี เรืองจันทร์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของ กรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วย พืชปุ๋ยสด	ศพก. อ.โนนศิลา จ.ขอนแก่น / ศพก. อ.เปือยน้อย จ.ขอนแก่น / ศพก. เครือข่าย ต.ในเมือง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น / ศพก. อ.พล จ.ขอนแก่น	น.ส.สุรวดี เทศารินทร์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	7,	85	6 ม.ค. 69,	นางภาวิณี	นักวิชาการเกษตร	1.การใช้เทคโนโลยี	ศูนย์ถ่ายทอด	นางภาวิณี		
	14,	55	8 ม.ค. 69,	เรืองจันทร์	ชำนาญการ	และผลิตภัณฑ์ของ	เทคโนโลยีการพัฒนา	เรืองจันทร์		
	20	30	13 ม.ค. 69			กรมพัฒนาที่ดิน	ที่ดิน ต.คิมชาด			
	7,	85				2.การจัดการดิน	อ.หนองสองห้อง			
	14,	55				ปัญหา	จ.ขอนแก่น / ศูนย์			
	20	30				3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ	ถ่ายทอดเทคโนโลยี			
						การอนุรักษ์ดินและน้ำ	การพัฒนาที่ดิน			
						4.การปรับปรุงดินด้วย	ต.แวงน้อย อ.แวงน้อย			
						พืชปุ๋ยสด	จ.ขอนแก่น / ศพก.			
							เครือข่ายเศรษฐกิจ			
							พอเพียงบ้านโนนจันทัก			
							ต.ใหม่บำเพ็ญ			
							อ.แวงใหญ่			
							จ.ขอนแก่น			
	8,	80	6 ม.ค. 69,	น.ส.วรรณวิษา	นักวิชาการเกษตร	1.การใช้เทคโนโลยี	ศพก. ต.ยางคำ	น.ส.วรรณวิษา		
	11,	30	7 ม.ค. 69,	คามนา	ปฏิบัติการ	และผลิตภัณฑ์ของ	อ.หนองเรือ จ.	คามนา		
	19,	70	13 ม.ค. 69,			กรมพัฒนาที่ดิน	ขอนแก่น / ศูนย์			
	22,	30	14 ม.ค. 69,			2.การจัดการดิน	ถ่ายทอดเทคโนโลยี			
	24	30	15 ม.ค. 69			ปัญหา	การพัฒนาที่ดิน			
						3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ	ต.เขาน้อย อ.เวียงเก่า			
						การอนุรักษ์ดินและน้ำ	จ.ขอนแก่น / ศพก.			
						4.การปรับปรุงดินด้วย	เครือข่าย ต.คำแคน			
						พืชปุ๋ยสด	อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น			
							/ ศพก. ต.บ้านโคก			
							อ.โคกโพธิ์ไชย			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							จ.ขอนแก่น / ศพก. ต.ชนบท อ.โคกโพธิ์ไชย จ.ขอนแก่น			
	9, 13	120 50	6 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69	นางสาวอัจฉรา ยุบลศรี	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน	1.การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของ กรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วย พืชปุ๋ยสด	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ชนวน อ. หนองนาคำ จ. ขอนแก่น / ศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ต.ศรี สุข อ.สีชมพู จ. ขอนแก่น	นางสาวอัจฉรา ยุบลศรี		
	12, 17, 18, 21	40 30 78 52	7 ม.ค. 2569, 9 ม.ค. 2569, 12 ม.ค. 2569, 14 ม.ค. 2569	น.ส.กาญจนาพร รู้จัก	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของ กรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วย พืชปุ๋ยสด	ศพก. ต.ภูผาม่าน อ.ภูผาม่าน จ. ขอนแก่น / ศพก. ต.บ้านฝาง อ.บ้าน ฝาง จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ข้าวเรียง อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.โนนสะอาด อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น	น.ส.กาญจนาพร รู้จัก		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	23, 25, 26	85 70 45	15 ม.ค. 69, 16 ม.ค. 69	นายสุขสันต์ นิลผาย	เจ้าพนักงาน การเกษตรอาวุโส	1.การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของ กรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วย พืชปุ๋ยสด	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน อ.กระนวน จ.ขอนแก่น / ศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เขาสวน กวาง จ.ขอนแก่น	นายสุขสันต์ นิลผาย		
สพด.กาฬสินธุ์	1,	40	27 ม.ค. 69,	นายบุญช่วย ช่วยระดม	ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต 5	1.การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของ กรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดิน ปัญหา	ศพก.ท่าคันโท ต.นาตาล อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์		
	6,	32	25 ก.พ. 69,	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วย พืชปุ๋ยสด	สำนักงานกองทุน สวัสดิการสมาชิก กองทุนหมู่บ้าน อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์			
	8	60	27 ก.พ. 69	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการ พัฒนาที่ดิน บ้าน หนองไผ่ ต.เสาเล้า อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	250	11 ก.พ. 69	นายมหิทร ภูติโส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	น.ส.อุไรวรรณ ถายา		
	10, 11, 12	99 53 70	24 ก.พ. 69, 25 ก.พ. 69, 26 ก.พ. 69	น.ส.อุไรวรรณ ถายา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	สำนักงานเกษตร อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์ / ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.ฆ้องชัยพัฒนา อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	น.ส.อุไรวรรณ ถายา		
	3, 4	172 122	17 ก.พ. 69 18 ก.พ. 69	นายจักรวาล มีทิพย์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก.เขาวง ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ / ศพก.ภูผินารายณ์ ต.สมสะอาด อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	นายจักรวาล มีทิพย์		
	5	147	25 ก.พ. 69	นายธนเทพ ศรีบุญกุล	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์เกษตรอินทรีย์เพชรจินดา บ้านนาบอน ม.1 ต.นาบอน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นายธนเทพ ศรีบุญกุล		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	7, 9	95 35	26 ก.พ. 69 27 ก.พ. 69	น.ส.สุมาลี สุวรรณวงษ์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก. ต.นาคู อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์ / ศพก. ต.ห้วยผึ้ง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	น.ส.สุมาลี สุวรรณวงษ์		
	13, 14	182 70	17 มี.ค. 69 18 มี.ค. 69	นายรณยุทธ สมบึงกลาง	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาอาคารแกเปะ โคกหนองนาพัฒนา นุสรณ์ หมู่ 5 ต.เชียงเครือ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ / ศพก. ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นายรณยุทธ สมบึงกลาง		
สพด.อุดรธานี	1	300	23 ธ.ค. 69	นายณัฐพงศ์ คำวงศ์ปิ่น	รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี	1.นิทรรศการผลงานและความสำเร็จของหมอดินอาสา จังหวัดอุดรธานี 2.การจัดการดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดอุดรธานี 3.ปรับปรุงดินด้วยวัสดุอินทรีย์เทคโนโลยี	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน "นายคมสัน โคตรสีทา" ตำบลสมเส้า อ.เพ็ญ จ.อุดรธานี	น.ส.อรุณา จุฑะประชากรกุล นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	2	300	10 ก.พ. 69	นายกิตติ ไชยนิมิตร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี					
	4	184	19 มี.ค. 69	น.ส.อรุณา จุฑะประชากรกุล	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ					



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						กรมพัฒนาที่ดิน/การ ใช้ประโยชน์ความ หลากหลายทาง ชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน				
	3	112	17 มี.ค. 69	นายสัมฤทธิ์ ไกรยหนู	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	1.การจัดการดินเพื่อ การปลูกพืชเศรษฐกิจ ในจังหวัดอุดรธานี 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายตอซัง 3.การจัดการพื้นที่ เกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเชียง เพ็ง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	นายสัมฤทธิ์ ไกรยหนู นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	4	166	27 มี.ค. 69	นายกิตติ ไชยนิมิต	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุดรธานี	1.การจัดการดินเพื่อ การปลูกพืชเศรษฐกิจ ในจังหวัดอุดรธานี 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายตอซัง 3.ปรุงดินด้วยวัสดุ อินทรีย์เทคโนโลยี กรมพัฒนาที่ดิน/การ ใช้ประโยชน์ความ หลากหลายทาง ชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน	สถานีพัฒนาที่ดิน อุดรธานี ตำบลโนน สูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	- น.ส.พรฟ้า พรศิริตระกูล เจ้าพนักงาน ธุรการ ชำนาญงาน - นายเศรษฐพร เพชรนาวา นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ - นายวชิระ จันคง เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน - น.ส.ปิยวรรณ		
	5	50		นายเศรษฐพร เพชรนาวา						
	6	164		นายวชิระ จันคง						
	7	131		น.ส.ปิยวรรณ						



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	8	143		นางปฐมรัตน์ หัตถกรรจ์				เข็มขันธุ์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ - นางปฐมรัตน์ หัตถกรรจ์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		
สพด.บึงกาฬ	1	82	16 ธ.ค. 68	นายชินภัทร เจนบ้านผือ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1.เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย เพื่อการพัฒนาการเกษตร 2.การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรปลอดภัย 3.การจัดการพื้นที่แปลงตามเกษตรทฤษฎีใหม่ 4.การจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 5.การจัดการธนาคารปุ๋ย	ศูนย์มรดกดิน บ้านคำไผ่ หมู่ 3 ต.ศรีชมภู อ.โซ่พิสัย จ.บึงกาฬ	นายชินภัทร เจนบ้านผือ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	165	17 ธ.ค. 68	นายบุญช่วย ช่วยระดม	ผู้อำนวยการ สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต 5	1.การตรวจวิเคราะห์ดิน และปุ๋ยหมัก 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายต่อซัง 3.การจัดการพื้นที่แปลงปลูกผักริมโขง 4.การปลูกผักอินทรีย์ปลอดสาร 5.การจัดการพื้นที่เกษตรแบบผสมผสาน	สพด.บึงกาฬ ต.โนนสมบูรณ์ อ.เมืองบึงกาฬ จ.บึงกาฬ	1.นายไชยันต์ โคตุเคน 2.นายนพดล อุบลเลิศ	-	-
	3	83	22 ธ.ค. 68	นายอาทิตย์ รถเขษฐา	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	1.การจัดการดูแล ฟาร์ม การส่งเสริมการ เลี้ยงสัตว์และการตลาด 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายต่อซัง 3.การจัดการพื้นที่ เกษตรแบบผสมผสาน 4.การทำเกษตร ทฤษฎีใหม่และการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน หมู่ 10 บ้านโนนสง่า ต.ซาง อ.เซกา จ.บึงกาฬ	นายอาทิตย์ รถเขษฐา	-	-
สพด หนองคาย	1	370	19 ธค 68	นายบุญช่วย ช่วยระดม	ผอ.สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต 5	1.แนวทางการจัดทำ ระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำในไร่นาที่เกษตรกร ควรรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืช	สพด.หนองคาย ต.หาดคำ อ.เมือง จ.หนองคาย	นายธีรวุฒิ ตุ่นคำ นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	--	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.แอปพลิเคชันกดดูรู้ ดิน รวมโมบายแอป พลิเคชันของกรม พัฒนาที่ดิน 3.การเพิ่มผลผลิตข้าว ในนาดินเค็มน้อยถึง ดินเค็มปานกลาง 4.ฐานความเป็นกรด เป็นด่างของดินมีผล ต่อธาตุอาหารในดิน อย่างไร ลักษณะและ สมบัติที่สำคัญของดิน 5.การป้องกันการชะ ล้างพังทลายของดิน 6.การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. จุลินทรีย์ พด. 7.เรียนรู้วัฏจักรของ น้ำเบื้องต้นเพื่อการ อนุรักษ์น้ำในไร่นาจาก สถานการณ์ภัยแล้ง				



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. มหาสารคาม	1	102	16 ธ.ค. 68	-	-	1. แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	- ห้องประชุม อบต.เขวาสีอุบล อ.เมืองมหาสารคาม			
	2	174	16 ธ.ค. 68			2. การเก็บตัวอย่างดิน การวิเคราะห์ดิน และการปรับปรุงบำรุงดิน	- หอประชุมที่ว่าการอำเภอวาปีปทุม จ.มหาสารคาม			
	3	75	16 ธ.ค. 68			3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การจัดการดิน	- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน นายบุญชู ปัตตยะโส			
	4	67	17 ธ.ค. 68			4. Application กรมพัฒนาที่ดิน	ต.นาตูน อ.นาตูน จ.มหาสารคาม			
	5	118	18 ธ.ค. 68				- ศพก. นายพีรพล คงแสง ตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม			
	6	170	18 ธ.ค. 68				- หอประชุมที่ว่าการอำเภอแกลง จ.มหาสารคาม			
	7	59	18 ธ.ค. 68				- หอประชุมที่ว่าการอำเภอกุฉินารายณ์ จ.มหาสารคาม			
	8	84	18 ธ.ค. 68				- ศพก. นายวีระยุทธ ไชโย			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	110	23 ธ.ค. 68				ราช ต.ยางน้อย อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม - ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน นายสุภาพ สาคุณ ต.หนองกุ้ง สวรรณ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม - ณ วัดกลางบ้าน เชียงยืน หมู่ที่ 4 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม - ศพก. นายบุญทอม บุญยะรัตน์ ต.หนองบัวแก้ว อ.พยัคภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม - ศพก. นายสว่าง โพธิ์เกตุ อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม - ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน นางผ่อง วรจันทร์			
	10	134	23 ธ.ค. 68							
	11	102	23 ธ.ค. 68							
	12	130	23 ธ.ค. 68							
	13	84	25 ธ.ค. 68							



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	14	141	25 ธ.ค. 68				ต.เม็กดำ อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม - ศพก. นายอดิสร เหล่าสะพาน ต.ขามเรียง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม			
สพข.6 (หมอดินอาสา จำนวน 2,616 ราย)										
สพด.ลำพูน	1	180	17 ก.พ. 69	นางสุธรรายินทรส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	1.การประเมินความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจเบื้องต้น	ที่ว่าการอำเภอบ้านโฮ้ง ต.บ้านโฮ้ง อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน	นายกิตติพงศ์ ทิมแป้น		
	2	100	30-ม.ค.-69	นางสุธรรายินทรส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	2.การใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรดินของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน 79 หมู่ 2 ต.ศรีบัวบาน อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน	น.ส.กัญชร บุญญวัฒนา		
สพด.เชียงใหม่	1	100	16 ม.ค.69	นายสมบุญธิจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6	1. การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่	ศาลาประชาคม บ้านห้วยน้ำดิบ หมู่ 2 ต.ช่วงเปา อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	1. นายภูมิ แก้วอินตา 2. นายอริวัฒน์ สิริภทรชัยสิน		
	8	170	23 ม.ค. 69			พด.15 พด.16 พด.17 2. การปรับปรุงดินสำหรับการปลูกพืชในระบบการทำเกษตร		1. น.ส.อนุสรรา สมศักดิ์ 2. นายอริวัฒน์ สิริภทรชัยสิน		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						อินทรีย์ พร้อม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ หมอดินอาสาในแต่ละ พื้นที่				
	2, 12, 19	100 80 36	20 ม.ค. 69, 26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ หมอดินอาสา	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินประจำต. สัน ทราย อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (สวนผักฟาร์มฮู้) อ.แม่ฮ้อย จ.เชียงใหม่ / สำนักงานเกษตร อำเภอไชยปราการ จ.เชียงใหม่	นายพัฒนา ไชย มงคล		
	3, 17	100 80	20 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.17 “สารชีวภาพ ย่อยสลายต่อซังพืช” พร้อมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ หมอดินอาสา	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพสินค้า เกษตร อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพสินค้า เกษตร อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	น.ส.เอื้อทออันน์ ซัชชัยเอื้อ		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4, 7	90 50	20 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ยางน่อง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงชนกาธิเบศรดำริ อ.เมือง จ.เชียงใหม่	นายสรวิชัย พันธุ์คำ		
	5, 6, 14, 18	30 70 70 100	21 ม.ค. 69, 21 ม.ค. 69, 27 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.โป่งทุ่ง อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อย ตามพระราชดำริ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.แม่แร่ม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ / องค์การบริหารส่วนต.สันป่ายาง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่	นายฉัตรชัย ทอนผม		
	9, 15	120 90	26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ต.แช่ช้าง	น.ส.นงเยาว์ จันทร์อินทร์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.16 แบบที่เรีย ควบคุมไส้เดือนฝอย รากปม พด.17 จุลินทรีย์ย่อยสลายตอ ซังพืช และการ ตรวจสอบและการ จัดการดินเพื่อ การเกษตร พร้อม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ หมอดินอาสา	อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ เรียนรู้การพัฒนา ที่ดิน ต.ทุ่งหลวง อ.พร้าว จ.เชียงใหม่			
	10, 16	100 100	26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.15 พด.16 พด.17 และการปรับปรุงดิน สำหรับการปลูกพืชใน ระบบการทำเกษตร อินทรีย์ พร้อม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ หมอดินอาสา	ห้องประชุมเทศบาล ต. สันทรายหลวง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ / ศาลา โคม วัดศรีมุงเมือง ต.หลวงเหนือ อ.ดอย สะเก็ด จ.เชียงใหม่	นายจอมพล ภักขณสุวรรณ		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	11, 13	55 15	26 ม.ค. 69, 27 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร ต.แม่่นะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่	นายรุ่งฤทธิ์ คำแสน		
	8, 20	170 40	23 ม.ค. 69, 6 ก.พ. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศาลาประชาคม บ้านห้วยน้ำดิบ หมู่ 2 ต.ช่วงเปา อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่	น.ส.อนุสรณ์ สมศักดิ์		
สพด.แม่ฮ่องสอน	1	52	22 ธ.ค. 68	น.ส.จันทนา ยะจา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	1. ร่วมงานวันดินโลกของ สพด.แม่ฮ่องสอน 2. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรม	1. ลานชุมชนคนพอเพียง ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน 2. สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน ม.3	น.ส.วรรณพุดิ เตียวกุล		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พัฒนาที่ดิน สารเร่ง พด.13, พด.14, พด. 15, พด.16 และ พด. 17	ต.ปางหมู อ.เมือง แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน			
	2	100	10 ก.พ. 69	นายสมบุญ ธิจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6	4. การวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit และการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย 5. แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	ห้องประชุมพิชชาพร 2 พิชชาพร เฮาส์ ตำบลผาบ่อง อ.เมือง แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	น.ส.วรรณพุดิ เตียวกุล		
	3	7	26 ก.พ. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่	อาคารฝึกอบรม ฐานเรียนรู้ดินและปุ๋ย ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ (ศูนย์ทำโป่งแดง) อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	นายณรรต สมจันทร์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4	16	10 มี.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร บ้านแม่ต๋อบเหนือ ม.7 ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นายชัยพร อุปันนท์		
	5	11	11 มี.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร บ้านทุ่งรวงทอง ม.10 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นายบุญชัย เลาว้าง		
	6	14	17 มี.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์	องค์การบริหารส่วนตำบลกองก้อย ต.กองก้อย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นายสยามเขต เลาเหล็กพลี		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ลำปาง						ของหมอดินอาสาใน แต่ละพื้นที่				
	1	200	16 ธ.ค. 68	นายสุรชาติ มาลาศรี	รองอธิบดีกรม พัฒนาที่ดิน	1.ชี้แจง ระเบียบกรม พัฒนาที่ดิน ว่าด้วย การบริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ. 68	เทศบาลเมือง เขลางค์นคร อ.เมือง ลำปาง จ.ลำปาง	น.ส.ประภัสสร เจริญไทย		
						2.แนวทางการผลิต ข้าวคุณภาพสูงและ แปรรูปสารแอนโทไซ ยานิน				
						3.ถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยี ชีวภาพของกรม พัฒนาที่ดิน พด.15, พด.16และ พด.17				
	2	20	14 ม.ค. 68	-		1.ชี้แจง ระเบียบกรม พัฒนาที่ดิน ว่าด้วย การบริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ. 68	ไร่ห่มฟ้า อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง	น.ส.จิราภรณ์ ต่อปัญญา		
	3	48	15 ม.ค. 68	-		2.ความสำคัญของการ วิเคราะห์ดิน และการ นำผลวิเคราะห์ดินไป ใช้ประโยชน์	ศูนย์พัฒนาคุณภาพ คุณภาพชีวิต ชุมชน บ้านดอนไชย อ.เถิน จ.ลำปาง	นายวรรณะพงศ์ จันทร์อินทร์		
	4	22	16 ม.ค. 68	-		3.การถ่ายทอดองค์ ความรู้ การปรับปรุง	ศูนย์เพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร อ.แม่พริก จ.ลำปาง	นายวรรณะพงศ์ จันทร์อินทร์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	5	20	21 ม.ค. 68	-	-	บำรุงดิน และ ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพของ กรมพัฒนาที่ดิน พด. ทุ่งฮั้ว อ.วังเหนือ จ.ลำปาง	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบล ทุ่งฮั้ว อ.วังเหนือ จ.ลำปาง	น.ส.จิราภรณ์ ต่อปัญญา		
	6	20	21 ม.ค. 68	-	-	15 ,พด.16 และ พด. 17 4.การบริการวิเคราะห์ ดินออนไลน์ (E-service)	สำนักงานเกษตร อำเภอเสริมงาม อ.เสริมงาม จ.ลำปาง	น.ส.วิริดา ทิพย์อุบล		
	7	30	21 ม.ค. 68	-	-		สำนักงานเกษตร อำเภอสบปราบ อ.สบปราบ จ.ลำปาง	น.ส.วรินสุดา สุธรรม		
	8	60	22 ม.ค. 68	-	-		ที่ว่าการอำเภอแม่ทะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง	น.ส.อรรณ จินะใจหาญ		
	9	20	23 ม.ค. 68	-	-		ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลทุ่งกว๋าว อ.เมืองปาน จ.ลำปาง	น.ส.กรรณกาญจน์ สายมัน		
ศพล.	1	10	20 พ.ย. 68	-	-	จากถึงความรู้ด้านการ จัดการที่ดิน 1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3. การอนุรักษ์ดินและ น้ำ/หญ้าแฝก 4. การเก็บตัวอย่าง ดินและการวิเคราะห์ ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	ศูนย์พัฒนาโครงการ หลวงห้วยเสี้ยว อ.หางดง จ. เชียงใหม่	1. น.ส.สลิลรัตน์ วิชัยพานิช นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ 2. นายอภิรักษ์ กาวิโล นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	-	กรมฯ ควร ผลิตสารเร่งให้ สอดคล้องกับ จำนวนหมอดิน และสอดคล้อง กับช่วงเวลาที่ เข้าจัดโครงการ อบรมหมอดิน เพื่อจะได้ แนะนำให้ นำไปใช้และ



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
										ถ่ายทอดให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ และควรให้หมอดินได้เข้าถึงผลิตภัณฑ์ตัวใหม่ของกรมมาเป็นลำดับแรกก่อนที่จะมีการส่งเสริมหรือแจกจ่ายใช้อย่างแพร่หลาย
	2	20	17 ธ.ค. 68	-	-	จากถึงความรู้ด้านการจัดการที่ดิน 1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด.	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แพะ อ.สะเมิง จ. เชียงใหม่	1. น.ส.สุภาวดี บุญธรรม นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	-	-
	3	10	23 ธ.ค. 68	-	-	3. การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก 4. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง อ.พร้าว จ. เชียงใหม่	2. นายทศพร สุริวงศ์ นักวิชาการเกษตร	-	-
	4, 6	3 12	23 ธ.ค. 68 26 ธ.ค. 68	-	-	จากถึงความรู้ด้านการจัดการที่ดิน	- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางอุ๋ง	1. น.ส.สมลวรรณ	ขาดผลิตภัณฑ์พด.ตัวใหม่ใน	ควรมีตัวอย่างพด.สูตรใหม่ๆ



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						1. การจัดการดิน 2. ผลผลิตพันธุ์จุลินทรีย์ พด. 3. การเก็บตัวอย่างดิน และการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	อ.แม่แจ่ม จ. เชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนา โครงการหลวงขุน แตะ อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่	พรมอัน นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ 2. น.ส.ศุภลักษณ์ แสนใหม่ นักวิชาการเกษตร	การนำเสนอ ทำให้หมอดิน ไม่เห็นของจริง เพราะเร่งรัด การจัดอบรม ไม่สอดคล้อง การจัดหาสาร เร่ง พด.	เพื่อนำไป เสนอให้หมอ ดินได้รับรู้และ สาธิต
	5	15	24 ธ.ค. 68	-	-	เรียนรู้ในงานวันดิน โลกระดับจังหวัดที่ ศพล. จัดงาน ประกอบด้วย 1. นิทรรศการในงาน วันดินโลก 2. การจัดการดินและ ผลผลิตพันธุ์ พด. 3. ทรพยากรดิน การ เก็บตัวอย่างดิน และ การวิเคราะห์ดินด้วย LDD pH Test kit 4. การปลูกผักเมือง หนาว 5. BAR DINDEE 6. การผลิตปุ๋ยหมัก 7. การปลูกหญ้าแฝก	ศูนย์พัฒนาโครงการ หลวงแม่แฮ อ.แม่แจ่ม จ. เชียงใหม่	1. นายนิพนธ์ ตรีระแสง เจ้าพนักงาน การเกษตร อาวุโส 2. นางนันทิพร ครองราษฎร์ นักวิชาการเกษตร	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ในพื้นที่ลาดชันเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ				
	7	15	8 ม.ค. 69	-	-	จากถึงความรู้ด้านการจัดการที่ดิน	- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงสะโง	1. นายจิตรภาณุ ศรีวิชัย	-	-
	8	15	9 ม.ค. 69			1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. 3. การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก 4. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	อ.เชียงแสน จ.เชียงราย - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก อ.แม่ฮอน จ. เชียงใหม่	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ 2. น.ส.ดอกอ้อ ปัญญา นักวิชาการเกษตร		
สพข.7 (หมอดินอาสา จำนวน 2,190 ราย)										
สพด. เชียงราย	1	300	16 ก.พ. 69	นายปริญญา นนท์ทองคำ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน เชียงราย	1. เรียนรู้ด้านหมอดินตรวจดิน 2. เรียนรู้ด้านเทคโนโลยี	สถานีพัฒนาที่ดิน เชียงราย	นายกิตติศักดิ์ สมณา		
	2	40	16 ธ.ค. 68	น.ส.สุภาพร ปาแก้ว	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน 3. เรียนรู้โครงการ	ห้องประชุม อบต. ป่าซาง อ.เวียงเชียงรุ้ง จ.เชียงราย	น.ส.สุภาพร ปาแก้ว		
	3	65	16 ธ.ค. 68	น.ส.บุษบา อนุจรพันธ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	บริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	หอประชุมที่ว่าการอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย	น.ส.บุษบา อนุจรพันธ์		
	4	55	18 ธ.ค. 68	นายภาสกร กาวิชัย	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกร 4.กิจกรรม สันทนาการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ห้วยซ้อ	นายภาสกร กาวิชัย		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						การ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน และสร้างความสามัคคี	อ.เชียงของ จ.เชียงราย			
	5	55	19 ธ.ค. 68	นายกิตติศักดิ์ สมณา	เจ้าพนักงาน การเกษตร ปฏิบัติงาน		หอประชุมบ้านยางฮ อมใหม่ ม.12 ต.ยางฮอม อ.ขุนตาล จ.เชียงราย	นายกิตติศักดิ์ สมณา		
	6	55	22 ธ.ค. 68	นายนิยม สุรักษ์	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		หอประชุมบ้านสันนา ต.ศรีเมืองชุม อ.แม่สาย จ.เชียงราย	นายนิยม สุรักษ์		
	7	55	23 ธ.ค. 68	นายธรรงค์ สิทธิทอง	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		ศพก.อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย	นายธรรงค์ สิทธิทอง		
	8	55	24 ธ.ค. 68	นายวัชรินทร์ ปนฤทธิ์	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติงาน		ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.เม้งราย อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย	นายวัชรินทร์ ปนฤทธิ์		
	9	65	25 ธ.ค. 68	นายเผด็จการ เรืองสำราญ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		หอประชุมที่ว่าการ อ.พาน จ.เชียงราย	นายเผด็จการ เรืองสำราญ		
	10	55	25 ธ.ค. 68	นายปรียวัชย์ สุฉายา	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		หอประชุมบ้านทุ่ง ฟ้าผ่า ม.7 ต.แม่พริก อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	นายปรียวัชย์ สุฉายา		
สพด.น่าน	1	200	5 ธ.ค. 69	นางวิไลวรรณ บุตาสา	รองผู้ว่าราชการ จังหวัดน่าน	1. การใช้ Application Ling	สถานีพัฒนาที่ดิน น่าน	น.สร.จนา เอกรัตน์		
	2	20	25 มี.ค. 69	นายনারาศักดิ์ อนันท์	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ	2. การปรุงดินปลูกพืช 3. ระบบการใช้น้ำ	ณ ศูนย์สาธิตการ สร้างตนเอง ศูนย์ภู	นายনারาศักดิ์ อนันท์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						แบบมินิสปริงเกอร์ 4. การเลี้ยงไส้เดือนดิน	ฟ้าพัฒนา อ.บ่อเกลือ จ.น่าน			
	3	25	27-มี.ค.-69	นายจิระชัย กองกณะ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน บ้านวังผา หมู่ 7 ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน	นายจิระชัย กองกณะ		
	4	40	27-มี.ค.-69	นายธัญพิสิษฐ์ คำป่า	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินประจำตำบล เจดีย์ชัย (ศูนย์หมอดิน เสริม คำแปง) อ.ปัว จ.น่าน	นายธัญพิสิษฐ์ คำป่า		
	5	25	25-มี.ค.-69	นายนิพัทธ์พนธ์ คำยศ	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ต.พระธาตุ อ.เชียงกลาง จ.น่าน	นายนิพัทธ์พนธ์ คำยศ		
	6	25	26-มี.ค.-69	น.ส.รจนา เอกรัตน์	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		ณ ศูนย์ยายน้อย เกษตรอินทรีย์ บ้าน อ้าย หมู่ที่ 5 ต.อายนาลัย อ.เวียงสา จ.น่าน	น.ส.รจนา เอกรัตน์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	7	25	25 มี.ค. 69	น.ส.นาราลักษณ์ ทานะ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ณ ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินหมอดินยศ บ้านดอนอภัย หมู่ 3 ต.ป่าเลหวาง อ.สันติสุข จ.น่าน	น.ส.นาราลักษณ์ ทานะ		
	8	30	25 มี.ค. 69	นายประทีป กุลณาวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ต.ศรีชะเกษ อ.น่าน้อย จ.น่าน	นายประทีป กุลณาวงค์		
	9	25	26 มี.ค. 69	นายประทีป กุลณาวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ที่ทำการชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ต.บ่อแก้ว อ.นาหมื่น จ.น่าน	นายประทีป กุลณาวงค์		
	10	45	30 มี.ค. 69	นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ณ ที่ทำการหมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านนาขาว ต.นาขาว อ.เมือง จ.น่าน	นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์		
	11	40	27 มี.ค. 69	นายธัญพิสิษฐ์ คำป่า	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำ ต.จอมพระ อ.ท่าวังผา จ.น่าน	นายธัญพิสิษฐ์ คำป่า		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.พะเยา	1	107	23 ธ.ค. 68	นายวิวรรณภูมิ พรอานวยลาก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	สพด.พะเยา ต.ท่าวังทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	นายณัฐพล ไบยา	-	-
	2	75	27 ม.ค. 69	นายธวัชชัย น้อยหอม	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.ควน อ.ปง จ.พะเยา	นายธวัชชัย น้อยหอม	-	-
	3	54	29 ม.ค. 69	นายวิวรรณภูมิ พรอานวยลาก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.สัน โค้ง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา	น.ส.วรรณิศา ทองมี	-	-
	4	25	2-ก.พ.-69	นายวิวรรณภูมิ พรอานวยลาก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	อบต.ห้วยแก้ว ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว จ.พะเยา	นายจตุรงค์ วุฒิ	-	-
	5	30	3-ก.พ.-69	นางวิภาดา หล่อวงศ์	เจ้าพนักงาน การเกษตร ปฏิบัติงาน	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง ม.2 ต.ฝาย กว้าง อ.เชียงคำ จ.พะเยา	นางวิภาดา หล่อวงศ์	-	-
	6	32	3-ก.พ.-69	นายวิวรรณภูมิ พรอานวยลาก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.ป่าสัก อ.ภูซาง จ.พะเยา	นายจตุรงค์ วุฒิ	-	-
	7	50	4-ก.พ.-69	นายสิโรจน์ ชุมใจ	นายอำเภอจุน	1.การปลูกแฝกเพื่อ การชะล้างพังทลาย ของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอปพลิเคชันคู่มือ เกษตรกร	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี/ศพก. ต.จุน อ.จุน จ.พะเยา	นายสมชาย วงศ์เขียว	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	8	97	10-ก.พ.-69	นายวิวรรณภูมิพรอำนวยลาภ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา		ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	นายณัฐพล ไบยา	-	-
สพด.แพร่	1	200	15 ธ.ค. 68	นายณัฐพลสิทธิ์เถระรัชชานนท์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแพร่	1.การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร	สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	นายภัทรารุช ศรีโพธิ์		
	2	30	3 ก.พ.69	นางสาวมานิดา กาศวิเศษ	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	2.ลดการเผา พื้นฟูดิน รักษาสิ่งแวดล้อม ด้วยสารชีวภาพย่อยสลายต่อซังพืช	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.ช่อแฮ อ.เมืองแพร่	นางสาวมานิดา กาศวิเศษ		
	3	30	4 ก.พ.69	นายภัทรารุช ศรีโพธิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	3.การใช้นวัตกรรมพัฒนาที่ดิน และ Application ต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน	ที่ว่าการอำเภอลอง อ.ลอง	นายภัทรารุช ศรีโพธิ์		
	4	27	4 ก.พ.69	นายศิวะทัศน์ แพร่วฒนะสุข	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน		บ้านเลขที่ 79 หมู่ 2 ต.บ้านปาง อ.สูงเม่น	นายศิวะทัศน์ แพร่วฒนะสุข		
	5	28	4 ก.พ.69	นายวิจิต ปันวงศ์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อ.สอง	นายวิจิต ปันวงศ์		
	6	30	6 ก.พ.69	นายภัทรารุช ศรีโพธิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศาลาประชารัฐ (อาคารรวมใจ) บ้านใหม่ หมู่ 1 อ.วังชิ้น	นายภัทรารุช ศรีโพธิ์		
	7	33	6 ก.พ.69	นายศิวรุฒ หล้าคำมี	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		สถานีพัฒนาที่ดินแพร่ อ.ร้องกวาง	นายศิวรุฒ หล้าคำมี		
	8	27	6 ก.พ.69	นายวิจิต ปันวงศ์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลไทรย้อย อ.เด่นชัย	นายวิจิต ปันวงศ์		
	9	15	6 ก.พ.69	น.ส.มานิดา กาศวิเศษ	เจ้าพนักงานการเกษตร		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการ	น.ส.มานิดา กาศวิเศษ		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
ข้าพเจ้านายงาน							ผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย (ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน) ต.แม่คำมี อ.หนองม่วงไข่			
สพข.8 (หมอดินอาสา จำนวน 2,030 ราย)										
สพด.พิษณุโลก	1	120	18 พ.ย. 68	น.ส.วันเพ็ญหลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	1.บทบาทหน้าที่ความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน 2.ความรู้ด้านวิชาการและการพัฒนาที่ดิน ได้แก่ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน 3.การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินด้วยชุดวิเคราะห์ดินภาคสนาม (LDD Test Kit)	ณ ห้องประชุมเทศบาลบางระกำเมืองใหม่ ต.บางระกำอ.บางระกำจ.พิษณุโลก	นายต่อศักดิ์หลวงโปธา		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	70	26 พ.ย. 68	น.ส. วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	1.การเก็บตัวอย่างดิน 2.การวิเคราะห์ดิน 3.การจัดการดินเพื่อการปลูกพืช	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเนินกุ่ม ตำบลเนินกุ่ม อ.บางกระทุ่ม จ.พิษณุโลก	นายวัชรพงษ์ เนตรช่วงโชติ		1.หมอดินอาสาบางท่านยังไม่รู้จักแอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดินไม่ชำนาญการใช้โปรแกรมบัตรดินดี
	3	140	18 ธ.ค.68	น.ส. วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก		ณ อาคารฝึกอบรมสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	นายสมพงษ์ เงินแจ้ง		
	4	110	28 ม.ค.69	น.ส. วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก		ณ อาคารเอนกประสงค์มะตอง ม.2 ต.มะตอง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	นายภัทรพงศ์ บุญทวี		
สพด.เลย	1	330	24 ธ.ค.68	นางจุฬาลักษณ์ แก้วอ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเลย	1.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.การปรับปรุงบำรุงดิน 3.การทำเกษตรอินทรีย์ 4.การบริหารจัดการน้ำ 5.ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	1.โครงการทหารพันธุ์ดี มทบ.28 ต.ศรีสองรัก อ.เมือง จ.เลย	น.ส.จรรยา สัตตานุสรณ์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						6.บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ.68				
สพด.อุตรดิตถ์	1	30	18 ก.พ.69	-	-	1.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.การปรับปรุงบำรุงดิน 3.การทำเกษตรอินทรีย์	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน ม.10 ต.ท่าเสา อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์	นางอาภาภรณ์ พานิชย์	-	-
	2	40	19 ก.พ.69	-	-	4.การบริหารจัดการน้ำ 5.ถึงความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ.68	2.ห้องประชุม เทศบาลตำบลจirim ต.จirim อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์	น.ส.ผ่องพรรณ วงศ์เขียว	-	-
	3	35	20 ก.พ.69	-	-		3.ห้องประชุม เทศบาลตำบลทุ่งยั้ง ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	น.ส.จันทิมา ผลวงษ์	-	-
	5	25	20 ก.พ.69	-	-		4.ห้องประชุม สหกรณ์การเกษตร เมืองตรอน จำกัด ต.วังแดง อ.ตรอน จ.อุตรดิตถ์	นายสัญญาพิชญ์ ฝ้ายเทศ	-	-
	5	120	23 ธ.ค.68	น.ส.นิรชา ชุมศิริพิทักษ์	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน อุตรดิตถ์				-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.พิจิตร	1	30	19 พ.ย 68	นายมนต์ชัย พรมวลองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.ถ่ายทอดองค์ความรู้จาก เจ้าหน้าที่ พด. 2.การถอดบทเรียน	ศูนย์ ศพก.ต.บึงนาราง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	น.ส.วาสนา พรหมนิล	-	-
	2	25	20 พ.ย.68	นายมนต์ชัย พรมวลองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	จากหมอดินอาสา	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ม.6 ต.เขาเจ็ดยอด อ.ทับคล้อ	นายเอกดนัย บุญนันท	-	-
	3	25	25 พ.ย.68	นายมนต์ชัย พรมวลองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร		ศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่ ม.1 ต.รังนก อ.สามง่าม จ.พิจิตร	นายกรัตติกร ฤทธิเกรียง	-	-
	4	30	26 พ.ย.68	นายมนต์ชัย พรมวลองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร		ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร ม.11 ต.เนินมะกอก อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร	น.ส.นัฐชนัญ ปินบุษยานนท์	-	-
	5	300	23 ธ.ค.68	นายมนต์ชัย พรมวลองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.จัดนิทรรศการกลางแจ้งในการจัดการดินเพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ฯ 2.เสวนาหมอดินอาสา หัวข้อ ความสำเร็จจากการน้อมนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการใช้ การเกษตรแบบ หมุนเวียนและยั่งยืน	สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.น.ส.วาสนา พรหมนิล 2.นายกรัตติกร ฤทธิเกรียง 3.น.ส.นัฐชนัญ ชินบุษยานนท์ 4.นายเอกดนัย บุญนันท	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง						
						3.ถ่ายทอดองค์ความรู้ จากเจ้าหน้าที่ พด.					
สพด. เพชรบูรณ์	1	20	25 พ.ย.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์	1. ระเบียบหมอดิน 2. ชุดวิเคราะห์ดิน ภาคสนามและหมอดิน ตรวจดิน 3. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ และนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่จาก กรมพัฒนาที่ดิน 4. งานจัดระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อ การพัฒนาที่ดิน 5.การจัดการดิน	ศูนย์ ศพก. อำเภอ น้ำหนาว จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ภคมน พันพิพิธ			
	2	80	20 พ.ย.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์		ห้องประชุมที่ว่าการ อำเภอหล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ภคมน พันพิพิธ			
	3	30	19 พ.ย.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์		ไร่จ่านรินทร์ ตำบล ริมสีม่วง อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ศศิธร วิสัย			
	4	70	27 พ.ย.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์		องค์การบริหารส่วน ตำบลช้างตะลูด อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ศศิธร วิสัย			
	5	80	4 ธ.ค.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดิน เพชรบูรณ์		ศูนย์เกษตรอินทรีย์ PGS ต.ป่าเลา อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	น.ส.วรวิพร เพ็ชรล้อมทอง			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	100	8 ธ.ค.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		อบต.พุทธรบาท ต.พุทธรบาท อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์	นายเศรษฐภัทร์ บุญชู		
	7	60	25 พ.ย.68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		เทศบาลตำบลบัววัฒนา ต.บัววัฒนา อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์	นายเกียรติศักดิ์ ลุงคะ		
	8	60	2 ธันวาคม 2568	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		อบต.กันจู่ ต.กันจู่ อ.บึงสามพัน จ.เพชรบูรณ์	นายวรวิทย์ ดอนทราย		
	9	100	22 พ.ย. 68	นายภักดิ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลพุเตย อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	นายบุญเดี้ยว บุญหมั่น		
สพข.9 (หมอดินอาสา จำนวน 2,196 ราย)										
สพด.ตาก	1	80	10 ก.พ.69	นายวิษณุ พิมพ์บำรุง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตาก	- ความรู้เรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดินและการผสมดินปลูกที่มีประสิทธิภาพ (Bar Din Dee) - นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15, 16, 17)	สถานีพัฒนาที่ดินตาก	นางปวีณา เกษทัน นายกันตภณ แก้วด้วง		
	2	50	3 เม.ย. 69	นายสุรศักดิ์ จำปาแก้ว	หัวหน้าศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรม	- ความรู้เรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดินและ	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฟื้นฟู	น.ส.ธัญชา		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
					กล้วยไม้ป่าและ พรรณไม้ท้องถิ่น หายาก(พืชล้มลุก)	การผสมดินปลูกที่มี ประสิทธิภาพ (Bar Din Dee) - นวัตกรรมเทคโนโลยี ชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15, 16, 17) - ประโยชน์ของหญ้า แฝกและการ ขยายพันธุ์กล้วยไม้ อย่างง่าย	สิ่งแวดล้อมอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ อำเภอมะสอย สำนักงานเกษตร อำเภอบรบพระ	ตำบลก้า นายเกษณะ หอมตลบ นายณัฐวุฒิ กุลแก้ว		
	3	30	8 เม.ย. 69	นายณัฐวุฒิ กุลแก้ว	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ					
	4	20	9 เม.ย. 69	นายปฐมพงษ์ ขันธเลิศ	เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน					
สพด. นครสวรรค์	1	45	18 ธ.ค.68	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ	- นโยบายสำคัญของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ - ความรู้เรื่องดิน ดิน ปัญหาและการ ปรับปรุงแก้ไข - การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน - นวัตกรรม เทคโนโลยีชีวภาพทาง ดิน (พด. 13, 14, 15)	บ้านในซึ้ง หมู่ 2 ต. นากลาง อ.โกรกพระ	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ	-	-
	2	71	18 ธ.ค.68	นายบัญชากิจ ปานศรี	นักวิชาการเกษตร					
	3	47	23 ธ.ค.68	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ					
	4	86	23 ธ.ค.68	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ					
	5	81	23 ธ.ค.68	น.ส.กนกกลดา เวียงจันทร์	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติ					

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	81	23 ธ.ค.68	น.ส.กนกกลดา เวียงจันทร์	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติ		ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง ต.นิคมเขา บ่อแก้ว อ.พยุหะคีรี	น.ส.กนกกลดา เวียงจันทร์		
	7	53	23 ธ.ค.68	นายทศพล แก้วลือ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ศพก.ประจำอำเภอ ตากฟ้า ต.ลำพยนต์ อ.ตากฟ้า	นายทศพล แก้วลือ		
	8	99	24 ธ.ค.68	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		กลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านห้วยน้ำหอม ต.ห้วยน้ำหอม อ.ลาดยาว	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ		
	9	17	24 ธ.ค.68	น.ส.กนกกลดา เวียงจันทร์	นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติ		ศูนย์เรียนรู้เกษตร อินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS บ้านปางงู ต.ปางสวรรค์ อ.ชุมตาบง	น.ส.กนกกลดา เวียงจันทร์		
	10	89	24 ธ.ค.68	นายทศพล แก้วลือ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ศพก.ประจำอำเภอ ตากฟ้า ต.จันเสน อ.ตากฟ้า	นายทศพล แก้วลือ		
	11	16	25 ธ.ค.68	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ลำภาพาร์ม Lampafarm ต.แม่เปิน อ.แม่เปิน	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ		
	12	113	13 ม.ค. 69	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพุลทอง	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		สถานีพัฒนาที่ดิน นครสวรรค์ ต.ยางตาล อ.โกรกพระ	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพุลทอง		
	13	29	14 ม.ค.69	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพุลทอง	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		ศพก./ศูนย์เครือข่าย ม.5 ต.มหาโพธิ	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพุลทอง		





หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							อ.เก้าเลี้ยว			
	14	73	20 ม.ค.69	นายกฤษฎพล แสงสุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ต.วังใหญ่	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพูลทอง		
	15	66	21 ม.ค.69	นายกฤษฎพล แสงสุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ต.วังน้ำลาด	นายกฤษฎพล แสงสุวรรณ		
สพด.สุโขทัย	1	100	26 ธ.ค.68	นายสุทิน ทองเอม	หมอดินประจำหมู่บ้าน	- ความรู้เรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดินและการผสมดินปลูกที่มีประสิทธิภาพ	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	นายเอกพร นอบเผือก		
	2	45	16 ธ.ค.68	นายวิรุจ คงเมือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเขต 9	- นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15, 16, 17)	ณ ศูนย์ชีวภาพชุมชน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	น.ส.อติทยา อินทร์ประสิทธิ์		
	3	100	24 ธ.ค.68	นายสมาน รวบริด	หมอดินประจำหมู่บ้าน	- การไถกลบตอซัง - นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ณ อาคารอเนกประสงค์ หมู่ 7 บ้านหนองแล้ง ต.สามพวง อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	นายเอกพร นอบเผือก		
	4	100	22 ธ.ค.68	นายเพิ่ม เกิดผล	หมอดินประจำอำเภอ		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.หาดเลี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	นายธัชณัฐพงศ์ ศรีทองเพชร		
	5	65	19 ธ.ค.68	นายสายชล จันทร์วิโร	หมอดินประจำหมู่บ้าน		ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	น.ส.อติทยา อินทร์ประสิทธิ์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ต.น้ำชุม อ.ศรีนคร จ.สุโขทัย			
สพด.อุทัยธานี	1	240	22 ธ.ค.68	นายสมบัติ ไตรศักดิ์	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี	- เกษตรอินทรีย์ PGS - บทบาทหน้าที่หมอดินอาสาและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน - การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - การอนุรักษ์ดินและน้ำ - การปรับปรุงบำรุงดิน - การจัดการน้ำ	สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	น.ส.ชุลีพร วัฒนจินดารัตน์	-	-
สพด. กำแพงเพชร	1	90	25 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 2. บรรยาย “การเปลี่ยนแปลงสภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	นายสมปอง นงนุช		
	2	50	26 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	อากาศเปลี่ยนแปลงสภาพ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพืชผักปลอดภัยบ้านคลองด้วน ม.28 ต.	นางณัฐธิดา เจริญศิลป์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ภูมิอากาศในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร” 3. บรรยาย เทคโนโลยีการจัดการพื้นที่ดินกรดเพื่อเพิ่มผลผลิต, การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด,	คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร			
	3	20	26 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		อำเภอบึงสามัคคี	นางสาวสุชญา ตรีระแสง		
	4	15	29 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอทรายทองวัฒนา จ.กำแพงเพชร	น.ส.เกตน์นิภา คำสอน		
	5	20	30 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS), โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.ฝึกปฏิบัติการสืบค้นข้อมูลจากคลังข้อมูลดิน เรื่อง ความรู้ชุดดินประเทศไทย, การเข้าใช้งาน“ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน”	ห้องประชุมอำเภอโกสุมพินคร จ.กำแพงเพชร	น.ส.เกตน์นิภา คำสอน		
	6	30	7 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน บ้านวงษ์อง ม.11 ต.ลานกระบือ อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร	นายวิฑิต พารุ่งโรจน์		
	7	35	8 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		อำเภอคลองขลุง	นางสาวสุชญา ตรีระแสง		
	8	50	8 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน บ้านศรีวิลัย ม.8 ต.มหาชัย อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร	นายวิฑิต พารุ่งโรจน์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	60	13 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ PGS บ้านดอนโค้ง ม.5 ต.ดอนแดง อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร	นายประพัฒน์ กันต์นิกุล		
	10	30	15 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		หอประชุมเทศบาลตำบลบ้านพราน อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	นายเชาวนะ รุกขชาติ		
สพข.10 (หมอดินอาสา จำนวน 1,710 ราย)										
สพด. กาญจนบุรี	1	80	17 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	1.องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ด้านการจัดการดิน การวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ	ณ สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี อ.เมือง จ.กาญจนบุรี	นางจิราภรณ์ สัพพสิน นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	2	70	18 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	หญ้าแฝก และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์	ณ วัดใหม่เจริญผล ต.ท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี	นายยอกรัก นาคทรัพย์ นักวิชาการเกษตร		
	3	20	19 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	พด. 2.แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาเกี่ยวกับการจัดการดินอย่างยั่งยืน โดยหมอดิน	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.หนองเป็ด อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี	นายเคนศ แซ่เจ้า เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส		
	4	30	20 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	อาสาและศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ณ ศาลาการเปรียญ วัดหนองปรือ ต.หนองปรือ	นางพัชรมัย		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.บรรยาย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน โดยใช้ระบบ e-service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ และการปรับปรุงบำรุงดิน และการบริหารจัดการน้ำ	อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	ทะหล้า นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	5	50	21 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาการเปรียญ วัดหนองปรือ ต.หนองปรือ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	นางพัชรมัย ทะหล้า นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	6	50	24 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาการเปรียญ วัดหนองปรือ ต.หนองปรือ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	นางพัชรมัย ทะหล้า นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	7	40	25 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี อ.เมืองกาญจนบุรี จ.กาญจนบุรี	นายคเนศ แซ่เจ้า เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส		
	8	30	27 พ.ย.68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำบลวังไผ่ หมู่ที่ 2 บ้านวังมะค่า ต.วังไผ่ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	นายสมชัย สันทัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	9	40	28 พ.ย. 68	นายธัชชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนา	นายสมชัย		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ที่ดินประจำตำบล หนองสาหร่าย อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	สันต์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		
	10	40	22 ธ.ค.68	นายธัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กาญจนบุรี		ณ ศาลาประชาคม กำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลกลุ่มส้ม อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	นายรัฐนันท์ ถึงพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตร		
	11	40	23 ธ.ค.68	นายธัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กาญจนบุรี		ณ ศาลาประชาคม กำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	นายรัฐนันท์ ถึงพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตร		
สพด.เพชรบุรี	1	220	24 ธ.ค.68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวรร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี	1. ระเบียบกรมพัฒนา ที่ดินว่าด้วยการ บริหารงานหมอดิน อาสา พ.ศ.68	- ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาห้วยทรายอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ	น.ส.ขวัญหทัย ปิ่นศรี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ		
	2		26 ธ.ค.68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวรร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี	2. นวัตกรรมจุลินทรีย์ พด. 3. คำนวณปุ๋ย e- service บริการ	- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านแหลม			
	3		30 ธ.ค.68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวรร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี	ตรวจสอบดินเพื่อ การเกษตร	- ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						4. ฝึกปฏิบัติการทำ แบคทีเรียสังเคราะห์ แสงจาก พด.15	สำนักงานเกษตร อำเภอเขาย้อย			
	4		21 ม.ค.69	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี		- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน ตำบล หนองขนาน อำเภอ เมือง			
	5		23 ม.ค.69	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี		- สหกรณ์การเกษตร บ้านลาด			
	6		27 ม.ค.69	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน เพชรบุรี		- สหกรณ์การเกษตร ท่ายาง			
สพด. ประจวบคีรีขันธ์	1	200	16 ธ.ค. 68	นายจ่านงค์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์	1.การขับเคลื่อน หมอดินอาสาจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ และ มอบนโยบายบทบาท ของหมอดินอาสาในยุค 2.เทคโนโลยีด้านการ พัฒนาที่ดิน 3.ร่วมกิจกรรมเกี่ยว ข้าววันพ่อ ของสถานี พัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์ 4.ศึกษาดูงานและ เรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึก	สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์	น.ส.อารีวรรณ ภูระยา		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ราชบุรี						ปฏิบัติของ สถานี พัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์				
	1	44	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี	1.ทบทวนบทบาท หมอดินอาสา และ แนวทางการ ขับเคลื่อนงานพัฒนา ที่ดิน ปีงบประมาณ 69 2.การบรรยายงาน จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำที่เหมาะสมกับ พื้นที่	ณ ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ ชาวบ้านเหล่า มะละกอ หมู่ 15 ต.ทุ่งหลวง อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี	นายชูชาติ ตรุษเพชร นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ		
	2	19	22 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี	3.การบรรยายแนว ทางการจัดการดิน น้ำ และปุ๋ย จาก “ถึง ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน” 4.หมอดินอาสา แลกเปลี่ยนแนว ทางการจัดการดินที่ เหมาะสมตามบริบท ของพื้นที่	ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ป่าหวาย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	นายชูชาติ ตรุษเพชร นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ		
	3	89	29 ธ.ค. 68	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		- ศูนย์ศึกษาวิธีการ ฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม อันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี - องค์การ บริหาร ส่วนต.ดอนแร่ อ.เมือง จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์ เจริญศรี นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	4	20	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		ณ องค์การบริหาร ส่วน ต.บ้านคา อ.บ้านคา จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
								เจริญศรี นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	5	52	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		ณ ศาลาประชุมวัด อมรญาติสมาคม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์ คล้ายอ่วม นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	6	33	30 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน ต.หัวโพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์ คล้ายอ่วม นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	7	79	29 ธ.ค. 68 28 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		- ศูนย์ศึกษาวิธีการ ฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม อันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร ต.บ้านสิงห์ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	น.ส.ฐิติรัตน์ กมลจรัสวัฒนา นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	8	43	27 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลราง บัว หมู่ 9 ต.รางบัว อ.จอมบึง จ.ราชบุรี	น.ส.ฐิติรัตน์ กมลจรัสวัฒนา นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	87	29 ธ.ค. 68 28 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		- ศูนย์ศึกษาวิธีการ ฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม อันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี - ศูนย์เรียนรู้ชุมชน บ้านรางพลับ ต.กรับใหญ่ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี	น.ส.จุฑารัตน์ อินทร์รอด นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
	10	14	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ราชบุรี		ณ ศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ต.เกาะศาลพระ อ.วัดเพลง จ.ราชบุรี	น.ส.จุฑารัตน์ อินทร์รอด นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		
สพด. สมุทรสงคราม	1	180	29 ม.ค. 69	นายธิเบต คกงาวัง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สมุทรสงคราม	1.ประโยชน์และ ความสำคัญของการ รายงานข้อมูลเพื่อ เสริมสร้างให้คนเกิด ความสงบสุข โดย ก.รมน. 2.การบริหารจัดการ พื้นที่ การเพิ่มผลผลิต และการสร้างรายได้ ทางการเกษตร	หอประชุมพิพัฒน์ มงคลองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด สมุทรสงคราม	น.ส.กัญญ์ สุขสว่าง นักวิชาการเกษตร ปฏิบัติการ		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การเข้าถึงข้อมูลด้านการพัฒนาที่ดินที่สะดวก รวดเร็ว 4. พต.15 16 17 และแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์				
สพด.สมุทรสาคร	1	140	23 ธ.ค. 68	นายคำนิงแสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10	1.การใช้งานระบบ e-service บริการตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร 2.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.68 3.องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ต.บางโทรัด อ.เมือง จ.สมุทรสาคร	นายชาญณรงค์ ศศิธร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
สพข.11 (หมอดินอาสา จำนวน 2,076 ราย)										
สพด.กระบี่	1	67	25 พ.ย. 68	น.ส.สายใจหมื่นภักดี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	1.บรรยายองค์ความรู้แนวคิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากปาล์มน้ำมันเพื่อปลูกพืชผสมผสาน 2.การบริหารจัดการดิน และน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาโมเดล ม.6 ต.เขาคราม อ.เมืองกระบี่ จ.กระบี่	น.ส.สุภา ออมจิตร	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การสาธิตการใช้ ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดิน				
	2	45	27 พ.ย. 68	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน กระบี่	1.การผลิตทุเรียนตาม ระบบการเกษตร ปลอดภัย 2.การจัดการดินเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร(เขต เกษตรกรรมชั้นดี) 3.การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพสูงทดแทน ปุ๋ยเคมี 100 เปอร์เซ็นต์ ในสวน ยางพารา 4.การปลูกกล้วยโดยใช้ ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพกรม พัฒนาที่ดินเพื่อ ลดต้นทุนการผลิต	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ของนายสถิตย์ พรหม รักษา หมอดินอาสา ประจำอำเภออ่าวลึก ต.อ่าวลึกเหนือ อ.อ่าวลึก จ.กระบี่	นายวันชัย สุภาพ	-	-
สพด.กระบี่	3	68	17-ธ.ค.-68	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการสถานี พัฒนาที่ดินกระบี่	1.บรรยายองค์ความรู้ เรื่องปุ๋ยจริง ปุ๋ยปลอม ต่างกันอย่างไร	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดินประจำตำบล โคกยาง (นายเชาวลิต จันทร์ย่อง) บ้านบางผึ้ง	นายอุษกร พรหมมานนท์	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. นครศรีธรรมราช	1	100	23 ธ.ค. 68	นายวิเชียร พรหมทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช	1. การเตรียมตัวอย่างดิน และการตรวจวิเคราะห์ดิน 2. การใช้สารเร่ง พด. 3. เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) 4. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา	หมู่ 5 ต.โคกยาง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาทินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		
	2	200	3 ก.พ. 69	นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	1. การเตรียมตัวอย่างดิน และการตรวจวิเคราะห์ดิน 2. การใช้สารเร่ง พด. 3. การใช้สารเร่ง พด. 14 ไตรโคเดอร์มา ควบคุมและกำจัดโรคพืช และสารเร่ง พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลาย 4. การทำและ การใช้สารเร่ง พด. 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงต่อซังพืช	สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาทินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						5. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา				
	3	380	10 ก.พ. 69	นายเอกชัย สุนทร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช	1. หมอดินอาสาประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชนำกล่าวคติพจน์ชาวหมอดินอาสา 2. พิธีทำบุญตักบาตร 3. การใช้สารเร่ง พด. 14 ไตรโคเดอร์มาควบคุมและกำจัดโรคพืช และสารเร่ง พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลาย 4. การทำและการใช้สารเร่ง พด. 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงยดอซังพืช 5. กิจกรรมสัมพันธ์ 6. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาตินี จังจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
สพด.พังงา	1	180	6 ก.พ. 69	นายคำนึง แสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11	1.การจัดการไม้ผล (ทุเรียน) แบบครบวงจร	ณ ห้องประชุมปันหยี โรงแรมภูงา หมู่ที่ 3 ต.ตากแดด อ.เมือง จ.พังงา			



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.การใช้ประโยชน์ ทองหลางและจาว ปลวก				
สพด.ระนอง	1	76	23 ธ.ค. 68	นายฤกษ์ รามสูตร	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ระนอง	1. การปรับปรุง บำรุงดิน 2. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด. 3. การอนุรักษ์ดิน และน้ำ 4. การผลิตและการใช้ ปุ๋ยอินทรีย์	สถานีพัฒนาที่ดิน ระนอง ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	นางพรทิพย์ สวนขำนิ		
สพด.ชุมพร	1	50	6 พ.ย.68	น.ส.เพ็ญศรี ทองวิถี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชุมพร	1.การจัดการดินให้ เหมาะสมกับพื้นที่ และการแก้ไขปัญหา ด้านดิน 2.การใช้	ศูนย์ปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน ต.ถ้ำสิงห์ อ.เมือง	นายณัฐพร สิทธิวัฒน์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ		
	2	50	26 พ.ย.68	น.ส.เพ็ญศรี ทองวิถี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชุมพร	Application การ จัดการดิน	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ	น.ส.ทิพวัลย์ จรัสรักษ์ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		
	3	100	16 ธ.ค.68	น.ส.เพ็ญศรี ทองวิถี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชุมพร		ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.วังตะกอก อ.หลังสวน	น.ส. จุไรรัตน์ สุขตะโก เจ้าพนักงาน การเกษตรอาวุโส		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4	50	19 ธ.ค.68	น.ส.เพ็ญศรี ทองวิถี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชุมพร		วิสาหกิจชุมชน บ้าน น้อยกลางป่าใหญ่ ต.วังตะกอก อ.หลังสวน	น.ส.ณัฐธาดา ภานุมาศ นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ		
	5	50	29 ธ.ค.68	น.ส.เพ็ญศรี ทองวิถี	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ชุมพร		ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ต.สะพลี อ.ปะทิว	นายยุทธนา ปัญญา เจ้าพนักงาน การเกษตร ชำนาญงาน		
สพด. สุราษฎร์ธานี	1	65	11 พ.ย. 68	นายวิเชียร เหมทานนท์		1. การจัดการดิน 2. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด.	ศูนย์ถ่ายทอดการ พัฒนาที่ดิน ต.อับขัน	นายสุรเชษฐ์ แพเพชรทอง		
	2	30	1 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุราษฎร์ธานี	1. การจัดการดิน 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด.	ศาลาประชุมหมู่บ้าน	น.ส.ปิยวรรณ พุ่มพวง		
	3	55	12 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุราษฎร์ธานี		ศูนย์ถ่ายทอดการ พัฒนาที่ดิน ต.ช้างขวา	นางสุภาพร ขุนทอง		
	4	65	12 พ.ย. 68	นายเชวง สมพังกาญจน์	หมอดินประจำ อำเภอพนม		ห้องประชุมเทศบาล ตำบลพนม	นายณัฏฐ์ พัยคุณฤทธิ์		
	5	68	12 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สุราษฎร์ธานี		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดิน ต.พรุพี	น.ส.พรภิมล จันทร์อ่อน		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	70	14 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.ป่าเว	น.ส.ปิยวรรณ พุ่มพวง		
	7	35	17 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		ศูนย์ ศพก.อ.ดอนสัก	นางสุภาพร ขุนทอง		
	8	50	18 พ.ย. 68	นายวีระศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	หมอดินประจำตำบลบ้านส้อง		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.บ้านส้อง	นายสุรเชษฐ์ แพเพชรทอง		
	9	37	19 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.บางมะเดื่อ	น.ส.พรภิมล จันทร์อ่อน		
	10	35	20 พ.ย. 68	นางสุภาพร ขุนทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศูนย์ ศพก อ.เกาะสมุย	นางสุภาพร ขุนทอง		
	11	30	20 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ต.เสียด	น.ส.ปิยวรรณ พุ่มพวง		
	12	30	25 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		สำนักงานเกษตร อ.คีรีรัฐนิคม	นายณชัย ฤกษ์ดี		
	13	15	25 พ.ย. 68	นายสุรเชษฐ์ แพเพชรทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		ศาลาประชาคม ม.4 ต.สองแพรก	นายสุรเชษฐ์ แพเพชรทอง		
	14	10	27 พ.ย. 68	นางสุภาพร ขุนทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		สำนักงานเกษตร อำเภอกะพะงั่น	นางสุภาพร ขุนทอง		
	15	25	28 พ.ย. 68	นายณพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน		ห้องประชุม อบต.ค.ลองน้อย	น.ส.พรภิมล จันทร์อ่อน		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวน ผู้เข้า อบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สุราษฎร์ธานี										
สพด.ภูเก็ต	1	40	31 ต.ค. 68	นายทรงวุฒิ แสงสุริยะ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน ภูเก็ต	1. บทบาทหน้าที่ของ หมอดินอาสา 2. งานด้านพัฒนา ที่ดิน “การปรับปรุง ดินโดยใช้นวัตกรรม ของกรมพัฒนาที่ดิน” 3. นวัตกรรมสารเร่ง ซูเปอร์ พด. ต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการดินเพื่อ เพิ่มผลผลิตพืช การ ปลูกแฝกเพื่อการ ป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน และ อนุรักษ์ดินและน้ำ 4. ปัญหาด้านดินและ การจัดการดินใน จังหวัดภูเก็ต พร้อม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในการ จัดการดินของหมอดิน อาสาในจังหวัดภูเก็ต 5. แลกเปลี่ยนองค์ ความรู้ภูมิปัญญา	ศูนย์เรียนรู้เพื่อการ พัฒนาเศรษฐกิจ พอเพียงบ้านกู่กู (ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้าน การพัฒนาที่ดิน นาย ชำนาญ ยอดแก้ว) หมู่ 3 ต.รัชฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต	น.ส.นาฏกมล แก้วพิชัย		



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง						
						ท้องถิ่นด้าน การเกษตร “จักรสาน ภูเก็ต” และนวัตกรรม “เตาเผาอิฐเตะ ปรับปรุงคุณภาพ ถ่าน” 6. เยี่ยมชมภายใน ศูนย์เรียนรู้เพื่อการ พัฒนาเศรษฐกิจ พอเพียงบ้านกู่กู					
สพข.12 (หมอดินอาสา จำนวน 2,010ราย)											
สพด. นราธิวาส	1	300	24 ธ.ค. 68	นายยงยุทธ สุวรรณ	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน นราธิวาส	1. การบริหารจัดการ การเกษตรไทยด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล บริการออนไลน์ e-ServiceLDD 2. ดินปัญหาและแนว ทางการจัดการดิน 3. การจัดการดิน ปัญหาด้วยภูมิปัญญา และเทคโนโลยี – ดินเปรี้ยวจัด	เทศบาลเมือง นราธิวาส ถนนพิชิต บำรุง ต.บางนาค อ.เมือง จ.นราธิวาส	นายชัยรัตน์ พูลเทพ			
สพด.พัทลุง	1	300	26 ธ.ค. 68	นายวิโรจน์ ชูช่วย	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน พัทลุง	1.วันดินโลก “Healthy Soils for Healthy Cities ดินที่	โรงแรมร้อยทอง รีสอร์ท				



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						สมบูรณ์ สุ่มเมืองที่ สมดุ เกื้อกูลชีวิต” 2.คาร์บอนกับการทำ การเกษตร 3.ความสำคัญของการ วิเคราะห์ดิน 4.เทคโนโลยีดิจิทัล กรมพัฒนาที่ดิน/ การ ใช้นวัตกรรมและ ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีชีวภาพกรม พัฒนาที่ดิน 5.ฐานเรียนรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน				
สพด.สตูล	1	200	10 ก.พ. 69	นายอิทธิศักดิ์ ขุนทอง	ผู้อำนวยการ สถานีพัฒนาที่ดิน สตูล	1.กองทุนสงเคราะห์ เกษตรกร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ 2.การจัดการดินและ ฟื้นฟูดินหลังน้ำท่วม 3.เทคนิคการผลิตสู่ การตลาด 4.พด.17 สารชีวภาพ ย่อยสลายต่อซังพืช	ห้องประชุม โรงแรมส ตารินทร์ รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัด สตูล	น.ส.สุรัตน์วดี ศรีสุวรรณ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ยะลา	1	220	25 ธ.ค. 68	นายก้องสกุล จันทราช	ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา	1. รับฟังบรรยายเสวนาการจัดการโรคใบจุดกลมในยางพารา 2. ฐานการเรียนรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.6 และฝึกปฏิบัติทำพด.6 บำบัดน้ำเสีย 3. ฐานการเรียนรู้ผลิตปุ๋ยหมัก 4. ฐานการเรียนรู้การขยายเชื้อ พด.3 พด.9 พด. 13 5. ฐานการเรียนรู้การผลิตแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด. 15	1. ณ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (TK PARK) อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	นายเรวัตร อินเดีย นายอาชิ เจ๊ะมะ นายศุภณัฐ เอียดชู น.ส.แวมาซีดา โตกะ นายรัฐนนท์ ประดา	สภาพภูมิอากาศในพื้นที่	
สพด.ปัตตานี	1	260	27 ม.ค. 69	นายนรา สุขไชย	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12	1.การส่งเสริมการเกษตรเพื่อผลิตพืชและยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรกรมูลค่าสูง 2.นวัตกรรม พด. ด้านการพัฒนาที่ดิน 3.เทคโนโลยีผักยกแคร่ 4.หมอดินอาสาก้าวไกลสู่สินค้ามูลค่าสูง 5.ปุ๋ยหมอดิน	โรงแรมปาร์ควินทาวน์ ปัตตานี ต.รูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี	น.ส.เสาวณีย์ นาแซ	-	-



หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ตรัง										
สพด.สงขลา	1	400	25 ธ.ค.68	นายชูชีพ ธรรมเพชร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา	1. คาร์บอนเครดิตกับการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร 2. สวนผักคนเมือง ปลูกเมือง สร้างชีวิต	โรงแรมคริสตัลหาดใหญ่	น.ส.รัตนา แก้วประดับเพชร	-	-



ภาพที่ 7 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 3

การประเมินความพึงพอใจของหมอดินอาสาโครงการอบรมหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2569

หลักสูตร 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก หัวข้อ Healthy Soils for Healthy Cities ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต

กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดงานวันดินโลก (World Soil Day) โดยให้หมอดินอาสาศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน หัวข้อ Healthy Soils for Healthy Cities ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต ณ กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 5-9 ธันวาคม พ.ศ.2568 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของทรัพยากรดินและการจัดการดินอย่างยั่งยืน หมอดินอาสาได้ศึกษาดูงาน และเรียนรู้จากนิทรรศการ เทิดพระเกียรติ และองค์ความรู้ที่นำเสนอโดยหน่วยงานต่าง ๆ โดยหมอดินอาสาสามารถนำองค์ความรู้ด้านการจัดการดิน ไปปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและการพัฒนาชุมชนเกษตรกรรม มีการสอบถามความพึงพอใจ การเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1 โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 249 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

สถานะ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.70 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 27.30 อายุ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 56-65 ปี ร้อยละ 52.21 รองลงมาอายุ 46-55 ปี ร้อยละ 22.89 อายุ 36-45 ปี ร้อยละ 6.83 อายุ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.79 และอายุ 26-35 ปี ร้อยละ 0.40 โดยมีอายุเฉลี่ย 58.63 ปี อายุสูงสุด 77 ปี และอายุต่ำสุด 31 ปี การศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 31.73 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมาร้อยละ 20.08, 18.07, 17.27, 8.43, 2.41 และ 2.01 จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาปริญญาตรี ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และปริญญาโท การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 42.60 รองลงมาเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 36.10 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 17.70 และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 3.60 มีผู้ตอบแบบสอบถามมาทั้งสิ้น 29 จังหวัด โดยจังหวัดที่มีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ สระบุรี ร้อยละ 19.28 รองลงมาเป็น สุพรรณบุรี ร้อยละ 12.05 สกลนคร ร้อยละ 6.83 พัทลุง ร้อยละ 4.42 พิจิตรและอุทัยธานีเท่ากัน ร้อยละ 4.02 ตรัง นครสวรรค์ และพิษณุโลกเท่ากัน ร้อยละ 3.61 ปราจีนบุรีและภูเก็ตเท่ากัน ร้อยละ 3.21 กระบี่ พระนครศรีอยุธยา มหาสารคาม ยโสธร และลำปางเท่ากัน ร้อยละ 2.81 ปึงกาฬ ปัตตานี และอ่างทองเท่ากัน ร้อยละ 2.01 พะเยา พังงา แพร่ และสุโขทัยเท่ากัน ร้อยละ 1.61 ชัยนาท หนองบัวลำภู และอุบลราชธานีเท่ากัน ร้อยละ 1.20 เชียงรายและระนองเท่ากัน ร้อยละ 0.80 และจันทบุรี ร้อยละ 0.40 ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1 ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1-5 ครั้ง ร้อยละ 73.10 รองลงมายังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 11.20 จำนวน 6-10 ครั้ง ร้อยละ 9.20 และจำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 6.40 ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1 ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 99.20 ขณะที่ไม่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 0.80 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

n=249

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	181	72.70
หญิง	68	27.30
อายุ		
26-35 ปี	1	0.40
36-45 ปี	17	6.83
46-55 ปี	57	22.89



ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม				จำนวน (ราย)	ร้อยละ
56-65 ปี				130	52.21
66 ปีขึ้นไป				44	3.79
$\bar{X}$	=	58.63 ปี	S.D.	=	8.03
Max	=	77 ปี	Min	=	31 ปี
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษา				45	18.07
มัธยมศึกษาตอนต้น				50	20.08
มัธยมศึกษาตอนปลาย				79	31.73
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ				6	2.41
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง				21	8.43
ปริญญาตรี				43	17.27
ปริญญาโท				5	2.01
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา					
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน				106	42.60
หมอดินอาสาประจำตำบล				90	36.10
หมอดินอาสาประจำอำเภอ				44	17.70
หมอดินอาสาประจำจังหวัด				9	3.60
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย					
กระบี่				7	2.81
จันทบุรี				1	0.40
ชัยนาท				3	1.20
เชียงราย				2	0.80
ตรัง				9	3.61
นครสวรรค์				9	3.61
บึงกาฬ				5	2.01
ปราจีนบุรี				8	3.21
ปัตตานี				5	2.01
พระนครศรีอยุธยา				7	2.81
พะเยา				4	1.61
พังงา				4	1.61
พัทลุง				11	4.42
พิจิตร				10	4.02
พิษณุโลก				9	3.61
แพร่				4	1.61
ภูเก็ต				8	3.21

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มหาสารคาม	7	2.81
ยโสธร	7	2.81
ระนอง	2	0.80
ลำปาง	7	2.81
สกลนคร	17	6.83
สระบุรี	48	19.28
สุโขทัย	4	1.61
สุพรรณบุรี	30	12.05
หนองบัวลำภู	3	1.20
อ่างทอง	5	2.01
อุทัยธานี	10	4.02
อุบลราชธานี	3	1.20
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	28	11.20
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	182	73.10
จำนวน 6 - 10 ครั้ง	23	9.20
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	16	6.40
ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1		
ต้องการ	247	99.20
ไม่ต้องการ	2	0.80

2. ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจที่ได้รับเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

ประเด็นความพึงพอใจในการอบรมมีดังนี้

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. มีหัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.80 30.90 10.00 และ 1.20 ตามลำดับ 2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 56.20 33.30 9.60 และ 0.80 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 59.80 28.90 10.40 และ 0.80 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด ร้อยละ 58.20 29.70 11.60 และ 0.40 ตามลำดับ 2. การบรรยาย เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 59.80 28.10 11.20 0.40 และ 0.40 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.40 34.90 7.20 และ 0.40 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.40 30.50 11.20 และ 0.80 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 54.20 34.10 10.40 0.80 และ 0.40 ตามลำดับ 3. ระยะเวลาการอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 55.00 30.50 13.70 0.00 และ 0.80 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 55.40 35.30 8.00 และ 1.20 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.80 31.70 9.20 และ 1.20 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 59.80 28.90 10.40 และ 0.80 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 7 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

n=249

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา		
1. มีหัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	144	57.80
มาก	77	30.90
ปานกลาง	25	10.00
น้อย	3	1.20
2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรม		
มากที่สุด	140	56.20
มาก	83	33.30
ปานกลาง	24	9.60
น้อย	2	0.80
3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	149	59.80
มาก	72	28.90
ปานกลาง	26	10.40
น้อย	2	0.80
ด้านวิทยากร		
1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง		
มากที่สุด	145	58.20
มาก	74	29.70
ปานกลาง	29	11.60
น้อยที่สุด	1	0.40
2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหา		
มากที่สุด	149	59.80
มาก	70	28.10
ปานกลาง	28	11.20
น้อย	1	0.40
น้อยที่สุด	1	0.40

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. ท่านพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวม มากน้อยเพียงใด		
มากที่สุด	143	57.40
มาก	87	34.90
ปานกลาง	18	7.20
น้อย	1	0.40
ด้านการบริหารจัดการ		
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	143	57.40
มาก	76	30.50
ปานกลาง	28	11.20
น้อย	2	0.80
2. ความพร้อมของอุปกรณ์		
มากที่สุด	135	54.20
มาก	85	34.10
ปานกลาง	26	10.40
น้อย	2	0.80
น้อยที่สุด	1	0.40
3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	137	55.00
มาก	76	30.50
ปานกลาง	34	13.70
น้อยที่สุด	2	0.80
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1. ท่านพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมหลักสูตร 1 นี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	138	55.40
มาก	88	35.30
ปานกลาง	20	8.00
น้อย	3	1.20
2. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในหลักสูตร 1 ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	144	57.80
มาก	79	31.70
ปานกลาง	23	9.20
น้อย	3	1.20
3. ท่านพึงพอใจรูปแบบการฝึกอบรมในหลักสูตร 1 ในระดับใด		
มากที่สุด	149	59.80



ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	72	28.90
ปานกลาง	26	10.40
น้อย	2	0.80

3. ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา

ประเด็นความคิดเห็นในการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน จากหมอดินอาสาที่ตอบแบบสอบถามพบว่า การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ ร้อยละ 82.30 และ อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา ร้อยละ 17.70 รูปแบบการอบรมที่ท่านต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 92.00 การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา ร้อยละ 65.50 การฟังบรรยายในห้องประชุม ร้อยละ 38.20 และการอบรมแบบออนไลน์ ร้อยละ 17.30

ความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต หมอดินอาสา ร้อยละ 93.60 สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ และเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ได้ ร้อยละ 6.40 **หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมในปีที่ผ่านมา** (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่าร้อยละ 92.00 อบรมเรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ รองลงมาร้อยละ 77.90 อบรมเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ร้อยละ 71.90 อบรมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ร้อยละ 69.10 อบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ 65.10 อบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 62.20 อบรมการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) ร้อยละ 49.40 อบรมการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Agri-Map Mobile, LDD Zoning กตธูรู้ดิน ร้อยละ 41.80 อบรมธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ และร้อยละ 0.80 อื่น ๆ เช่น เกษตร PGS

ประโยชน์ที่คาดหวังจากการอบรมหมอดินอาสา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ได้รับความรู้ด้านการจัดการที่ดิน และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินร้อยละ 92.00 มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จร้อยละ 84.70 และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากกรมพัฒนาที่ดินร้อยละ 79.10 รายละเอียดดังตารางที่ 6

นอกจากนี้ ยังได้มีการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อที่ท่านสนใจและต้องการได้รับการอบรม โดยสรุปมีดังนี้ 1. การจัดการดินและปรับปรุงบำรุงดิน 2. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ สารกำจัดแมลง และการผลิตปัจจัยการเกษตร เช่น การใช้พด.13 แบบละเอียดและการทำแปลงสาธิตจากการใช้ร่วมกับ พด.ตัวอื่น ๆ 3. ด้านเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม เช่น การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน การตรวจสอบวิเคราะห์ดิน 4. การเปลี่ยนแปลงสภาพและคุณสมบัติของดินในภาวะโลกร้อน และการพัฒนาชุมชนคาร์บอนต่ำ 5.เทคนิคในการทำเกษตร หรือการออกแบบและจัดการพื้นที่การเกษตร ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอบรมหมอดินอาสา มีประเด็นหลัก ๆ เช่น 1. ต้องการให้ทางกรมฯ เปิดอบรมหลักสูตรวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ (การเป็นวิทยากร) 2. การจัดเวทีอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่หมอดินดูแลและให้เข้าถึงโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วม 3. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินที่ประสบผลสำเร็จ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา

n=249

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม		
อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา	44	17.70
อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ	205	82.30



ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รูปแบบการอบรมที่ท่านต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ	229	92.00
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา	163	65.50
การฟังบรรยายในห้องประชุม	95	38.20
การอบรมแบบออนไลน์	43	17.30
ความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต		
ได้	233	93.60
ไม่ได้	16	6.40
หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมในปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ	229	92.00
การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	194	77.90
เกษตรทฤษฎีใหม่	172	69.10
ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	104	41.80
การใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit)	155	62.20
การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Agri-Map Mobile, LDD Zoning, กตดูรู้ดิน	123	49.40
การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน	162	65.10
การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	179	71.90
อื่น ๆ	2	0.80
ประโยชน์ที่ท่านคาดหวังจากการอบรมหมอดินอาสา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ได้รับความรู้ด้านการจัดการที่ดิน และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	229	92.00
มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ	211	84.70
ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากกรมพัฒนาที่ดิน	197	79.10

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน โดยหลักสูตรแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่น หรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอัน



เนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 451 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2

สถานะ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.60 รองลงมาเพศหญิง ร้อยละ 28.40 อายุ ส่วนใหญ่อายุ 56-65 ปี ร้อยละ 39.69 รองลงมาอายุ 46-55 ปี ร้อยละ 28.38 อายุ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.62 อายุ 36-45 ปี ร้อยละ 8.20 อายุ 26-35 ปี ร้อยละ 0.89 และไม่ระบุ ร้อยละ 0.22 อายุเฉลี่ย 58.35 ปี อายุต่ำสุด 29 ปี และอายุสูงสุด 94 ปี การศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 32.82 รองลงมาประถมศึกษา ร้อยละ 22.39 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.07 ปริญญาตรี ร้อยละ 15.52 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 6.87 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 4.21 ไม่ระบุ ร้อยละ 0.67 และปริญญาโท ร้อยละ 0.44 การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา ส่วนใหญ่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 59.90 รองลงมาหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 35.50 หมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 3.80 และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 0.90 โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถามทั้งหมด 13 จังหวัด โดยส่วนใหญ่ อาศัยอยู่จังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ 19.96 รองลงมากำแพงเพชร ร้อยละ 14.41 อ่างทอง ร้อยละ 13.30 ลำปาง ร้อยละ 11.53 กระบี่ ร้อยละ 11.09 สตูล ร้อยละ 7.54 ปัตตานี ร้อยละ 6.21 เลย ร้อยละ 5.32 ภูเก็ต ร้อยละ 4.43 ปราจีนบุรี ร้อยละ 3.10 สุรินทร์ ร้อยละ 1.55 ชุมพร ร้อยละ 1.33 และอุบลราชธานี ร้อยละ 0.22 ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2 ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1-5 ครั้ง ร้อยละ 66.70 รองลงมายังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 14.20 จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 9.80 และจำนวน 6-10 ครั้ง ร้อยละ 9.30 และความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2 ต้องการ ร้อยละ 99.60 ไม่ต้องการ ร้อยละ 0.40 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2

n=451

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม				จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ					
ชาย				323	71.60
หญิง				128	28.40
อายุ					
26-35 ปี				4	0.89
36-45 ปี				37	8.20
46-55 ปี				128	28.38
56-65 ปี				179	39.69
66 ปีขึ้นไป				102	22.62
ไม่ระบุ				1	0.22
$\bar{X}$	=	58.35 ปี	S.D.	=	9.52
Max	=	94 ปี	Min	=	29 ปี
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษา				101	22.39
มัธยมศึกษาตอนต้น				77	17.07
มัธยมศึกษาตอนปลาย				148	32.82



ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	19	4.21
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	31	6.87
ปริญญาตรี	70	15.52
ปริญญาโท	2	0.44
ไม่ระบุ	3	0.67
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	270	59.90
หมอดินอาสาประจำตำบล	160	35.50
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	17	3.80
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	4	0.90
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย		
กระบี่	50	11.09
กาญจนบุรี	90	19.96
กำแพงเพชร	65	14.41
ชุมพร	6	1.33
ปราจีนบุรี	14	3.10
ปัตตานี	28	6.21
ภูเก็ต	20	4.43
ลำปาง	52	11.53
เลย	24	5.32
สตูล	34	7.54
สุรินทร์	7	1.55
อ่างทอง	60	13.30
อุบลราชธานี	1	0.22
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	64	14.20
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	301	66.70
จำนวน 6 - 10 ครั้ง	42	9.30
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	44	9.80
ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 2		
ต้องการ	449	99.60
ไม่ต้องการ	2	0.40

2. การนำไปใช้ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 451 ราย ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีประเด็นความพึงพอใจในการอบรม ทั้งสิ้น 4 ด้าน ดังนี้

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่านมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 63.60 27.90 6.90 1.10 และ 0.40 ตามลำดับ 2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 64.10 29.30 5.80 0.70 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 61.90 30.80 6.00 1.10 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 69.20 24.20 5.10 1.30 และ 0.20 ตามลำดับ 2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 67.20 25.50 6.00 1.10 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ท่านพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 69.80 24.60 4.90 0.40 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 67.40 25.70 6.00 และ 0.90 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.10 33.00 7.10 0.90 และ 0.90 ตามลำดับ 3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 60.80 28.80 8.00 1.80 และ 0.70 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 63.00 27.90 8.00 0.90 และ 0.20 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 62.70 30.20 5.80 0.90 และ 0.40 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 61.20 32.60 5.10 และ 1.10 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 10 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=451

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา		
1.หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	287	63.60
มาก	126	27.90
ปานกลาง	31	6.90
น้อย	5	1.10
น้อยที่สุด	2	0.40
2.เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรม		
มากที่สุด	289	64.10



ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	132	29.30
ปานกลาง	26	5.80
น้อย	3	0.70
น้อยที่สุด	1	0.20
3.ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	279	61.90
มาก	139	30.80
ปานกลาง	27	6.00
น้อย	5	1.10
น้อยที่สุด	1	0.20
ด้านวิทยากร		
1.วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง		
มากที่สุด	312	69.20
มาก	109	24.20
ปานกลาง	23	5.10
น้อย	6	1.30
น้อยที่สุด	1	0.20
2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหา		
มากที่สุด	303	67.20
มาก	115	25.50
ปานกลาง	27	6.00
น้อย	5	1.10
น้อยที่สุด	1	0.20
3. ความพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวม		
มากที่สุด	315	69.80
มาก	111	24.60
ปานกลาง	22	4.90
น้อย	2	0.40
น้อยที่สุด	1	0.20
ด้านการบริหารจัดการ		
1.สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	304	67.40
มาก	116	25.70
ปานกลาง	27	6.00
น้อย	4	0.90

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2.ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึก		
มากที่สุด	262	58.10
มาก	149	33.00
ปานกลาง	32	7.10
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	4	0.90
3.การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	274	60.80
มาก	130	28.80
ปานกลาง	36	8.00
น้อย	8	1.80
น้อยที่สุด	3	0.70
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1.ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	284	63.00
มาก	126	27.90
ปานกลาง	36	8.00
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	1	0.20
2.การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	283	62.70
มาก	136	30.20
ปานกลาง	26	5.80
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	2	0.40
3.ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ในระดับใด		
มากที่สุด	276	61.20
มาก	147	32.60
ปานกลาง	23	5.10
น้อย	5	1.10

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 451 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม อบรมแบบ

บูรณาการร่วมกันทุกระดับ ร้อยละ 87.10 และ อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา ร้อยละ 12.90 รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ ส่วนใหญ่ต้องการการศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 88.90 รองลงมาการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา ร้อยละ 63.90 การฟังบรรยายในห้องประชุม ร้อยละ 43.50 และการอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร้อยละ 8.20 ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว ส่วนใหญ่ต้องการอบรมจำนวน 1-2 วัน ร้อยละ 82.50 รองลงมา ร้อยละ 10.40 จำนวนครึ่งวัน ร้อยละ 6.40 จำนวน 2-3 วัน และร้อยละ 0.70 จำนวนมากกว่า 4 วัน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี ร้อยละ 99.80 มีปัญหา/อุปสรรค ร้อยละ 0.01 ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ไม่มีอุปสรรค ร้อยละ 89.40 การเดินทาง ร้อยละ 5.30 ความเหมาะสมของสถานที่ ร้อยละ 4.20 ความพร้อมของศูนย์ฝึก ร้อยละ 3.30 ความพร้อมของอุปกรณ์ ร้อยละ 2.90 อาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 2.90 การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 2.40 ที่พัก ร้อยละ 1.60 และอื่น ๆ เช่น สภาพอากาศไม่สะดวกต่อการเดินทาง ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไป ร้อยละ 0.40 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป อยากให้ดำเนินการฝึกอบรมกับครูหมอดินแบบนี้ต่อไป ร้อยละ 70.30 จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ร้อยละ 64.10 อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา ร้อยละ 51.00 เปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้เลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ ร้อยละ 49.40 และอยากให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม ร้อยละ 27.20 รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=451

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม		
อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา	58	12.90
อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ	383	87.10
รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ท่านต้องการในครั้งถัดไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การฟังบรรยายในห้องประชุม	196	43.50
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา	288	63.90
การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จ	401	88.90
การอบรมในรูปแบบออนไลน์	37	8.20
ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว		
จำนวน ครึ่งวัน	47	10.40
จำนวน 1 - 2 วัน	372	82.50
จำนวน 2 - 3 วัน	29	6.40
มากกว่า 4 วัน	3	0.70
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน		

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี	450	99.80
มีปัญหา/อุปสรรค	1	0.20
ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	403	89.40
การประสานงานกับเจ้าหน้าที่	11	2.40
การเดินทาง	24	5.30
ความเหมาะสมของสถานที่	19	4.20
ความพร้อมของอุปกรณ์	13	2.90
อาหาร และเครื่องดื่ม	13	2.90
ที่พัก	7	1.60
อื่น ๆ	2	0.40
ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ความพร้อมของศูนย์ฝึก	15	3.30
อยากให้ดำเนินการฝึกอบรมกับครูหมอดินแบบนี้ต่อไป	317	70.30
จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์	289	64.10
อยากให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม	122	27.10
เปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้เลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ	223	49.4
อยากให้มีการทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดิน	230	51.00

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรม ณ สพด. หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสม ซึ่งมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,162 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3

สถานะ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 62.00 รองลงมาเพศหญิง ร้อยละ 38.00 **อายุ** ส่วนใหญ่อายุ 56-65 ปี ร้อยละ 42.51 รองลงมาอายุ 46-55 ปี ร้อยละ 25.99 อายุ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.03 อายุ 36-45 ปี ร้อยละ 7.66 อายุ 20-35 ปี ร้อยละ 1.72 และไม่ระบุ ร้อยละ 0.09 **อายุเฉลี่ย** 58.61 ปี **อายุต่ำสุด** 22 ปี และ**อายุสูงสุด** 95 ปี **การศึกษา** ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 36.06 รองลงมามัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 26.16 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.89 ปริญญาตรี ร้อยละ 13.68 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 6.20 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 1.89 ปริญญาโท ร้อยละ 1.03 และปริญญาเอก ร้อยละ 0.09 **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** ส่วนใหญ่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 85.60 รองลงมาหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 12.50 หมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 1.60 โดยมีหมอดินอาสาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 20 จังหวัด อาศัยอยู่ **จังหวัดกาญจนบุรี** ร้อยละ 31.24 รองลงมาลำปาง ร้อยละ 10.84 อ่างทอง ร้อยละ 10.67 อุทัยธานี ร้อยละ 7.49 ชุมพร ร้อยละ 6.88 กำแพงเพชร ร้อยละ 6.20 จันทบุรี ร้อยละ 4.73 พิจิตร ร้อยละ 3.61 กระบี่ และภูเก็ต ร้อยละ



3.44 สุราษฎร์ธานี ร้อยละ 2.67 ตรัง ร้อยละ 2.24 สตูล ร้อยละ 1.72 ปราจีนบุรี และสิงห์บุรี ร้อยละ 1.46 เชียงใหม่ ร้อยละ 0.86 สุพรรณบุรี ร้อยละ 0.60 ลพบุรี ร้อยละ 0.26 และกรุงเทพมหานคร และเลย ร้อยละ 0.09 **ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าอบรมหลักสูตรที่ 3** ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1-5 ครั้ง ร้อยละ 68.70 รองลงมายังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 16.60 จำนวน 6-10 ครั้ง ร้อยละ 9.30 และจำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 5.40 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 12 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3

n=1,162

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม		จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ			
ชาย		721	62.00
หญิง		441	38.00
อายุ			
20-35 ปี		20	1.72
36-45 ปี		89	7.66
46-55 ปี		302	25.99
56-65 ปี		494	42.51
66 ปีขึ้นไป		256	22.03
ไม่ระบุ		1	0.09
$\bar{X}$	= 58.61	S.D.	= 9.75
MAX	= 95 ปี	MIN	= 22 ปี
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา		419	36.06
มัธยมศึกษาตอนต้น		173	14.89
มัธยมศึกษาตอนปลาย		304	26.16
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ		22	1.89
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง		72	6.20
ปริญญาตรี		159	13.68
ปริญญาโท		12	1.03
ปริญญาเอก		1	0.09
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา			
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน		995	85.60
หมอดินอาสาประจำตำบล		145	12.50
หมอดินอาสาประจำอำเภอ		19	1.60
หมอดินอาสาประจำจังหวัด		0	0.00
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย			
กระบี่		40	3.44

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	1	0.09
กาญจนบุรี	363	31.24
กำแพงเพชร	72	6.20
จันทบุรี	55	4.73
ชุมพร	80	6.88
เชียงใหม่	10	0.86
ตรัง	26	2.24
ปราจีนบุรี	17	1.46
พิจิตร	42	3.61
ภูเก็ต	40	3.44
ลพบุรี	3	0.26
ลำปาง	126	10.84
เลย	1	0.09
สตูล	20	1.72
สิงห์บุรี	17	1.46
สุพรรณบุรี	7	0.60
สุราษฎร์ธานี	31	2.67
อ่างทอง	124	10.67
อุทัยธานี	87	7.49
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	193	16.60
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	798	68.70
จำนวน 6 - 10 ครั้ง	108	9.30
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	63	5.40

2. การรับรู้ และการนำความรู้จาก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ประโยชน์

การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,162 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า หมอดินอาสา รู้จักถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 72.70 รู้จัก และร้อยละ 27.30 ไม่รู้จัก โดยหมอดินอาสาที่รู้จักถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เคยเข้าไปใช้งานถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 53.40 เคยเข้าไปใช้งาน และร้อยละ 46.40 ไม่เคยเข้าไปใช้งาน ความถี่ของท่านถ้าเคยเข้าไปใช้ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 61.90 ใช้นานน้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน รองลงมา ร้อยละ 24.80 ใช้งาน 1-2 ครั้ง/เดือน และร้อยละ 13.30 ใช้งาน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ วัตถุประสงค์ในการใช้งาน ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ร้อยละ 84.00 เพื่อหาข้อมูล เพิ่มเติมความรู้ ร้อยละ 49.40 เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน และร้อยละ 34.80 เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา ซึ่งมีประเด็นความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อการพัฒนาถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ทั้งสิ้น 4 ข้อ ดังนี้ (1) ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเป็นช่องทางการใช้งานที่เข้าถึงง่าย สะดวกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 51.70 25.90 20.00 1.80 และ 0.70 ตามลำดับ (2) ข้อมูลในถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสม สามารถตอบสนองของหมอดินอาสา มาก

ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 50.60 30.40 17.70 0.90 และ 0.40 ตามลำดับ (3) รูปแบบถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสมและน่าสนใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 54.30 32.20 12.90 และ 0.70 ตามลำดับ (4) ความชื่นชอบ ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ร้อยละ 56.10 31.90 11.50 และ 0.40 ตามลำดับ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการใช้งาน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” พบว่า ควรอัปเดตข้อมูลในถึงความรู้ให้เป็นปัจจุบัน เช่น ผลิตภัณฑ์ พด.15 พด.17 และเพิ่มความรู้ใหม่ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านดินอย่างสม่ำเสมอ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 13 การรับรู้ และการนำความรู้จาก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ประโยชน์

n = 1,162

การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หมอดินอาสารู้จัก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน		
รู้จัก	845	72.70
ไม่รู้จัก	317	27.30
หมอดินอาสาเคยเข้าไปใช้งาน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน		
เคย	451	53.40
ไม่เคย	394	46.60
ความถี่ของท่านถ้าเคยเข้าไปใช้ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน		
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	60	13.30
1-2 ครั้ง/เดือน	112	24.80
น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน	279	61.90
วัตถุประสงค์ในการใช้งาน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
เพื่อหาข้อมูล เพิ่มเติมความรู้	379	84.00
เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน	223	49.40
เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา	157	34.80
ความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อการพัฒนา “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน”		
(1) ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเป็นช่องทางการใช้งานที่เข้าถึงง่าย สะดวก		
มากที่สุด	233	51.70
มาก	117	25.90
ปานกลาง	90	20.00
น้อย	8	1.80
น้อยที่สุด	3	0.70
(2) ข้อมูลในถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสม สามารถตอบสนองของหมอดินอาสา		
มากที่สุด	288	50.60
มาก	137	30.40
ปานกลาง	80	17.70
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	2	0.40

การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
(3) รูปแบบถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสมและน่าสนใจมากที่สุด	245	54.30
มาก	145	32.20
ปานกลาง	58	12.90
น้อย	3	0.70
(4) ความชื่นชอบ ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในระดับใดมากที่สุด	253	56.10
มาก	144	31.90
ปานกลาง	52	11.50
น้อย	2	0.40

การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ซึ่งมีประเด็นความพึงพอใจในการอบรมทั้งสิ้น 4 ด้านโดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,162 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่านมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.50 34.50 10.20 0.80 และ 0.10 ตามลำดับ 2. ความเหมาะสมของเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 52.00 37.90 9.40 0.60 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 52.70 39.10 7.70 0.30 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในหัวข้อฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.00 38.60 6.00 0.30 และ 0.00 ตามลำดับ 2. มีเทคนิคและวิธีถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่ายมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 53.70 37.50 8.30 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 3. วิทยากรกระตุ้นให้มีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.50 38.30 6.50 0.50 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.00 36.50 5.10 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 53.40 35.80 9.60 1.10 และ 0.10 ตามลำดับ 3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 53.20 39.10 6.60 1.00 และ 0.10 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.30 38.60 6.60 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.80 36.70 6.70 0.70 และ 0.10 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.80 38.60 6.10 0.30 และ 0.20 ตามลำดับ

ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 98.80 และ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.20 ซึ่งดังนี้ นำไปขยายผลเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในชุมชนทำตาม ร้อยละ 71.90 ถ่ายทอดความรู้



ให้เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 53.80 ให้คำแนะนำ ปฐมนิเทศ แก่เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 44.60 นำไปใช้พัฒนาแปลงเกษตรกร ร้อยละ 26.80 และอื่น ๆ เช่น ให้ความรู้กับเยาวชนในโรงเรียน ร้อยละ 0.80 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 12 ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=1,162

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ด้านหัวข้อฝึกอบรม และเนื้อหา		
1.หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	633	54.50
มาก	401	34.50
ปานกลาง	118	10.20
น้อย	9	0.80
น้อยที่สุด	1	0.10
2.ความเหมาะสมของเนื้อหา		
มากที่สุด	604	52.00
มาก	440	37.90
ปานกลาง	109	9.40
น้อย	7	0.60
น้อยที่สุด	2	0.20
3.ความรู้ที่ท่านได้จากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	612	52.70
มาก	454	39.10
ปานกลาง	90	7.70
น้อย	4	0.30
น้อยที่สุด	2	0.20
ด้านวิทยากร		
1.วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในหัวข้อฝึกอบรม		
มากที่สุด	633	55.00
มาก	449	38.60
ปานกลาง	70	6.00
น้อย	4	0.30
2.มีเทคนิคและวิธีถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย		
มากที่สุด	624	53.70
มาก	436	37.50
ปานกลาง	97	8.30
น้อย	4	0.30



ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.10
3. วิทยากรกระตุ้นให้มีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น		
มากที่สุด	633	54.50
มาก	445	38.30
ปานกลาง	76	6.50
น้อย	6	0.50
น้อยที่สุด	2	0.20
ด้านการบริหารจัดการ		
1.สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	674	58.00
มาก	424	36.50
ปานกลาง	59	5.10
น้อย	4	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10
2.ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึก		
มากที่สุด	621	53.40
มาก	416	35.80
ปานกลาง	111	9.60
น้อย	13	1.10
น้อยที่สุด	1	0.10
3.การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	618	53.20
มาก	454	39.10
ปานกลาง	77	6.60
น้อย	12	1.00
น้อยที่สุด	1	0.10
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1.ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	631	54.30
มาก	449	38.60
ปานกลาง	77	6.60
น้อย	4	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10
2.การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	648	55.80

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	427	36.70
ปานกลาง	78	6.70
น้อย	8	0.70
น้อยที่สุด	1	0.10
3.ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึก ในระดับใด		
มากที่สุด	637	54.80
มาก	449	38.60
ปานกลาง	71	6.10
น้อย	3	0.30
น้อยที่สุด	2	0.20
ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์		
นำไปใช้ประโยชน์	1,148	98.80
ไม่แน่ใจ	14	1.20
ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในชุมชน	623	53.80
ให้คำแนะนำ ปรัชญา แก่เกษตรกรในชุมชน	517	44.60
นำไปใช้พัฒนาแปลงเกษตรกรของท่าน	833	71.90
นำไปขยายผลเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในชุมชนทำตาม	311	26.80
อื่น ๆ	1	0.1

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสา ด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,162 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน ร้อยละ 54.00 การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 31.00 การบรรยายความรู้ ร้อยละ 13.10 และการอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร้อยละ 1.80 ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว จำนวน 1 วัน ร้อยละ 75.70 จำนวนครึ่งวัน ร้อยละ 16.70 และจำนวน 2 วัน ร้อยละ 7.60 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี ร้อยละ 99.60 มีปัญหา/อุปสรรค ร้อยละ 0.40 ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ไม่มีอุปสรรค ร้อยละ 86.00 การเดินทางเข้าร่วมฝึกอบรม ร้อยละ 6.20 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 5.20 ความพร้อมของอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 3.90 และการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 3.40 อื่น ๆ เช่น สภาพอากาศไม่สะดวกต่อการเดินทาง ระยะเวลาในการอบรมน้อย ร้อยละ 0.20 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป การฝึกอบรมในรูปแบบนี้เหมาะสมแล้ว ร้อยละ 50.60 อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา



และมีสวัสดิการ ร้อยละ 36.60 อยากให้จัดเวทีให้หมอดินอาสาได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ร้อยละ 33.20 อยากให้จัดฝึกอบรมหมอดินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ร้อยละ 30.80 และสามารถให้หมอดินอาสาเลือกเรียนรู้ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ ร้อยละ 26.00 รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=1,162

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ		
การบรรยายความรู้	152	13.10
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ	360	31.00
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน	628	54.00
การอบรมในรูปแบบออนไลน์	21	1.80
ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว		
จำนวน ครั้งวัน	194	16.70
จำนวน 1 วัน	880	75.70
จำนวน 2 วัน	88	7.60
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน		
ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี	1,157	99.60
มีปัญหา/อุปสรรค	5	0.40
ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	1,025	88.20
การประสานงานกับเจ้าหน้าที่	40	3.40
การเดินทางเข้าร่วมฝึกอบรม	72	6.20
ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดฝึกอบรม	61	5.20
ความพร้อมของอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรม	45	3.90
อื่น ๆ	2	0.20
ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
การฝึกอบรมในรูปแบบนี้เหมาะสมแล้ว	588	50.60
อยากให้กรมพัฒนาที่ดินจัดฝึกอบรมหมอดินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านความคิดเห็น และประสบการณ์	358	30.80
สามารถให้หมอดินอาสาเลือกเรียนรู้ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ	302	26.00
อยากให้จัดเวทีให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้	386	33.20
ความคิดเห็น และประสบการณ์		
อยากให้มีการทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดินอาสาตามความเหมาะสม	425	36.60

ที่ปรึกษา

นายพร อริยะสกุล ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

ส่วนกลาง :

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

- | | |
|-----------------------------|---|
| 1) นางสาวฉวีวรรณ พัฒนพงษ์ | ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา
หมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย |
| 2) นางสาวภรภัทร นพมาลัย | นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ |
| 3) นางสาวสุภาวดี เกิดบัวทอง | นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ |
| 4) นางสาวจุฑารัตน์ มนูญโย | นักวิชาการเกษตร |
| 5) นางสาวจิราภรณ์ เดชะ | นักวิชาการเกษตร |
| 6) นางสาวภัทริรา สุขสวัสดิ์ | เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป |

ส่วนภูมิภาค :

- 1) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 - 12
- 2) สถานีพัฒนาที่ดิน 77 แห่ง และ ศพล.



ภาคผนวก



QR code ที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหมอดินอาสา

รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน
ปีงบประมาณ 2569 ของ สพข. 1 – สพข. 12



รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา
ปีงบประมาณ 2569 ของ สพข. 1 – สพข. 12

รายงานการจัดงานวันหมอดินอาสา ประจำปี 2569
ดาวน์โหลดได้ที่ QR code



รายงานวันหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2569

ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงาน
หมอดินอาสา ปี 2568



ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2568

คู่มือการพัฒนาที่ดินสำหรับหมอดินอาสา
และเกษตรกร



ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2568

เว็บไซต์หมอดินอาสา
<https://lddmordin.ddd.go.th>



เว็บไซต์หมอดินอาสา



กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสา
และบริหารจัดการเครือข่าย

กรมพัฒนาที่ดิน

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 19000
โทรสายด่วน 1760 ต่อ 1338
โทร. 02-579-4194